

Bundel – 1a.Commissie Ruimte Beeldvormend van 5 september 2023

- 0.1 Afsprakenlijst gecombineerde beeldvormende commissie Ruimte en Maatschappij en Bestuur van 5 september 2023
AFSPRAKENLIJST Beeldvormende Commissie Ruimte 05-09-2023
- 1 Opening door de voorzitter van de Commissie Ruimte, de heer D.G. van der Zwaag
- 2 Vaststelling van de agenda
Agenda gecomb. beeldvormende commissie R en M&B 05-09-2023_1
- 3 Actieve informatie uit het college
- 4 Mededelingen vanuit de fracties
- 5 Presentatie projecten
De presentatie wordt eind augustus 2023 toegevoegd aan de vergaderstukken.
Portefeuillehouders: L.B. Kabout en W. Kikkert
De actuele ontwikkelingen bij de ruimtelijke woningbouwprojecten worden toegelicht.
Vergaderorde:
1. Gelegenheid voor inspraak
2. 10 minuten presentatie
3. 20 minuten voor vragen van de commissieleden
Oplegnotitie Presentatie Beeldvormende Commissie_MK
20230905_presentatie projecten aalsmeer raad_DEF
- 6 Presentatie Woonagenda
Portefeuillehouder: W. Kikkert
De ontwikkelingen in het nationaal en provinciaal woonbeleid en de route naar een nieuwe woonagenda worden toegelicht.
Vergaderorde:
1. Gelegenheid voor inspraak
2. 10 minuten presentatie
3. 20 minuten voor vragen van de commissieleden
Oplegnotitie Presentatie over de nieuwe woningwetten – Beeldvormende Commissie
Presentatie Woonagenda Aalsmeer September 2023
- 7 Participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving
Portefeuillehouder: W. Kikkert
Doel van dit voorstel is om richting en spelregels vast te stellen voor participatie bij ruimtelijke ontwikkelingen aan alle initiatiefnemers met daarin veel handvatten voor vormgeving en inrichting van de participatie.
Vergaderorde:
Gelegenheid voor inspraak
Gelegenheid voor vragen van de fracties aan de portefeuillehouder
Gelegenheid voor aanvullende vragen n.a.v. de beantwoording door de portefeuillehouder
Vrije gespreksronde waar fracties elkaar kunnen bevragen en van gedachten kunnen wisselen om een beeld te vormen van het voorstel
20230704 B&W besluit inzake participatiebeleid fysiek domein
raadsvoorstel participatiebeleid fysieke leefomgeving 29062023
ALS_Samen participeren_fysieke_leefomgeving_2022_v7
ALS_Samen participeren_Samenvatting_2023
Inspraakreactie Participatiebeleid
20230831 inspraak participatie dhr Abbing
20230901 Vragen naar aanleiding van participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving
20230905 MEMO 39 beantwoording technische vragen fractie FlorAalsmeer inzake
participatiebeleid fysieke leefomgeving def
20230905 Inspreekreactie dhr G Zelen
- 8 Presentatie Westeinderscheg
Portefeuillehouder: S.A.S Spaargaren
Het belang van de Westeinderscheg en de gedane en toekomstige acties worden toegelicht.
Vergaderorde:
Gelegenheid voor inspraak
10 minuten presentatie
20 minuten voor vragen van de commissieleden
20230721 Oplegnotitie Presentatie Beeldvormende Commissie 5 sept 2023
20230829 Westeinderscheg raad 5 september 2023 definitief

Portefeuillehouder: S.A.S. Spaargaren

Doel van dit voorstel is om kaders met betrekking tot waardering en afschrijving op één plek vast te leggen in plaats van deels in andere documenten.

Vergaderorde:

Gelegenheid voor inspraak

Gelegenheid voor vragen van de fracties aan de portefeuillehouder

Gelegenheid voor aanvullende vragen n.a.v. de beantwoording door de portefeuillehouder

Vrije gespreksronde waar fracties elkaar kunnen bevragen en van gedachten kunnen wisselen om een beeld te vormen van het voorstel

20230612 B&W besluit inzake nota vaste activa 2023 gemeente Aalsmeer

Raadsvoorstel Nota vaste activa 2023 gemeente Aalsmeer

Nota activabeleid Aalsmeer 2023 v3105

10 Luchtvaartzaken

Er zijn geen onderwerpen aangemeld voor dit agendapunt; het agendapunt komt derhalve te vervallen.

Dit is een terugkerend agendapunt. Het doel van dit agendapunt is dat fracties of de portefeuillehouder Schiphol onderwerpen beeldvormend ter bespreking kunnen aandragen op het gebied van Schiphol en overlast van het vliegverkeer.

Actuele onderwerpen ter bespreking 48 uur vooraf aanmelden bij de griffie. Reguliere voorstellen ter besluitvorming worden afzonderlijk via de agendacommissie geagendeerd.

11 Regionale Samenwerking

12 Sluiting

Gemeente Aalsmeer

AFSPRAKENLIJST GECOMBINEERDE BEELDVORMENDE COMMISSIE RUIMTE EN MAATSCHAPPIJ EN BESTUUR D.D. 5 SEPTEMBER 2023

BEELDVORMENDE COMMISSIE R

Aanwezig:

Voorzitter: de heer D.G. van der Zwaag

Griffier: de heer O. van Kolck

Leden:

CDA: de dames T. van der Meer en A.M. Harte-Fokker en de heren M.P. Buskermolen, P.F. van den Nouland, D. van Willegen, G.J.H. Winkels en B.P. Adema
VVD: de dames M. Vleghaar en C.A.M. Simon-van Oosterhout en de heren J.G.E. Bouwmeester en E.P. Abbenhuës
Absoluut Aalsmeer: de dames C. van Hilst-Dekker, G. Holtrop en D.M. Prent Bouten en de heer W.T.J.M. Koster
D66: mevrouw M.J. Geisler en de heren S.J.R. de Vries en J. van der Tol
GroenLinks: mevrouw P. Lakerveld
PvdA: de heren J.H. Buisma en F.A. Nisters
FlorAalsmeer: mevrouw J. Keessen en de heer D.J. Biesheuvel

Portefeuillehouders: de heren L.B. Kabout, W. Kikkert en S.A.S. Spaargaren

Agenda punt	Onderwerp	Afspraak
1.	Opening door de voorzitter, de heer D.G. van der Zwaag	

2.	Vaststelling van de agenda	Voor agendapunt 10, Luchtvaartzaken, zijn geen onderwerpen aangedragen. Dit agendapunt komt derhalve te vervallen. De agenda wordt met deze wijziging vastgesteld.
3.	Actieve informatie uit het college	Er is geen actieve informatie vanuit het college.
4.	Mededelingen vanuit de fracties	Er zijn geen mededelingen vanuit de fracties.
5.	<p>Presentatie Projecten <u>Portefeuillehouders: L.B. Kabout en W. Kikkert</u></p> <p><u>Toezegging:</u> De volgende vragen worden nog beantwoord:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Is er bij met de realisatie van appartementen in Polderzoom fase 1 afgeweken van eerder besluitvorming? - Is de bedrijfsbebouwing die gerealiseerd is achter de appartementen in Parkmeer in lijn met het bestemmingsplan? - Wat is de onderbouwing waarom de al eerder toegezegde oplossing van de parkeerproblematiek bij het project Zuiderkerk nog niet is opgelost? 	De commissie vindt het onderwerp afdoende besproken.
6.	<p>Presentatie Woonagenda <u>Portefeuillehouder: W. Kikkert</u></p>	De commissie vindt het onderwerp afdoende besproken.
7.	<p>Participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving <u>Portefeuillehouder: W. Kikkert</u></p> <p>De heer Zelen heeft ingesproken, zijn inspreekreactie is rondgedeeld en wordt aan de vergaderstukken toegevoegd. Daarnaast zijn er twee schriftelijke inspreekreacties ontvangen van de heren Abbing en Kesting.</p> <p><u>Toezegging:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Er worden nog een paar typfouten in de visie gecorrigeerd. 	Door naar de raadsvergadering van 05-10-2023 als behandelstuk

8.	Presentatie Westeinderscheg <u>Portefeuillehouder: S.A.S. Spaargaren</u> <u>Toezegging:</u> Wethouder Spaargaren zegt toe tijdens het woordvoerdersoverleg verbonden partijen regelmatig een stand van zaken over de Westeinderscheg te geven zodat de raadsfracties op de hoogte blijven.	De commissie vindt het onderwerp afdoende besproken.
9.	Nota vaste activa 2023 gemeente Aalsmeer <u>Portefeuillehouder: S.A.S. Spaargaren</u>	De auditcommissie heeft over deze nota een positief advies aan de raad gegeven. Door naar de raadsvergadering van 05-10-2023 als akkoordstuk.
10.	Luchtvaartzaken	Er zijn geen onderwerpen aangemeld ter bespreking bij dit onderwerp. Het agendapunt is vervallen.
11.	Regionale samenwerking	De heer Koster attendeert op een bijeenkomst door de MRA in het Cobra Museum in Amstelveen inzake verkenningen in de regio.
12.	Sluiting	De voorzitter sluit de vergadering om 22.30 uur

Gemeente Aalsmeer

AGENDA VOOR DE GECOMBINEERDE VERGADERING VAN DE COMMISSIE RUIMTE EN MAATSCHAPPIJ EN BESTUUR op dinsdag 5 SEPTEMBER 2023, 20.00 uur

BEELDVORMEND

Fracties kunnen hun vragen indienen tot 12 uur op de vrijdag voor de vergadering. Het college beantwoordt de vragen op de dinsdag daarna.

Het doel van een beeldvormende vergadering is dat alle deelnemers dezelfde informatie hebben over een voorstel.

Tijd	Agenda punt	Onderwerp
20.00	1.	Opening door de voorzitter van de Commissie Ruimte, de heer D.G. van der Zwaag Griffier: O. van Kolck
20.02	2.	Vaststelling van de agenda
	3.	Actieve informatie uit het college
	4.	Mededelingen vanuit de fracties
20.05	5.	Presentatie projecten Portefeuillehouders: L.B. Kabout en W. Kikkert <i>De actuele ontwikkelingen bij de ruimtelijke woningbouwprojecten worden toegelicht.</i> Vergaderorde: 1. Gelegenheid voor inspraak 2. 10 minuten presentatie 3. 20 minuten voor vragen van de commissieleden
20.35	6.	Presentatie Woonagenda Portefeuillehouder: W. Kikkert <i>De ontwikkelingen in het nationaal en provinciaal woonbeleid en de route naar een nieuwe woonagenda worden toegelicht.</i> Vergaderorde: 1. Gelegenheid voor inspraak 2. 10 minuten presentatie 3. 20 minuten voor vragen van de commissieleden
21.05	7.	Participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving Portefeuillehouder: W. Kikkert <i>Doel van dit voorstel is om richting en spelregels vast te stellen voor participatie bij ruimtelijke ontwikkelingen aan alle initiatiefnemers met daarin veel handvatten voor vormgeving en inrichting van de participatie.</i> Vergaderorde:

		<ol style="list-style-type: none"> 1. Gelegenheid voor inspraak 2. Gelegenheid voor vragen van de fracties aan de portefeuillehouder 3. Gelegenheid voor aanvullende vragen n.a.v. de beantwoording door de portefeuillehouder 4. Vrije gespreksronde waar fracties elkaar kunnen bevragen en van gedachten kunnen wisselen om een beeld te vormen van het voorstel
21,45	8.	<p>Presentatie Westeinderscheg <u>Portefeuillehouder: S.A.S. Spaargaren</u> <i>Het belang van de Westeinderscheg en de gedane en toekomstige acties worden toegelicht.</i></p> <p>Vergaderorde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 4. Gelegenheid voor inspraak 5. 10 minuten presentatie 6. 20 minuten voor vragen van de commissieleden
22.15	9.	<p>Nota vaste activa 2023 gemeente Aalsmeer <u>Portefeuillehouder: S.A.S. Spaargaren</u> <i>Doel van dit voorstel is om kaders met betrekking tot waardering en afschrijving op één plek vast te leggen in plaats van deels in andere documenten.</i></p> <p>Vergaderorde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Gelegenheid voor inspraak 2. Gelegenheid voor vragen van de fracties aan de portefeuillehouder 3. Gelegenheid voor aanvullende vragen n.a.v. de beantwoording door de portefeuillehouder 4. Vrije gespreksronde waar fracties elkaar kunnen bevragen en van gedachten kunnen wisselen om een beeld te vormen van het voorstel
22.45	10.	<p>Luchtvaartzaken Dit is een terugkerend agendapunt. Het doel van dit agendapunt is dat fracties of de portefeuillehouder Schiphol onderwerpen beeldvormend ter bespreking kunnen aandragen op het gebied van Schiphol en overlast van het vliegverkeer. <i>Actuele onderwerpen ter bespreking 48 uur vooraf aanmelden bij de griffie.</i> <i>Reguliere voorstellen ter besluitvorming worden afzonderlijk via de agendacommissie geagendeerd.</i></p>
22.55	11.	Regionale samenwerking
23.00	12.	Sluiting

Oplegnotitie Presentatie Beeldvormende Commissie

Onderwerp	Presentatie ruimtelijke projecten
Portefeuillehouder	B. Kabout en W. Kikkert
Toelichting:	<p>Graag nemen wij u mee in de actuele ontwikkelingen bij de ruimtelijke woningbouwprojecten in Aalsmeer.</p> <p>We lichten de voortgang en eventuele wijzigingen toe naar aanleiding van het vorige gesprek over dit onderwerp met in januari 2023.</p> <p>Vanzelfsprekend kijken we ook vooruit naar zaken en besluiten die deze periode aan de orde zullen komen.</p> <p>Spreker: Marjan Klein (ambtelijk opdrachtgever ruimtelijke projecten)</p> <p>Bijlage: Projectenpresentatie (ppt bestand)</p>

Ruimtelijke woning- bouwprojecten

Stedelijke Ontwikkeling

5 september 2023

Inhoud

- Stand van zaken woningbouw
- Opgeleverde projecten
- Projecten in uitvoering
- Projecten in ontwikkeling
- Woningbouwoverzicht

Opgeleverde projecten

Opgeleverde projecten 1/2

- **Hornmeer/VVA/Eigen Haard/
Frans de Bieslaan**

- 56 starterswoningen sociale huur
- Financiële afsluiting

- **Zuiderkerk**

- 55 senioren/zorgappartementen, waarvan 14 sociale huur, 16 middelduur laag en 25 dure huur
- Afronding woonrijpmaken Q3 2023
- Financiële afsluiting

Opgeleverde projecten 2/2

- **De Tuinen van Aalsmeer/
deelplan Spoorlaan Laurierhof**
 - 44 sociale huur appartementen

Projecten in uitvoering

Hornmeer - Meervalstraat

Actieve grondexploitatie

Programma

- 80 woningen, waarvan 12 grondgebonden sociale koop en 1 app sociale huur, 30 middelduur koop en 37 dure koop

Gereed

- Bestemmingsplan (onherroepelijk)
- Definitieve gunning aan Thunnissen Q3 2021
- Grondverkoop overeenkomst en levering grond
- Omgevingsvergunning(voor zowel grondgebonden woningen als appartementen) onherroepelijk

Nog te gaan

- Q3 2023 bouwrijp maken
- Q4 2023 start bouw
- Q1 2025 woonrijp maken

Hornmeer - Roerdomplan

Actieve grondexploitatie

Programma

61 huurappartementen, waarvan 30 sociale, 18 middeldure (zorg) huurwoningen, 13 dure (zorg) huurwoningen met zorgplint, 1^e lijnzorg. Ontwikkelaar heeft inspanningsverplichting vullen zorgplint.

Gereed

- Bestemmingsplan (onherroepelijk)
- Publicatie grondlevering (Didamarrest)
Overeenkomst grondverkoop Q4 2021
- Omgevingsvergunning (onherroepelijk)

Nog te gaan

- Q2/3 2023 bouwrijp maken
- Q4 2023 start bouw

Nieuw Calslagen

Facilitair project

In bijzonder (cultuur historisch) (kwetsbaar) gebied

Programma

- Totaal 15 dure koopwoningen

Gereed

- 11 woningen inmiddels gerealiseerd
- Omgevingsvergunningen alle 15 woningen verleend

Nog te gaan

- Oplevering laatste 4 woningen medio 2023

Parkmeer

Facilitair project

Programma

8 zelfbouwkavels (dure koop), 17 middeldure koopappartementen (9 laag en 8 hoog) en 30.000 m² bedrijventerrein

Gereed

- Bestemmingsplan onherroepelijk
- Vergunning voor bedrijfsunits verleend
- Start bouw bedrijfsunits
- Zelfbouwkavels verkocht
- Anterieure overeenkomst appartementen
- Omgevingsvergunning appartementen
- Bouw appartementen gestart
- Oplevering bedrijfsunits gestart

Nog te gaan

- Oplevering appartementen eind 2023
- Realisatie laatste zelfbouwwoningen

Projecten in ontwikkeling

Bilderdammerweg 6-30 (Eigen Haard)

Facilitair project (Eigen Haard)

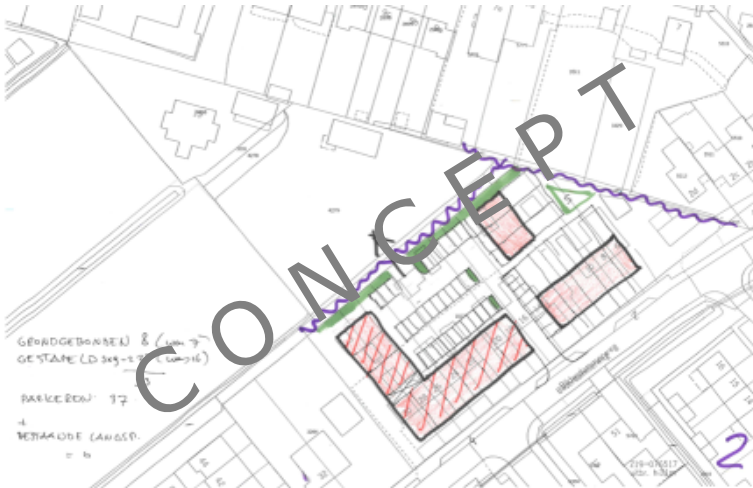
Grond eigendom van gemeente (erfpacht).

Programma

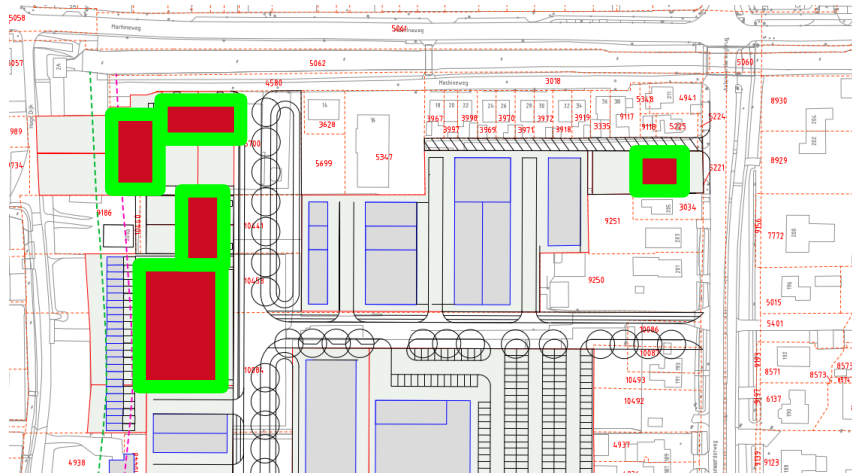
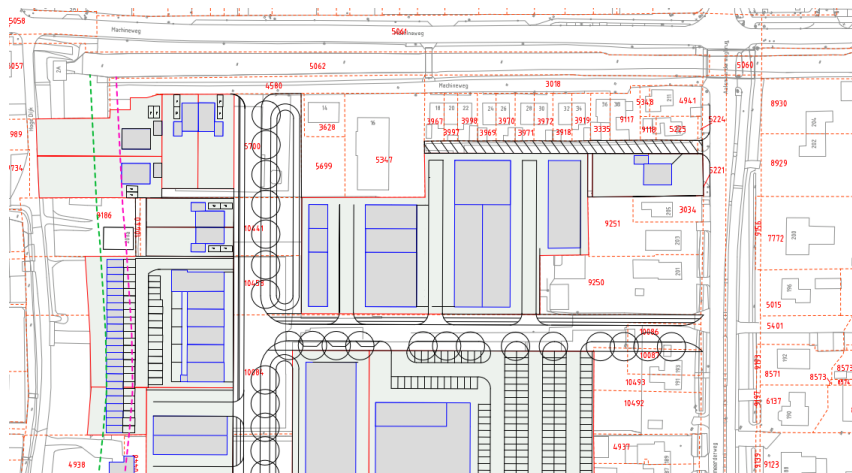
Sloop van 12 sociale huurwoningen en realiseren nieuw programma (sociaal en middelduur)

Nog te gaan

- Uitwerken grondexploitatie (haalbaarheid)
- Onderzoeken meekoppelkans ontsluiting achtergelegen perceel
- Intentieovereenkomst Q4 2023
- Sloop woningen Q4 2023
- Gronduitgifteovereenkomst Q1 2024
- Planontwikkeling 2024

Green Park – deelgebied 2 woningbouw

Actieve grondexploitatie

Programma

- 24 appartementen (middelduur)
- 7 grond gebonden woningen (vrije sector)

Gereed

- Ontwerp bestemmingsplan, ter visie 3^e kwartaal 2023

Nog te gaan

- Bestemmingsplan deelgebied 2-Oost: 4^e kwartaal 2023
- Start bouw appartementen 2024
- Start bouw woningen na 2026

Oosteindedriehoek

Facilitair project met deels actieve strategie

Programma

Divers woonprogramma (1.600 woningen) in 4 fasen:

- **Startnotitie** vastgesteld oktober 2021
- **AOK** op 21 december 2022 gesloten
- **Fase 1** (met consortium): 852 woningen, waarvan 214 sociaal, 257 midden en 381 dure woningen. Nu conform woonagenda 2020.

Onderzoek naar optimalisatie/toevoegen goedkope woningen loopt. **Notitie aan de raad Q2 2023.**

Vervolg herziening parkeernota (komend jaar).

- **Grondstrategie: WVG** (gevestigd in 2022)
Aankoopbesluit i.k.v. WVG: besluit college voor 2 percelen Q2 2023. Nu in onderhandeling met grondeigenaren.
Openen Grex: Q4 2023
- **Bestemmingsplan** fase 1: in procedure. **Vaststelling 13 juli 23, beroep ingediend bij RvS.**
- **Stedenbouwkundig plan** fase 1 gereed. Raad geïnformeerd Q4 2022.
- **Verkeer:**
Ronde Legmeerdijk: **afstemming met provincie gestart**

Ophelialaan 230/Thijselaan 2 (De Hoeksteen)

Actieve grondexploitatie (eigen grond)

Programma

22 woningen ggb koop, waarvan 7 sociaal (6 huur en 1 koop), 9 middelduur en 6 duur.

Gereed

- Startnotitie vastgesteld op 16 maart 2023. Ontwerp bestemmingsplan ter inzage tot 21 juli 2023
- Input omwonenden

Nog te gaan

- Vaststelling bestemmingsplan Q4 2023
- Gronduitgifte middels tender in 2024 (incl. 6 sociale huurwoningen)
- Omgevingsvergunning in 2025
- Start bouw vanaf 2025

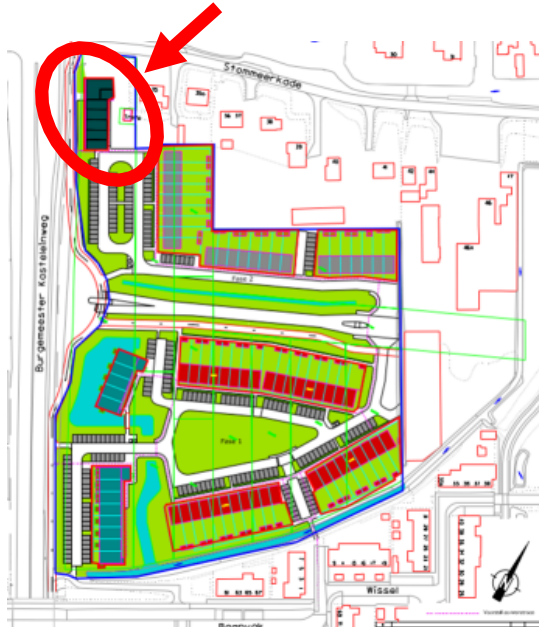
De Tuinen van Aalsmeer – Polderzoom

Afbeelding 1: Plangebied Polderzoom 1^e fase (rood omkaderd) en 2^e fase (blauw) en Parkmeer (groen)

- In 2010 (globaal) bestemmingsplan Stommeerkade-Oost voor hele plangebied vastgesteld
- Vervolgens deelgebieden Polderzoom 1, Polderzoom2 en Parkmeer uitgewerkt, startnoties vastgesteld en gedetailleerde bestemmingsplannen opgesteld

De Tuinen van Aalsmeer – Polderzoom 1e fase

Actieve grondexploitatie

Programma

128 woningen, waarvan 51 app sociale huur, 37 grondgebonden sociale koop, 16 app middeldure huur en 24 grondgebonden middelduur koop

Gereed

- Zuid en Noord (We Build Homes)
- Overeenkomst grondverkoop Q1 2023

Nog te gaan

- Noordwest (16 middeldure koop appartementen)
- Aanvraag omgevingsvergunning Q3 /Q4 2023
- Start bouw Q2 2024

De Tuinen van Aalsmeer – Polderzoom 2e fase

Facilitair en actief

Programma

Totaal 121 woningen, waarvan 55 middelduur en 66 duur. 89 grondgebonden woningen, 8 benedenboven woningen en 24 appartementen

Gereed

- Exploitatieplan en bestemmingsplan onherroepelijk (2019)
- Facilitair (fase I en II): 79 van de 84 woningen gerealiseerd

Nog te gaan

- Facilitair nog 5 ggb dure woningen te realiseren (particulier grondeigendom -> zelfbouw)
- Actief (fase III, 24 appartementen (middelduur laag koop) en 13 dure grondgebonden woningen) nog geen overeenkomst met mede-grondeigenaar. Streven is om minnelijk te verwerven.
- Actualisatie Exploitatieplan Q4 2023

De Tuinen van Aalsmeer - Zwarteweg

Deels actieve grondexploitatie, deels facilitair

Programma

- 136 appartementen, waarvan 15 sociale koop, 30 middeldure koop, 56 middeldure huur, 19 app dure huur en 16 app dure koop
- 20 laagbouwwooningen (2¹-kap) dure koop

Gereed

- Bodemsanering
- Ontwerp bestemmingsplan
- Ontwerp exploitatieplan

Nog te gaan

- Grondverkoop / ontwikkelovereenkomst
- Vaststellen bestemmingsplan en exploitatieplan (Raad) eind 2023 / begin 2024

De Tuinen van Aalsmeer - Ophelialaan

Actieve grondexploitatie

Programma

2 laagbouwwoningen (2¹-kap), dure koop

Gereed

- Participatie omwonenden n.a.v. raadsmotie -> aangepast programma (Raad geïnformeerd middels raadsbrief)

Nog te gaan

- Grondverkoop / ontwikkelovereenkomst
- Planning iom ontwikkelaar

Westeinderhage

Facilitair project

Programma

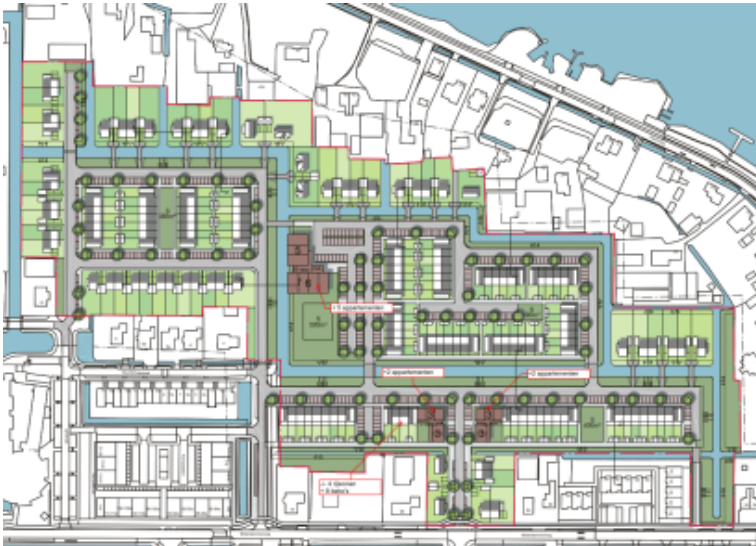
- 267 woningen, waarvan 66 sociale woningen (30 ggb en 36 app, verdeeld in 34 huur en 32 koop), 78 middeldure woningen (40 ggb en 38 app) en 123 ggb dure woningen (conform woonagenda 2020)

Gereed

- Q4 2019 Startnotitie vastgesteld door Raad
- Q4 2021 Anterieure Overeenkomst getekend
- Q4 2021 Ontwerp Bestemmingsplan ter visie
- Q1 2023 Bestemmingsplan vastgesteld

Nog te gaan

- Behandelen beroep bestemmingsplan (ntb)
- Aanvraag Omgevingsvergunning (ntb)
- Start bouw (ntb)

Woningbouwoverzicht en planning

Woningbouwoverzicht

per 01/01/2023

Prijssegment *

(excl. Oosteindedriehoek fase 2&3)

Projecten	Totaal	sociaal		middelduur		duur	
		huur	koop	huur	koop	huur	koop
In uitvoering/gerealiseerd	336	145	12	34	47	13	85
	100%	43,2%	3,6%	10,1%	14,0%	3,9%	25,3%
In voorbereiding (excl 747 woningen OED fase 2&3)	1.393	259	48	99	395	19	573
	100%	18,6%	3,4%	7,1%	28,4%	1,4%	41,1%
Totaal	1.729	404	60	133	442	32	658
	100%	23,4%	3,5%	7,7%	25,6%	1,9%	38,1%
Totaal		26,8%		33,3%		39,9%	

Grondgebonden vs gestapeld *

(excl. Oosteindedriehoek fase 2&3)

Projecten	woningtype	aantal	percentage
In uitvoering/gerealiseerd	totaal ggb	72	21%
	totaal gestapeld	264	79%
In voorbereiding (excl 747 woningen OED fase 2&3)	totaal ggb	780	56%
	totaal gestapeld	613	44%
Totaal	totaal ggb	852	49%
	totaal gestapeld	877	51%

Prijssegment *

(incl. Oosteindedriehoek fase 2&3)

Projecten	Totaal	sociaal	middel-duur	duur
In uitvoering/gerealiseerd	336	157	81	98
	100%	46,7%	24,1%	29,2%
In voorbereiding	2.140	568	719	853
	100%	26,5%	33,6%	39,9%
Totaal	2.476	725	800	951
	100%	29,3%	32,3%	38,4%

* Oosteindedriehoek fase 2&3 (in totaal 747 woningen) is een 'hard' plan, maar de verdeling in grondgebonden vs gestapeld en huur vs koop ligt nog niet vast.

Oplegnotitie Presentatie Beeldvormende Commissie

Onderwerp	De nieuwe woningwetten – recente ontwikkelingen in het woonbeleid
Portefeuillehouder	Willem Kikkert
Toelichting:	<p>Aalsmeer gaat werken aan een nieuwe woonagenda. Het is daarom belangrijk om de raad informeren over het gereedschap dat er tot onze beschikking is om te sturen op de woningmarkt. Op deze manier kunnen ze de nieuwe woonagenda met een scherper oog bekijken, en goed geïnformeerd bijsturen als zij dat nodig vinden. De presentatie zal dus gaan over nieuwe ontwikkelingen in het nationaal en provinciaal woonbeleid. Het zal uitleg bevatten over zowel de wetten die al zijn aangenomen, als wetten die in voorbereiding waren en waarschijnlijk later dit jaar, met een nieuw kabinet, weer opgepakt gaan worden. Ook zal er kort ingegaan worden op het traject dat zal leiden tot een nieuwe woonagenda.</p> <p>Deze presentatie zal gegeven worden door Willem Pije, beleidsadviseur wonen van de gemeente Aalsmeer en Amstelveen.</p> <p>Er zal een PowerPoint aangeleverd worden voor de presentatie.</p>

Gemeente Aalsmeer

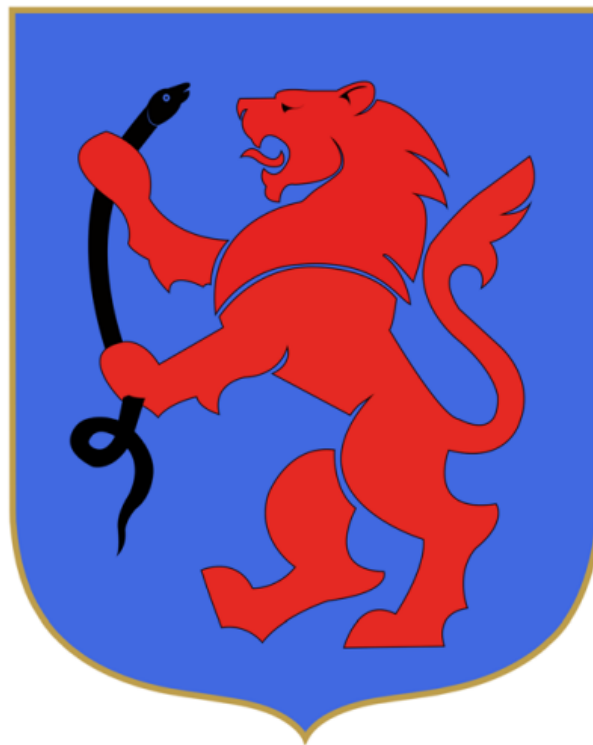

Op weg naar een nieuwe Woonagenda voor Aalsmeer

5 september 2023

Gemeente Aalsmeer

Raadsprogramma 2022-2026

Aan de slag voor Aalsmeer!

Gemeente Aalsmeer

Gemeente Aalsmeer

Beleidscontext

Gemeente Aalsmeer

Nationale Bouw- en Woonagenda

Nationale Woon- en Bouwagenda - 1e helft maart 2022

Programma **Woningbouw** - 1e helft maart 2022

Programma **Een thuis voor iedereen** - 1e helft april 2022

Programma **Betaalbaar wonen** - 2e helft april 2022

Nationaal programma **Leefbaarheid en veiligheid** - 2e helft mei 2022

Programma **Verduurzaming gebouwde omgeving** - eind mei/begin juni 2022

Programma **Wonen en zorg voor ouderen** - 1e helft juni 2022

Volkshuisvesting

Gemeente Aalsmeer

Wet Betaalbare Huur

Gemeente Aalsmeer

Wet versterking regie volkshuisvesting
1. het voorstel

Gemeente Aalsmeer

Op weg naar een nieuwe Woonagenda

5 september:

meenemen raad in
nationale
beleidscontext

Oktober/november:

ophalen
uitgangspunten
woonagenda bij raad

Januari 2024: eerste

conceptversie woonagenda
& consultatie raad,
maatschappelijke partners
en burgers

Maart 2024:

raadsdebat &
vaststelling nieuwe
woonagenda

Gemeente Aalsmeer

Onderwerp Participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving

- Gevraagd besluit
1. In te stemmen van de nota 'Samen participeren in de Fysieke leefomgeving';
 2. In te stemmen van de in deze nota opgenomen 'Lijst gevallen verplichte participatie';
 3. De raad voor te stellen:
 - a) Vaststellen van de nota 'Samen participeren in de Fysieke leefomgeving';
 - b) Vaststellen van de in deze nota opgenomen 'Lijst gevallen verplichte participatie'.
- Bijlagen
1. Participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving
 2. Samenvatting participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving

Besluit van de raad nodig Ja
Openbaarheid Ja
Bekendmaking AWB

Participatie Ja
Overleg met belanghebbenden
Overleg met wijkplatform

Behandeld in B&W-vergadering d.d. 04 juli 2023, nr 8

Besluit B&W **Conform advies**

Datum 29 juni 2023
Nummer Z23-093728
Portefeuillehouder wethouder W. Kikkert

Besproken in staf met portefeuillehouder op 29 juni 2023

Afdeling Communicatie
Behandelend ambtenaar S. Snoek
Telefoonnummer 540 42 27
E-mail s.snoek@amstelveen.nl

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Met het participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving willen we als gemeente richting en spelregels meegeven voor participatie bij ruimtelijke ontwikkelingen aan alle initiatiefnemers met daarin veel handvatten voor de vormgeving en inrichting van de participatie. Dit participatiebeleid gaat gelden voor alle nieuwe initiatieven na de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Vaststellen van participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

5.1 Ruimtelijke ontwikkeling, projecten en grondexploitaties

Aanleiding

De inwerkingtreding van de Omgevingswet staat voor de deur. Deze wet stelt participatie nadrukkelijk op de voorgrond. Met het aannemen van de motie Nooren worden gemeenten verplicht van tevoren na te denken over de wijze waarop zij participatie willen uitvoeren en dat in beleid vast te leggen en te publiceren. Dit participatiebeleid geeft richting aan de motivering van participatie bij alle kerninstrumenten van de Omgevingswet.

Dit participatiebeleid is dus richtinggevend voor de invulling van de aan-vraagvereiste bij een omgevingsvergunning als ook de motiveringsplicht bij een omgevingsvisie, -plan of -programma.

Argumenten

Het participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving zal samen met de nog te ontwikkelen participatie nota en de nog aan te passen Algemene inspraak en participatieverordening één van de bouwstenen vormen voor de Aalsmeerse participatie.

Participatie kan bijdragen aan de legitimiteit en representativiteit van de besluitvorming. Voor deelnemers geeft participatie invulling aan hun democratisch recht om mee te denken over veranderingen in hun eigen leefomgeving. Het betreft hen vroegtijdig bij de ontwikkelingen in hun leefomgeving en geeft ze de mogelijkheid om zich actief in te zetten voor persoonlijke belangen.

Hoewel participatie onder de Omgevingswet in het algemeen vormvrij is voor bedrijven, instellingen en inwoners, is het gemeentelijke participatiebeleid wél bindend voor het handelen van het vaststellend bestuursorgaan, de eigen gemeente. Wij zullen als gemeente daarom na vaststelling van het beleid intensief inzetten op opleiding en training waarbij met name er veel actieve werkvormen zullen worden toegepast.

Verloop

Om het beleid vorm te geven zijn in 2021 en 2022 verschillende groepen betrokken bij de totstandkoming van dit beleid: bestuurders en medewerkers van de gemeente, raadsleden, bewoners, ontwikkelaars, participatiegroepen en woningcorporaties.

In mei 2021 is er een ontwerpgroep gevormd van betrokken medewerkers van de AA-organisatie en extern bureau NCOD dat is gespecialiseerd in de Omgevingswet. Net voor de zomer van 2021 interviewde de projectgroep de wethouders Participatie en Ruimtelijke Ordening in Aalsmeer over hun visie, ervaringen en opvattingen rondom participatie in het ruimtelijke domein. Daarna sprak ze verschillende medewerkers binnen de gemeente die werken rondom ruimtelijke projecten. In oktober 2021 was een sessie met de gemeenteraad van Aalsmeer. Aan de hand van stellingen konden raadsleden hun visie over

participatie delen.

Aan de hand van alle input uit de interviews en de sessie met raadsleden stelde de ontwerpgroep concrete uitgangspunten, procedures en processtappen op en schreef een concept beleid. Deze ontwerpgroep diende daarnaast als vast aanspreekpunt tijdens het gehele ontwikkeltraject. Het conceptbeleid werd vervolgens door middel van een werksessie met een participatie case besproken met externen op 21 februari 2023. Tot slot is heeft ook een zelfde werksessie plaatsgevonden met raadsleden op 6 juni 2023, waarna het beleid werd aangepast aan de hand de feedback die in deze sessies is gegeven.

Kanttekeningen

- Participatie is bij elk project anders. Dit maakt dat er telkens een op-maat participatie traject zal moeten worden ontwikkeld. Door middel van "best practices" wordt geleerd en gedeeld wat in vergelijkbare trajecten goed werkt en wat niet.
- Een jaar na de ingangsdatum van de Omgevingswet zal evaluatie plaatsvinden over het participatiebeleid.
- Participatie leidt tot grotere betrokkenheid van inwoners, bedrijven en instellingen bij initiatieven. Deze betrokkenheid kan leiden tot draagvlak voor diezelfde initiatieven, maar dat hoeft niet. Draagvlak is geen doelstelling van participatie. De grondhouding van participatie is wel dat de initiatiefnemer probeert de inbreng zoveel mogelijk mee te nemen. Participatie neemt weerstand echter niet altijd weg. Het is daarom belangrijk om van te voren aan te geven wat er met de inbreng van deelnemers wordt gedaan en te vertellen wat deelnemers kunnen verwachten. Zo kan teleurstelling worden voorkomen. Een kwalitatief participatietraject draagt hier aan bij en zo loopt een initiatiefnemer ook minder risico op vertraging van de aanvraag door bijvoorbeeld zienswijzen of bezwaren vanuit belanghebbenden.

Financiën

N.v.t.

Communicatie

Extern:

Op de website zal het beleid te vinden zijn en op termijn ook de 'best practices'. Naar aanleiding van inbreng tijdens de participatiewerkplaats met diverse stakeholders is een samenvatting geschreven van het participatiebeleid dat voor een iedere geïnteresseerde een beknopt overzicht geeft en ook na vaststelling van het beleid op de website gepubliceerd zal worden.

Intern:

Op Atlas zullen wij na vaststelling van het beleid collega's informeren over het nieuwe beleid en de opleiding en training die dan te volgen zijn.

Procedure

Na vaststelling van het beleid zal het worden bekend gemaakt op de wettelijk voorgeschreven wijze. Het treedt in werking op het moment dat ook de Omgevingswet in werking treedt.

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr

Datum B&W-besluit 04 juli 2023

Voor de vergadering van raad d.d.

5 oktober 2023

Behandelen in de raadscommissie Ruimte

op 5 en 19 september 2023 en

Portefeuillehouder wethouder W. Kikkert

Afdeling Communicatie

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)

Sharon Snoek

06-49885899

s.snoek@amstelveen.nl

Onderwerp

Participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving

Gevraagd besluit

1. Vaststellen van de nota 'Samen participeren in de Fysieke leefomgeving';
2. Vaststellen van de in deze nota opgenomen 'Lijst gevallen verplichte participatie' in de bijlage.

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Met het participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving willen we als gemeente richting en spelregels meegeven voor participatie bij ruimtelijke ontwikkelingen aan alle initiatiefnemers met daarin veel handvatten voor de vormgeving en inrichting van de participatie. Dit participatiebeleid gaat gelden voor alle nieuwe initiatieven na de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Vaststellen van participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

5.1 Ruimtelijke ontwikkeling, projecten en grondexploitaties

Aanleiding

De inwerkingtreding van de Omgevingswet staat voor de deur. Deze wet stelt participatie nadrukkelijk op de voorgrond. Met het aannemen van de motie Nooren worden gemeenten verplicht van tevoren na te denken over de wijze waarop zij participatie willen uitvoeren en dat in beleid vast te leggen en te publiceren. Dit participatiebeleid geeft richting aan de motivering van participatie bij alle kerninstrumenten van de Omgevingswet. Dit participatiebeleid is dus richtinggevend voor de invulling van de aan-vraagvereiste bij een omgevingsvergunning als ook de motiveringsplicht bij een omgevingsvisie, -plan of -programma.

Argumenten

Het participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving zal samen met de nog te ontwikkelen participatienota en de nog aan te passen Algemene inspraak en participatieverordening één van de bouwstenen vormen voor de Aalsmeerse participatie.

Participatie kan bijdragen aan de legitimiteit en representativiteit van de besluitvorming. Voor deelnemers geeft participatie invulling aan hun democratisch recht om mee te denken over

veranderingen in hun eigen leefomgeving. Het betreft hen vroegtijdig bij de ontwikkelingen in hun leefomgeving en geeft ze de mogelijkheid om zich actief in te zetten voor persoonlijke belangen.

Hoewel participatie onder de Omgevingswet in het algemeen vormvrij is voor bedrijven, instellingen en inwoners, is het gemeentelijke participatiebeleid wél bindend voor het handelen van het vaststellend bestuursorgaan, de eigen gemeente. Wij zullen als gemeente daarom na vaststelling van het beleid intensief inzetten op opleiding en training waarbij met name er veel actieve werkvormen zullen worden toegepast.

Verloop

Om het beleid vorm te geven zijn in 2021 en 2022 verschillende groepen betrokken bij de totstandkoming van dit beleid: bestuurders en medewerkers van de gemeente, raadsleden, bewoners, ontwikkelaars, participatiegroepen en woningcorporaties.

In mei 2021 is er een ontwerpgroep gevormd van betrokken medewerkers van de AA-organisatie en extern bureau NCOD dat is gespecialiseerd in de Omgevingswet. Net voor de zomer van 2021 interviewde de projectgroep de wethouders Participatie en Ruimtelijke Ordening in Aalsmeer over hun visie, ervaringen en opvattingen rondom participatie in het ruimtelijke domein. Daarna sprak ze verschillende medewerkers binnen de gemeente die werken rondom ruimtelijke projecten. In oktober 2021 was een sessie met de gemeenteraad van Aalsmeer. Aan de hand van stellingen konden raadsleden hun visie over participatie delen.

Aan de hand van alle input uit de interviews en de sessie met raadsleden stelde de ontwerpgroep concrete uitgangspunten, procedures en processtappen op en schreef een concept beleid. Deze ontwerpgroep diende daarnaast als vast aanspreekpunt tijdens het gehele ontwikkeltraject. Het conceptbeleid werd vervolgens door middel van een werksessie met een participatie case besproken met externen op 21 februari 2023. Tot slot is heeft ook een zelfde werksessie plaatsgevonden met raadsleden op 6 juni 2023, waarna het beleid werd aangepast aan de hand de feedback die in deze sessies is gegeven.

Kanttekeningen

- Participatie is bij elk project anders. Dit maakt dat er telkens een op-maat participatie traject zal moeten worden ontwikkeld. Door middel van "best practices" wordt geleerd en gedeeld wat in vergelijkbare trajecten goed werkt en wat niet.
- Een jaar na de ingangsdatum van de Omgevingswet zal evaluatie plaatsvinden over het participatiebeleid.
- Participatie leidt tot grotere betrokkenheid van inwoners, bedrijven en instellingen bij initiatieven. Deze betrokkenheid kan leiden tot draagvlak voor diezelfde initiatieven, maar dat hoeft niet. Draagvlak is geen doelstelling van participatie. De grondhouding van participatie is wel dat de initiatiefnemer probeert de inbreng zoveel mogelijk mee te nemen. Participatie neemt weerstand echter niet altijd weg. Het is daarom belangrijk om van te voren aan te geven wat er met de inbreng van deelnemers wordt gedaan en te vertellen wat deelnemers kunnen verwachten. Zo kan teleurstelling worden voorkomen. Een kwalitatief participatietraject draagt hier aan bij en zo loopt een initiatiefnemer ook minder risico op vertraging van de aanvraag door bijvoorbeeld zienswijzen of bezwaren vanuit belanghebbenden.

Financiën

N.v.t.

Communicatie

Extern:

Op de website zal het beleid te vinden zijn en op termijn ook de 'best practices'.

Naar aanleiding van inbreng tijdens de participatiewerkplaats met diverse stakeholders is een samenvatting geschreven van het participatiebeleid dat voor een iedere geïnteresseerde een beknopt overzicht geeft en ook na vaststelling van het beleid op de website gepubliceerd zal worden.

Intern:

Op Atlas zullen wij na vaststelling van het beleid collega's informeren over het nieuwe beleid en de opleiding en training die dan te volgen zijn.

Procedure

Na vaststelling van het beleid zal het worden bekend gemaakt op de wettelijk voorgeschreven wijze. Het treedt in werking op het moment dat ook de Omgevingswet in werking treedt.

Bijlagen

- Participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving
- Samenvatting participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving

De secretaris,

De voorzitter,

drs. Sj. Vellenga

mr. G.E. Oude Kotte

BEHANDELING RAAD

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard	
Gewijzigd aanvaard	
Verworpen	

RAADSBSLUIT

Besluit

1. Vaststellen van de nota 'Samen participeren in de Fysieke leefomgeving';
2. Vaststellen van de in deze nota opgenomen 'Lijst gevallen verplichte participatie' in de bijlage.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 5 oktober 2023.

De griffier,

De voorzitter,

O. van Kolck

mr. G.E. Oude Kotte

Gemeente Aalsmeer

SAMEN PARTICIPEREN IN DE FYSIEKE LEEFOMGEVING

Participatiebeleid Aalsmeer

Inhoudsopgave

1	Voorwoord	3
2	Hoe kwam het participatiebeleid tot stand?	4
3	Aanleiding	5
3.1	Participeren in de fysieke leefomgeving	5
3.2	Participatie onder de Omgevingswet	5
3.2.1	Wettelijke verankering participatie	7
3.3	Doel van het vaststellen van participatiebeleid	8
4	Participatiebeginselen in Aalsmeer	9
4.1	Beginselen van participatie	9
4.2	Waarde van participatie	9
4.3	Participatie in relatie tot een evenwichtige belangenafweging	10
4.4	Gevallen waarin participatie verplicht is	10
4.4.1	Omgevingsvisie, -plan, -programma	10
4.4.2	Omgevingsvergunning	11
4.4.3	Werkwijze voor activiteiten met verplichte participatie	12
4.5	Participatietoets	12
5	Participatieplan	14
5.1	Participatiewaaijer als basis voor het participatieplan	14
	Stap 1: Verantwoordelijkheid	15
	Stap 2: Analyse	15
	Stap 3: Doelen	19
	Stap 4: Randvoorwaarden	19
	Stap 5: In kaart brengen	19
	Stap 6: Participatiestappenplan	20
	Stap 7: Evaluatie	22
6	Bijlagen	23
6.1	Lijst gevallen verplichte participatie	23
6.2	Participatiemethoden	24
6.3	Format stakeholderanalyse	25
6.4	Format Impactanalyse	26
6.5	Format gespreksverslag	27
6.6	Format participatieverslag	28
6.7	Participatie en de omgevingstafel	29
6.8	Checklist participatie voorstellen ruimtelijke projecten	29

Voorwoord

Voor u ligt het participatiebeleid voor de Gemeente Aalsmeer. In dit beleid staan spelregels en handvatten voor participatie. Het beleid is bedoeld voor alle initiatiefnemers die een plan hebben voor de fysieke leefomgeving. Dat kunnen inwoners of ontwikkelaars zijn, maar ook de gemeente zelf. Aalsmeeders tonen zich altijd al betrokken bij hun leefomgeving en willen dat er eerder naar hen wordt geluisterd. En dat zij in de gelegenheid worden gesteld om zorgen, wensen of ideeën te uiten. Die ontwikkeling vraagt om een dienstverlening en bestuursstijl waarbij we als gemeente meer in verbinding staan met inwoners.

We geven de gemeente een gezicht en streven naar participatie op maat, waarbij we inwoners zo vroeg mogelijk een stem geven en naar hen luisteren. Daarnaast hebben we aandacht voor de ‘stille’ meerderheid.

Wij vinden het als gemeente belangrijk om de omgeving zo vroeg mogelijk te betrekken bij ontwikkelingen en vragen dat ook van andere initiatiefnemers. Zo kunnen we ervaringen, ideeën en belangen van verschillende belanghebbenden eerder in beeld brengen. Daarmee worden plannen verrijkt en komen we samen tot een betere besluitvorming. Een participatiebeleid met spelregels en handvatten voor alle initiatiefnemers helpt daarbij.

Willem Kikkert

Hoe kwam het participatiebeleid tot stand?

Om het beleid vorm te geven zijn in 2021 en 2022 verschillende groepen betrokken bij de totstandkoming van dit beleid: bestuurders en medewerkers van de gemeente, raadsleden, bewoners, ontwikkelaars, participatiegroepen en woningcorporaties.

In mei 2021 is er een ontwerpgroep in gevormd van betrokken medewerkers van de gemeente Aalsmeer en extern bureau NCOD dat is gespecialiseerd in de Omgevingswet. Net voor de zomer van 2021 interviewde de projectgroep de wethouders Participatie en Ruimtelijke Ordening in Aalsmeer over hun visie, ervaringen en opvattingen rondom participatie in het ruimtelijke domein. Daarna sprak ze verschillende medewerkers binnen de gemeente die werken rondom ruimtelijke projecten. In oktober 2021 was een sessie met de gemeenteraad van Aalsmeer. Aan de hand van stellingen konden raadsleden hun visie over participatie delen.

Aan de hand van alle input uit de interviews en de sessie met raadsleden stelde de ontwerpgroep concrete uitgangspunten, procedures en processtappen op en schreef een concept beleid. Deze ontwerpgroep diende daarnaast als vast aanspreekpunt tijdens het gehele ontwikkeltraject. Het conceptbeleid werd voorgelegd aan een bredere selectie medewerkers binnen de gemeente, externe stakeholders en raadsleden, waarna het beleid werd aangepast aan de hand van hun feedback.

3.1 Participeren in de fysieke leefomgeving

De verhouding tussen overheid en samenleving verandert. Inwoners, ondernemers en organisaties worden mondiger en willen invloed hebben op en een bijdrage leveren aan de kwaliteit van hun fysieke of sociale leefomgeving. Daarnaast verandert ook onze leefomgeving, bijvoorbeeld door de bouw van duurzame woningen, de komst van integrale woonzorgcentra of door de inrichting van een stuk land als speeltuin. Of het nu gaat om nieuwe plannen van de overheid, een ondernemer of van inwoners: het wordt steeds belangrijker om vroeg met elkaar in gesprek te gaan.

Zowel voor de gemeente als de samenleving heeft participatie een toegevoegde waarde. Voor de overheid draagt participatie onder andere bij aan de legitimiteit en representativiteit van de besluitvorming. Maar ook aan de verkleining van de kloof tussen politiek en inwoners. Voor deelnemers geeft participatie invulling aan hun democratisch recht om mee te denken over veranderingen in hun eigen leefomgeving. Het betreft hen vroegtijdig bij de ontwikkelingen in hun leefomgeving en geeft ze de mogelijkheid om zich actief in te zetten voor persoonlijk belangen.

3.2 Participatie onder de Omgevingswet

Onder de Omgevingswet is participatie een belangrijke pijler. De wet heeft ten doel de ordening van de gemeenschappelijke leefomgeving op een nieuwe wijze vorm te geven. Dit participatiebeleid geldt voor nieuwe initiatieven onder de Omgevingswet (vanaf 1 januari 2024). De Omgevingswet is gestoeld op vier verbeterdoelen¹:

¹ Bron: <https://iplo.nl/regelgeving/stelsel-Omgevingswet/uitgangspunten-doelen-Omgevingswet/>

1 Inzichtelijk omgevingsrecht

Van een wirwar aan regels naar een inzichtelijk en voorspelbaar stelsel dat eenvoudig is in gebruik.

2 Leefomgeving centraal

Van een sectorale naar een samenhangende benadering van de leefomgeving in beleid, besluitvorming en regelgeving.

3 Ruimte voor maatwerk

Meer ruimte voor decentrale overheden voor gebiedsgericht maatwerk en het maken van eigen afwegingen.

4 Sneller en beter

Snellere en betere besluitvorming over projecten in de fysieke leefomgeving.

VERBETERDOELEN VAN DE OMGEVINGSWET

1. Inzichtelijk omgevingsrecht: Door de bundeling van wetgeving zijn minder regels nodig. Hierdoor kan de wetgever de regels duidelijker en overzichtelijker opschrijven, en later ook verder versimpelen.

2. Leefomgeving centraal: De samenhang van de fysieke leefomgeving staat centraal in het beleid. De Omgevingswet zet in op een evenwichtige toedeling van functies voor de fysieke leefomgeving. Daarbij gaat het bijvoorbeeld om het samenspel tussen bebouwing, infrastructuur, milieu, natuur en erfgoed.

3. Ruimte voor lokaal maatwerk: De Omgevingswet biedt lokale overheden meer afwegingsruimte om doelen voor de leefomgeving te bereiken. De Wet beoogt een versterking van de positie van decentrale overheden, volgens het principe: 'Decentraal, tenzij'. Dit houdt in dat gemeenten bevoegd zijn om zelf regels op te stellen, tenzij er een overkoepelend belang is.

4. Snellere en meer integrale besluitvorming: Besluit-Besluitvorming over projecten in de leefomgeving gaat onder de Omgevingswet sneller en meer integraal. Dat vergt een samenhangende werkwijze van overheden, burgers en bedrijven. Open, flexibel, uitnodigend,

innovatief en vertrouwen zijn daarbij de kernwoorden. Voor vergunningen gaat vaker dan voorheen de reguliere procedure gelden met een beslistermijn van 8 weken, waardoor initiatiefnemers sneller weten waar ze aan toe zijn.

De integrale, domein overstijgende benadering uit de Omgevingswet gaat hand in hand met de grotere rol van participatie binnen de Omgevingswet. De Omgevingswet verstaat onder participatie:

'Het in een vroegtijdig stadium betrekken van bewoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen bij het proces van de besluitvorming over een project of activiteit'.

Het adequaat vormgeven van participatie is een essentieel onderdeel van de Omgevingswet. Het is belangrijk voor de inwoners en initiatiefnemers om inzicht te hebben in de eisen die door lokale overheden worden gesteld aan participatie. Daartoe is ook de motie Nooren aangenomen². Deze motie verzoekt overheden een participatiebeleid op te stellen waarin vorm wordt gegeven aan participatie en de lokale eisen met betrekking tot participatie die daarbij gelden.

² Motie Nooren, zie https://www.eerstekamer.nl/motiedossier/34986_aa_was_letter_x_gewijzigde

3.2.1 Wettelijke verankering participatie

De Omgevingswet legt vast wanneer participatie moet plaatsvinden, maar de initiatiefnemer³ mag zelf bepalen hoe hij/zij participatie organiseert. De Omgevingswet stelt voor de volgende instrumenten eisen aan participatie:

1. omgevingsvergunning
2. omgevingsvisie en omgevingsprogramma
3. omgevingsplan

Deze eisen bestaan mogelijk uit een motiveringsplicht, een kennisgevingsplicht en/of een aanvraagvereiste. Onderstaande tabel licht toe welke eisen voor welk instrument gelden:

Type vereiste Omgevingswet	Wat moet er (wettelijk) gebeuren?	Type instrument	Verantwoordelijke?	Participatie verplicht?
Motiveringsplicht participatie	De gemeente beschrijft hoe belanghebbenden zijn betrokken bij de voorbereiding van het besluit. De gemeente beschrijft wat de resultaten daarvan zijn.	Omgevingsvisie Omgevingsprogramma Omgevingsplan	Gemeente	Ja
Kennisgeving participatie	De gemeente beschrijft wie worden betrokken, waarover en wanneer. De gemeente beschrijft haar eigen rol en die van de initiatiefnemer. De gemeente beschrijft waar meer informatie beschikbaar komt.	Omgevingsplan	Gemeente	Ja
Aanvraagvereiste bij een omgevingsvergunning in gevallen waarin participatie niet verplicht is gesteld	De initiatiefnemer geeft aan of er belanghebbenden zijn geïnformeerd of betrokken. Bij een instemmend antwoord, beschrijft de aanvrager hoe dit is gedaan en wat er met het resultaat is gedaan.	Omgevingsvergunning voor binnenplanse of buitenplanse omgevingsplanactiviteit	Initiatiefnemer	Nee
Aanvraagvereiste bij een omgevingsvergunning in gevallen waarin participatie verplicht is gesteld	De initiatiefnemer doorloopt een verplicht, maar zelf ontworpen participatieproces. De aanvrager beschrijft hoe belanghebbenden zijn betrokken en wat met de resultaten is gedaan.	Omgevingsvergunning voor buitenplanse omgevingsplanactiviteit waarvoor de raad heeft bepaald dat participatie verplicht is.	Initiatiefnemer	Ja

Belangrijk om te benoemen is het feit dat participatie onder de Omgevingswet geen vervanging van de huidige rechtsbescherming is. Dit betekent concreet dat naast het spoor van participatie ook de nu al bekende wettelijke sporen van zienswijzen, bezwaar en beroep blijven gelden. Door middel van deze formele procedures blijft ook onder de Omgevingswet rechtsbescherming gewaarborgd. Participatie kent voornamelijk in het voortraject een belangrijke rol.

³ Een inwoner, bedrijf of (overheids)instelling

3.3 Doel van het vaststellen van participatiebeleid

De Omgevingswet biedt de gemeenten ruimte voor een eigen invulling van participatie.

In dit participatiebeleid worden de richtinggevende kaders van participatie voor alle initiatiefnemers; inwoners, bedrijven, instellingen en de eigen gemeente, en alle instrumenten; omgevingsvisie, -plan, -programma, -vergunning, vastgesteld. De kaders in dit beleid zijn telkens op dezelfde uitgangspunten gebaseerd, maar afhankelijk van de impact en grootte van het project kunnen de kaders andere vormen van participatie vragen. Dit participatiebeleid beschrijft daarom de verschillende vormen van participatie die passen bij zowel kleine, zoals een omgevingsvergunning voor het aanleggen van een oprit, én grote projecten, zoals het voor het eerst vaststellen van de omgevingsvisie.

Hoewel participatie onder de Omgevingswet in het algemeen vormvrij is voor bedrijven, instellingen en inwoners, is het gemeentelijke participatiebeleid wél bindend voor het handelen van het vaststellend bestuursorgaan, de eigen gemeente.

De aangenomen motie Nooren stelt gemeenten verplicht van tevoren na te denken over de wijze waarop zij participatie willen uitvoeren en dit in beleid vast te leggen en te publiceren. Dit participatiebeleid vormt daarmee het kader voor de motivering van participatie bij alle hierboven genoemde kerninstrumenten van de Omgevingswet. Dit participatiebeleid is dus zowel een kaderstellend beleid voor de invulling van de aanvraagvereiste bij een omgevingsvergunning als ook de motiveringsplicht bij een omgevingsvisie, -plan of -programma. Met dit beleid zal dan ook de huidige participatie – en inspraak verordening vernieuwd moeten worden.

4.1 Beginselen van participatie

Er bestaat geen kant-en-klaar recept voor participatie, omdat de keuzes bij het inrichten van participatie afhangen van een complexe samenhang van factoren, zoals onder andere de inhoud van het project, de fase waarin het verkeert, de (hoeveelheid) betrokken inwoners, bedrijven en instellingen, maar ook de mate van politieke en maatschappelijke aandacht. Deze factoren moeten per project worden afgewogen.

In de onderstaande participatiebeginselen zijn de belangrijkste factoren en randvoorwaarden die bijdragen aan goede participatie samengebracht. Deze negen beginselen geven gezamenlijk richting en handvatten voor de uitvoering van participatie in onze gemeente:

1. Participatie is maatwerk;
2. Participatie vindt plaats in een zo vroeg mogelijk stadium;
3. De kaders, en ruimte voor participatie zijn voorafgaand aan een participatietraject helder voor alle betrokkenen; Dit betekent dat van te voren is afgebakend over welk onderwerp participatie mogelijk is. Gaat het bijvoorbeeld over het wel of niet bestemmen van een speeltuin of over de inrichting van een speeltuin op een aangewezen plek of over de grootte van de zandbak in de speeltuin;
4. Een participatietraject wordt breed en representatief opgezet, waar nodig worden specifieke doelgroepen actief uitgenodigd;
5. De vorm(en) van participatie sluit(en) aan bij de doelgroep(en);
6. De informatievoorziening omtrent participatietrajecten is voor alle betrokkenen goed toegankelijk;
7. Participatietrajecten kunnen uit meerdere fases bestaan, die elk een eigen doelstelling en vormgeving hebben;
8. Resultaten van een participatietraject worden altijd met de deelnemers gedeeld, inclusief de reactie daarop van initiatiefnemer en/of gemeente;
9. Evaluatie is een continue factor bij de uitvoering van participatie. Tijdens en na een participatietraject leren wij van de aanpak, resultaten en ervaringen van een participatietraject.

4.2 Waarde van participatie

Bovenstaande uitgangspunten bieden zowel de gemeente als ook particuliere initiatiefnemers handvatten en kaders om participatie vorm te geven. Tegelijkertijd moet participatie geen doel op zich worden. Participatie is een middel om te komen tot betere initiatieven en zorgvuldige besluitvormingsprocessen. Het organiseren van participatie kost tijd en energie, maar indien er wordt gewerkt vanuit de hierboven vastgestelde beginselen kan het ook veel opleveren. Het organiseren van participatie heeft drie belangrijke (meer)waarden:

- Een plan of initiatief sluit beter aan op de fysieke (en sociale) leefomgeving:
 - Door de inzet van participatie worden de diverse (lokale) belangen, wensen en ideeën inzichtelijk. De resultaten uit een participatietraject kunnen daarmee een initiatief of ontwikkeling verbeteren en zodoende beter laten aansluiten bij de gewenste leefomgeving.
- Snellere en betere besluitvorming:
 - Door belangen, standpunten en gemeenschappelijke waarden vroegtijdig in kaart te brengen wordt de kans vergroot dat een omgevingsvisie, -programma, -plan of -vergunning meer gedragen en weloverwogen tot besluitvorming komt. Dit verkleint de kans op zienswijzen, klachten, WOO-verzoeken en bezwaar- of beroepsprocedures bij omgevingsvergunningen. Hierbij moet worden opgemerkt dat dit geen doel op zich is. Sommige belangentegenstellingen blijven nu eenmaal bestaan, ook met een zorgvuldig participatietraject.
- Betere verstandhouding tussen overheid en burger:
 - Door goede participatie, waarbij de belangen en meningen van burgers goed worden meegewogen en daarover open wordt gecommuniceerd, kan de relatie tussen overheid en burger worden versterkt, met onderling meer begrip en vertrouwen. Dat helpt bij toekomstige initiatieven en participatie-trajecten.

4.3 Participatie in relatie tot een evenwichtige belangenafweging

De Omgevingswet biedt ruime kaders voor zowel gemeenten als initiatiefnemers om tot passende participatie te komen. Daarbij blijft de centrale doelstelling: voor een evenwichtigere verdeling van functies in de fysieke leefomgeving. Participatie maakt om die reden een onderdeel uit van het gehele kader van afwegingen die de gemeente laat meewegen.

Participatie kan veel soorten belangen en/of inzichten toevoegen aan het besluitvormingsproces. Uiteindelijk vormt echter het gehele belangenkader de doorslaggevende factor. Het is belangrijk dat dit uitgangspunt duidelijk is voor alle deelnemers van het participatietraject. Participatie kan leiden tot een grotere betrokkenheid van inwoners, bedrijven en instellingen bij initiatieven. Deze betrokkenheid kan ook leiden tot draagvlak voor diezelfde initiatieven, maar dat hoeft niet. Draagvlak is dan ook geen doelstelling van participatie. De grondhouding van participatie is wel dat de initiatiefnemer probeert de inbreng zoveel mogelijk mee te nemen.

Participatie neemt weerstand echter niet altijd weg. Het is daarom belangrijk om van te voren aan te geven wat er met de inbreng van deelnemers wordt gedaan en te vertellen wat deelnemers kunnen verwachten. Zo kan teleurstelling worden voorkomen. Door een kwalitatief participatietraject op te zetten, loopt een initiatiefnemer wel minder risico op vertraging van de aanvraag door bijvoorbeeld zienswijzen of bezwaren vanuit belanghebbenden.

Als uit participatie bij een initiatief blijkt dat er weerstand jegens of onvoldoende draagvlak tegenover een initiatief bestaat, dan kan de gemeente wel in gesprek met de initiatiefnemer om hem/haar te stimuleren om een passende oplossing te zoeken.

4.4 Gevallen waarin participatie verplicht is

Zoals eerder benoemd, stelt de Omgevingswet in bepaalde gevallen participatie verplicht. Daarbij dient onderscheid gemaakt te worden tussen de verschillende kerninstrumenten van de Omgevingswet. Enerzijds de omgevingsvisie, het omgevingsplan en -programma, en anderzijds de omgevingsvergunning. Hieronder wordt de participatieverplichting voor deze twee categorieën toegelicht.

De omgevingsvisie is een samenhangend, strategisch plan over de fysieke leefomgeving van een gebied. In de omgevingsvisie zegt de gemeente hoe zij het leefgebied wil ontwikkelen en beschermen. Deze keuzes werkt zij uit in haar omgevingsplan. Het omgevingsplan bevat zo de regels voor de fysieke leefomgeving. Het omgevingsprogramma bevat maatregelen om de leefomgeving te beschermen, te beheren, te gebruiken en te ontwikkelen.

Voor sommige initiatieven is een omgevingsvergunning nodig om het initiatief uit te mogen voeren. Deze initiatieven kunnen namelijk gevolgen hebben voor de leefomgeving⁴.

4.4.1 Omgevingsvisie, -plan, -programma

In het geval van het omgevingsplan, -visie, -programma, waarvoor meestal de gemeente initiatiefnemer is, geldt dat een participatietraject moet worden vormgegeven op basis van de kaders uit dit participatiebeleid. Deze verplichting komt voort uit de motiveringsplicht die geldt voor het bevoegd gezag, de eigen gemeente. Deze motiveringsplicht houdt in dat de gemeente haar werkwijze en aanpak moet verantwoorden bij de vaststellen van de visie, het plan of het programma. Daarbij moet zij zich verantwoorden ten opzichte van de kaders en werkwijze zoals vastgesteld in dit participatiebeleid. Hierbij wordt ten minste vermeld:

1. Hoe partijen zijn benaderd;
2. Wie betrokken waren;
3. Hoe partijen hun inbreng hebben gegeven;
4. En wat met de inbreng is gedaan.

Zo zorgt deze motiveringsplicht voor een transparant en gelijkwaardig participatietraject voor alle partijen.

Bij het omgevingsplan is naast een motiveringsplicht ook een kennisgevingsplicht van toepassing. Dit betekent dat de gemeente uiterlijk bij aanvang van de verkenning van het omgevingsplan burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en bestuursorganen moet meedelen hoe zij worden betrokken binnen het participatietraject. In deze kennisgeving dient de gemeente in ieder geval in te gaan op:

1. Wie worden betrokken;
2. Waarover zij worden betrokken;
3. Wanneer zij worden betrokken;
4. Wat de rol is van het bevoegd gezag (en een eventueel andere de initiatiefnemer) bij het betrekken van deze partijen;
5. Waar aanvullende informatie beschikbaar is.

⁴ Bron: <https://iplo.nl/regelgeving/instrumenten/omgevingsplan-hoofdpijnen/omgevingsplan-hoofdpijnen/>

Participatie in een vroeger stadium

De Omgevingswet stelt gemeenten verplicht om te participeren bij het (opnieuw) vaststellen van verschillende kerninstrumenten. Echter, er kunnen gevallen zijn waar er bij het wijzigen van een omgevingsplan al in een eerder stadium geparticipeerd is, bijvoorbeeld ter voorbereiding van een start-/projectnotitie. Indien een omgevingsplanplanwijziging direct voortvloeit uit een dergelijke notitie heeft aanvullende participatie bij de planwijziging geen toegevoegde waarde. De resultaten van de eerder gevoerde participatie kunnen zodoende worden meegenomen in de motivatieplicht en de kennisgeving. Hiermee vervalt dan de participatievereiste uit dit beleid.

Het is hierbij nog wel goed te noemen dat het betrekken van eerdere participatieresultaten niet inhoudt dat er geen vervolgp participatie meer nodig is. Zoals in de beginselen benoemd (zie paragraaf 2.1) kan participatie uit meerdere fasen bestaan en kan daarom aanvullende participatie nodig zijn. Denk hierbij aan het betrekken van een grotere of andere doelgroep, of het participeren over een verdere en/of concrete uitwerking van de omgevingsplanwijziging. Het is daarom goed om altijd na te gaan of eerdere participatietrajecten de volledige scope van de omgevingsplanwijziging dekken.

4.4.2 Omgevingsvergunning

In principe is participatie door een initiatiefnemer niet verplicht als het gaat om een aanvraag voor een omgevingsvergunning (de initiatief nemer hoeft enkel aan te geven of er geparticipeerd is), tenzij de raad expliciet situaties heeft aangewezen waarin participatie wel verplicht wordt gesteld. Deze mogelijkheid bestaat voor buitenplanse omgevingsplanactiviteiten. Als een initiatiefnemer bij dergelijke activiteiten niet aan participatie heeft gedaan, wordt een aanvraag buiten behandeling gesteld.

Bij activiteiten waarvoor participatie verplicht wordt gesteld, blijft de wijze van participatie overigens vormvrij. De initiatiefnemer blijft dus zelf verantwoordelijk voor het participatietraject, op basis van de gestelde participatiebeginselen en kaders in dit participatiebeleid.

In Aalsmeer is er voor gekozen om de situaties van buitenplanse activiteiten waarvoor participatie verplicht is, gelijk te stellen aan de situaties waarin door het college verplicht advies aan de gemeenteraad moet worden gevraagd, alvorens de omgevingsvergunning te verlenen. Dit laatste is vastgelegd in de Beleidsregel van de gemeenteraad houdende het adviesrecht voor de gemeenteraad ten behoeve van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten, vastgesteld op 28 oktober 2021 (hierna: besluit adviesrecht). Hoewel het vaststellen van een omgevingsplan een bevoegdheid van de gemeenteraad is, is het college bevoegd te besluiten op omgevingsvergunningaanvragen, ook als deze in afwijking zijn van de kaders die het omgevingsplan stelt. Dit betekent dus dat het college na inwerkingtreding van de Omgevingswet zonder tussenkomst van de gemeenteraad besluiten kan nemen om af te wijken van het omgevingsplan met een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. De raad kan echter vooraf situaties aanwijzen waarbij een bindend advies wordt uitgebracht aan het college bij een buitenplanse omgevingsplanactiviteit. In die gevallen mag het college niet zonder tussenkomst van de raad besluiten. Deze gevallen zijn opgenomen in het besluit adviesrecht⁵.

De lijst met situaties waarin participatie verplicht is, is gelijk aan de lijst met situaties waarin verplicht advies door de gemeenteraad van toepassing is. In deze gevallen wordt een initiatiefnemer verplicht een participatieproces in te richten en aan te geven wat met de resultaten is gedaan.

Koppeling van beide lijsten heeft de volgende voordelen:

1. Activiteiten waarbij het adviesrecht geldt, zijn activiteiten met een relatief grote impact op de (direct) betrokkenen, de maatschappelijke en politieke discussie en daarmee op de fysieke leefomgeving. Door in deze gevallen participatie te verplichten, wordt bijgedragen aan een representatieve en brede belangenafweging tussen alle betrokken doelgroepen.

⁵ Het adviesrecht komt in de plaats van de 'verklaring van geen bedenkingen' door de gemeenteraad (hierna: vvgb). Een vvgb kon immers worden gezien als een instemming van de raad voor het afgeven van een omgevingsvergunning door het college. Omdat de procedure voor het aanvragen/afgeven van een vvgb (mede gelet op het vergader-schema van de raad en de aanlevertermijnen) veel tijd kostte en instemming van de raad voor bepaalde kleinere initiatieven niet altijd nodig werd geacht, was een lijst met categorieën van gevallen vastgesteld, waarvoor een vvgb niet noodzakelijk was. Het besluit adviesrecht is als het ware een omgekeerde versie hiervan.

2. Door de participatieverplichting te koppelen aan de lijst adviesrecht blijft de dienstverlening richting initiatiefnemer helder en begrijpelijk. Een van de verbeterdoelstellingen van de Omgevingswet is een inzichtelijker omgevingsrecht. Door de lijsten van verplichte participatie en adviesrecht aan elkaar te koppelen ontstaat er meer eenvoud in de procedure van omgevingsvergunningen, en wordt voorkomen dat initiatiefnemers worden geconfronteerd met verschillende lijsten en vereisten.
3. Participatie verplichten bij gevallen waarin ook het adviesrecht geldt, voorkomt ook een overmatige hoeveelheid werklast voor een initiatiefnemer van een (relatief) kleine afwijking van het omgevingsplan. Voor dergelijke activiteiten kan een participatietraject alsnog wenselijk zijn, maar dit kan altijd alsnog worden geadviseerd door de gemeente. Een generieke verplichting voor alle buitenplanse activiteiten zou een onnodige bureaucratie opleveren die geen grote bijdrage levert aan goede besluitvormingsprocessen.

De lijst buitenplanse activiteiten waarvoor participatie verplicht wordt gesteld, is opgenomen in bijlage 6.1.

4.4.3 Werkwijze voor activiteiten met verplichte participatie

Hierboven is benoemd dat de raad bij bepaalde gevallen van buitenplanse initiatieven participatie verplicht stelt. Als bij de aanvraag omgevingsvergunning blijkt dat de initiatiefnemer bij zo'n aangewezen geval niet of onvoldoende aan participatie heeft gedaan, kan het college de aanvraag buiten behandeling laten. Wel moet het college de initiatiefnemer de gelegenheid geven het gebrek te herstellen (artikel 4:5 Algemene wet bestuursrecht).

De Omgevingswet heeft niet exact bepaald wanneer er sprake is van voldoende participatie. Dit wordt mede veroorzaakt doordat voor elke activiteit een eigen specifiek participatietraject van toepassing kan zijn. Om tot overeenstemming te komen over wat voldoende participatie is, is in dit beleid een stappenplan opgenomen waarin een feedbackmoment is verwerkt. Dit houdt concreet in dat de gemeente en initiatiefnemer het plan van aanpak voor het participatietraject met elkaar doornemen. Daarbij toetst de gemeente aan de beginselen en kaders zoals gesteld in dit beleid. Het

kan daarbij voorkomen dat een participatietraject uit meerdere fasen bestaat, en daardoor vaker ter toetsing bij de gemeente wordt voorgelegd.

Naast de vroegtijdige toets op het plan van aanpak levert de initiatiefnemer ook het participatieverslag aan bij het indienen van de formele aanvraag. Ook dit verslag, en de resultaten die hierin staan, worden getoetst aan de beginselen en kaders van dit beleid. Lees meer hierover in onderstaande paragraaf.

4.5 Participatietoets

Bij participatietrajecten voor omgevingsplannen en -programma's worden op twee momenten de wijze van participatie aan dit participatiebeleid getoetst:

1. Voorafgaand aan de uitvoering van het participatietraject:

- Initiatiefnemer (dit kan de gemeente zelf zijn) legt een plan van aanpak voor aan een participatieadviseur die het plan van aanpak beoordeelt op basis van de kaders zoals gesteld in dit beleid. Dit gebeurt in de vorm van een participatieadvies. Dit participatieadvies is bindend in het geval van een verplichting tot participatie (zie paragraaf 4.4), en adviserend in de overige gevallen. Een plan van aanpak wordt getoetst op basis van de volgende punten:
 1. Past het participatieplan bij de impact van het initiatief?
 2. Worden de juiste belanghebbenden benaderd?
 3. Passen de participatiemiddelen bij de fasering en de verschillende belanghebbenden?

2. Na de uitvoering van (een fase van) het participatietraject:

- In het geval van een omgevingsvergunning stuurt de initiatiefnemer bij het indienen van de aanvraag een participatieverslag toe (bijvoorbeeld gebaseerd op het format uit bijlage 6.6). Een dergelijk verslag heeft ten doel een goed beeld te vormen van de uitgevoerde participatiemethoden en de verschillende ideeën/bezwaren/vragen van belanghebbenden die hieruit voort zijn gekomen. In een participatieverslag houdt een initiatiefnemer bij hoe participatie is verlopen, zodat bij de formele aanvraag het participatieproces van het initiatief kan worden meegewogen in de besluitvorming. In bijlage 6.8 kan een checklist worden teruggevonden op basis waarvan een toetser een participatieverslag controleert. Een participatieverslag gaat in op de volgende

vragen:

1. Wie zijn er betrokken bij het participatieproces?
Wat zijn hun belangen en wat vinden zij van het plan? Zijn er doelgroepen gemist?
 2. Waarover werden zij betrokken? Over welke onderdelen mochten belanghebbenden meedenken en welke randvoorwaarden zijn vooraf meegegeven?
 3. Wanneer en hoe vaak zijn zij betrokken?
 4. Hoe zijn zij betrokken? Welke activiteiten en participatiemiddelen zijn toegepast?
 5. Zijn de belangen en meningen van belanghebbenden voldoende in kaart gebracht?
 6. Wat is er met de resultaten van de participatie gedaan? (Hierbij dient onderbouwt te worden welke resultaten we en vooral ook niet worden meegenomen in het plan).
- In het geval van een omgevingsvisie, -plan of -programma stelt het bevoegd gezag een motivering op, zoals beschreven in paragraaf 4.4.1

5 Participatieplan

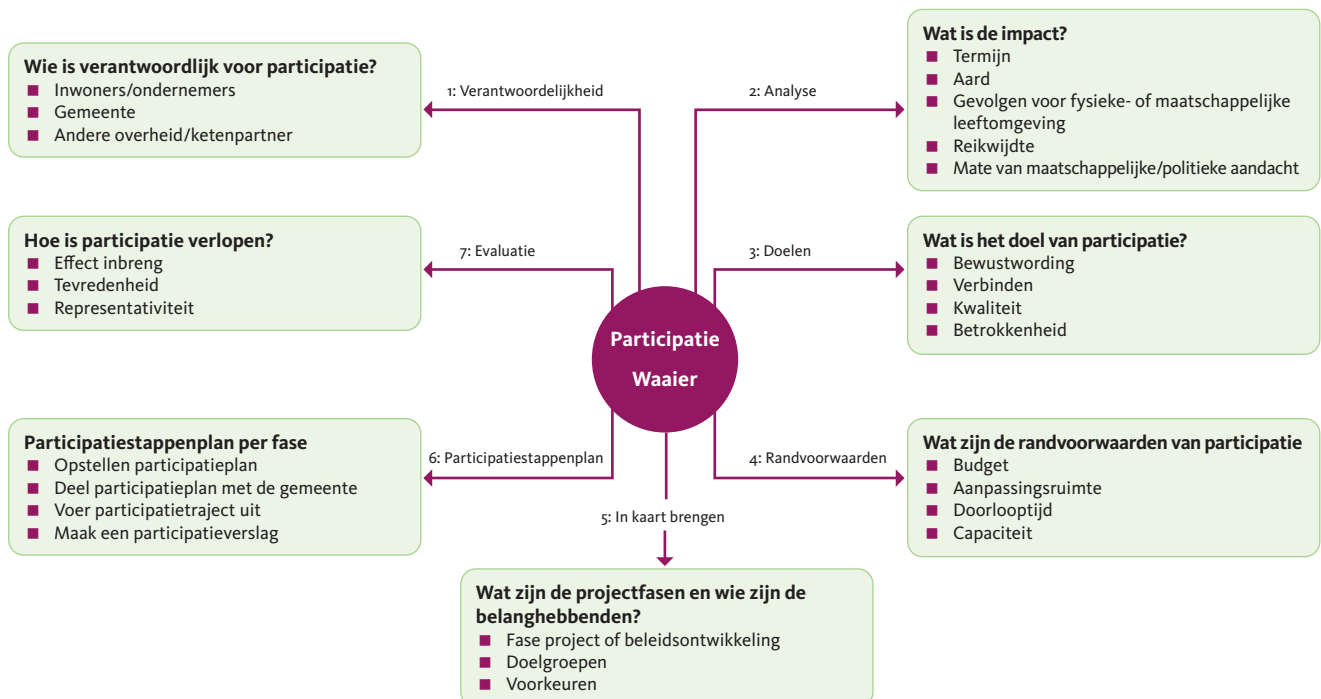
Op basis van de geformuleerde participatiebeginselen en de zojuist benoemde kaders is een lokale participatie-aanpak geformuleerd. Hieronder wordt deze aanpak uitgewerkt in een participatieplan dat gebruikt kan worden bij zowel gemeentelijke als particuliere participatie. Dit participatieplan is van toepassing op de participatie-trajecten van zowel initiatieven (omgevingsvergunningen) als ook beleidsontwikkelingen (omgevingsvisie, -plan, -programma) binnen het fysieke domein.

5.1 Participatiewaaier als basis voor het participatieplan

Essentieel onderdeel van het participatietraject is het hebben van een plan van aanpak voor participatie. Om voor iedereen helder te maken hoe participatie tot stand komt, is een standaardproces nodig. De aard van ruimtelijke projecten is tegelijkertijd zeer verschillend. Het is daardoor onmogelijk om één aanpak te kiezen die altijd werkt. Wel kan het participatieproces worden gestroomlijnd, door een aantal vaste stappen toe te passen om daarmee een inhoudelijk passend participatieplan uit te werken.

Het participatiestappenplan is gebaseerd op de participatiewaaier. De participatiewaaier kan worden gezien als een routeplanner voor participatie. Het volgen van deze routeplanner zorgt ervoor dat de initiatiefnemer alle benodigde informatie verzamelt. De waaier is daarmee geen keurslijf, maar richt zich op het stellen van de juiste vragen om de benodigde informatie voor het participatieplan te vergaren. Het is voor gevallen waarbij participatie niet verplicht is uiteraard niet noodzakelijk om onderstaande waaier door te lopen. Deze waaier biedt echter wel de houvast om de verschillende facetten die meegenomen dienen te worden bij participatie stapsgewijs te doorlopen.

Figuur 1: Participatiewaaier

De participatiewaaier kent zeven stappen om tot een succesvol participatieproces te komen. In onderstaande paragrafen lichten wij deze stappen uitgebreider toe.

Stap 1: Verantwoordelijkheid

De eerste stap bij participatie is het bepalen wie de verantwoordelijke partij is om een participatietraject vorm te geven. Hierbij zijn drie verschillende mogelijkheden:

- **Inwoners en ondernemers**
 - Wanneer een inwoner of een ondernemer een initiatief indient, wordt van inwoner/ondernemer verwacht dat hij/zij zelf participatie organiseert. Dit zal meestal gaan om een aanvraag voor een omgevingsvergunning.
- **Gemeente Aalsmeer**
 - Indien de gemeente een omgevingsvergunning aanvraagt, is de gemeente, net als inwoners en ondernemers, verantwoordelijk voor het opzetten van een participatieproces.
 - Dit geldt ook indien de gemeente een omgevingsvisie, -plan, -programma, of projectnota ontwikkelt, of wijzigt. Ook in die gevallen is de gemeente verantwoordelijk voor het organiseren van een participatieproces.
- **Andere Overheid/ketenpartner**
 - Net als de gemeente Aalsmeer zijn ook andere bevoegd gezagen verantwoordelijk om een participatieproces te organiseren rond de verschillende kerninstrumenten van de omgevingsvisie. Zo is de provincie Noord-Holland verantwoordelijk voor het organiseren van participatie met betrekking tot de provinciale Omgevingsverordening.

Stap 2: Analyse

Stap 2 van de participatiewaaijer richt zich op het bepalen van de aard van het initiatief of de beleidsontwikkeling (bijvoorbeeld een omgevingsvisie, -plan of -programma).

Participatie-quickscan

Deze stap helpt bij het inschatten van de impact van

een initiatief of beleidsontwikkeling, en het bepalen van de juiste schaal waarop participatie moet plaatsvinden. Dat gebeurt door het uitvoeren van een participatie-quickscan:

In de participatie-quickscan van het initiatief of beleidsontwikkeling dienen de volgende factoren te worden geanalyseerd bij het maken van de inschatting:

- **Termijn:** Is het een initiatief of beleidsontwikkeling die gedurende korte of lange termijn invloed heeft op de omgeving?
- **Aard:** Is er sprake van een concrete of meer algemene/abstracte verandering in de fysieke leefomgeving?
- **Gevolgen voor Fysieke- of maatschappelijke leefomgeving:** Wat is de schaal, hinder en impact op leefbaarheid van het initiatief of de beleidsontwikkeling?
- **Reikwijdte:** Wie worden beïnvloed door het project? De buurt/ wijk /gemeente /regionaal?
- **Mate van maatschappelijke/politieke aandacht:** Is het project maatschappelijk en/of politiek gevoelig? Kan er vergrote aandacht ontstaan bij de uitvoering van het participatietraject of het initiatief en/of beleidsontwikkeling.

Hieronder geven wij de verdere handvatten voor het uitvoeren en beantwoorden van de vragen in deze Participatie-quickscan:

Impactbarometer

Impact is een veelzijdig begrip. Bij het inschatten van de impact van een initiatief of beleidsontwikkeling worden een vijftal impactfactoren meegewogen. In tabel 1 worden deze impactfactoren in de impactbarometer weergegeven:

	Geen	Weinig	Redelijk	Groot
Algemeen Belang: Heeft het een invloed op de samenleving als geheel?	0	1	2	3
Maatschappelijke aandacht: Verwacht je aandacht in politiek, pers of sociale media?	0	1	2	3
Hinder initiatief: Geeft de beleidsontwikkeling/initiatief hinder voor de omgeving, na realisatie?	0	1	2	3
Veiligheid: Heeft het een effect op de veiligheid van de omgeving?	0	1	2	3
Belang input omgeving: Is de input (van kennis) vanuit de omgeving belangrijk voor de realisatie van het initiatief/ de beleidsontwikkeling?	0	1	2	3

Door de verschillende meters in de impactbarometer in vullen, ontstaat er een algemeen beeld van de aard en omvang van het initiatief of de beleidsontwikkeling. De wijze om tot dit beeld te komen is als volgt:

1. Vul voor elke factor een cijfer voor het initiatief/beleidsontwikkeling dat van toepassing is.
2. Tel de gegeven cijfers bij elkaar op
3. Deel het geheel door 5.
4. De uitkomst geeft een indicatie van de impact

Vaststellen participatieschaal

Op basis van de impactbarometer kan een indicatie worden gemaakt in welk impactniveau een initiatief of beleidsontwikkeling valt en wat voor participatie hierbij hoort (zie tabel 2). Hierbij refereert de uiterst linker kolommen de score die voortkomt uit de impactbarometer (zie tabel 1).

Tabel 2: Participatieschaal

2,1 – 3	Niveau 3 – Grote impact op de omgeving	Intensieve participatie
1,1 – 2	Niveau 2 – Gemiddelde impact op de omgeving	Gemiddelde participatie
0,1 – 1	Niveau 1 – Beperkte impact op de omgeving	Beperkte participatie
0	Niveau 0 – Geen impact op de omgeving	Geen participatie

Bovenstaande tabel maakt duidelijk dat de impact op de omgeving een belangrijke factor is om de participatieschaal te bepalen. In Tabel 3 hieronder wordt een uitgebreide lijst met kenmerken en voorbeelden getoond van deze niveaus van impact. Mocht de impactbarometer (tabel 1) moeilijk in te vullen zijn, dan kan tabel 3 initiatiefnemers en de gemeente aanvullend helpen bij het bepalen van het gewenste participatieniveau. Niveau 0 wordt na tabel 3 toegelicht.

Tabel 3: Kenmerken initiatieven

Niveau 1: (Verbouw)plannen met een beperkte impact op de omgeving	Niveau 2: (Verbouw)plannen en ruimtelijke initiatieven met gemiddelde impact op de omgeving	Niveau 3: Ruimtelijke initiatieven, plannen en projecten met een grote impact op de omgeving
<ul style="list-style-type: none"> ■ Bouwwerken, bouwaanpassingen of veranderingen van zeer beperkte omvang ■ Het initiatief past binnen het bestaande ruimtelijke beleid en plannen van de gemeente ■ Minder dan 5 directe omwonenden, zoals naaste burens, krijgen te maken met het plan ■ Degene met het plan is meestal een particulier 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Bouwwerken, bouwaanpassingen of veranderingen van beperkte omvang ■ Het (ver)bouwplan past niet binnen het bestaande ruimtelijke beleid en plannen van de gemeente. Er is een vergunning of beslissing van het bestuur nodig ■ Een beperkt aantal mensen in de straat of wijk krijgt te maken met het plan, vaak direct omwonenden, en de gevolgen voor die mensen zijn meestal beperkt ■ De mate van politieke of maatschappelijke aandacht is beperkt ■ Degene met het plan is vaak een particulier die zich soms laat begeleiden door een bouwadviesbureau 	<ul style="list-style-type: none"> ■ Ruimtelijke initiatieven, plannen en projecten met ingrijpende gevolgen voor de leefomgeving of een wijziging van gemeentelijk ruimtelijke beleid ■ Er zijn veel belanghebbenden met verschillende belangen ■ Er is veel maatschappelijke of politieke aandacht ■ Het plan of initiatief past niet binnen het bestaande ruimtelijke beleid en plannen van de gemeente. De gemeente moet in de besluitvorming nadrukkelijk een belangenafweging maken ■ De initiatiefnemer is vaak een professionele partij, zoals een projectontwikkelaar, een architectenbureau, een woningbouwcorporatie, de gemeente of een andere overheid
Voorbeeld initiatief: plaatsen van een oprit	Voorbeeld initiatief: Bouwen van een huis	Voorbeeld initiatief: bouwen van een school
Voorbeeld beleidsontwikkeling: (Technische) kleine aanpassingen omgevingsplan	Voorbeeld beleidsontwikkeling: Meerdere simultane aanpassingen omgevingsplan	Voorbeeld beleidsontwikkeling: Opstellen van een omgevingsvisie, opstellen van een omgevingsprogramma

Niveau 0: Geen impact

Zoals tabel 2 laat zien is het ook mogelijk dat een initiatief geen impact heeft op de leefomgeving. In deze gevallen is het dus zo dat een project zich niet leent voor participatie. Participatie is namelijk geen zaak van 'baat het niet, dan schaadt het niet'. Als het niet juist wordt toegepast, is participatie niet zinvol. Het nalaten van participatie gaat op bij initiatieven of beleid waarbij de bestaande situatie in de fysieke leefomgeving gelijk blijft. Zo kan voor het slopen van een binnenmuur van een monument participatie bijvoorbeeld overbodig zijn. In een dergelijk geval ondervindt de omgeving immers geen impact van het initiatief.

Daarnaast kan een conserverende planwijziging ook geen impact hebben op de fysiek leefomgeving, waardoor (intensieve) participatie overbodig is. Bij een dergelijk omgevingsplan worden bestaande activiteiten expliciet toegelaten en wordt bij het opstellen van regels uitgegaan van het vastleggen van bestaande gebruiksfuncties. Wanneer er bij een conserveerde planwijziging in een eerder stadium geparticipeerd is, kan dit als afdoende worden beschouwd (zie paragraaf 4.4.1). Wanneer dit niet het geval is, kan bijvoorbeeld participatie niveau 1 voldoen. Zodoende wordt er wel invulling gegeven aan de participatieplicht die de Omgevingswet oplegt aan het (opnieuw) vaststellen van kerninstrumenten.

Kortom, wanneer een initiatief of planwijziging geen directe impact heeft op de fysieke leefomgeving, is (aanvullende) participatie niet nodig. Dit betekent concreet dat er geen participatie hoeft plaats te vinden en dat de overige stappen van het participatieplan niet doorlopen dienen te worden.

Ruimtelijke initiatieven, plannen en projecten met een grote impact op de omgeving

Mocht uit de indicatie van de impact op de fysieke leefomgeving blijken dat een initiatief binnen het derde niveau past, en dus (mogelijk) grote impact op de omgeving, wordt er van de initiatiefnemer verwacht om in contact te treden met de gemeente om het initiatief te bespreken. Hieruit volgt vanuit de gemeente een eerste ambtelijke inhoudelijke beoordeling. De initiatiefnemer krijgt daar een brief over. In die brief staat beschreven hoe ambtelijk gedacht wordt over haalbaarheid en noodzaak van het initiatief.

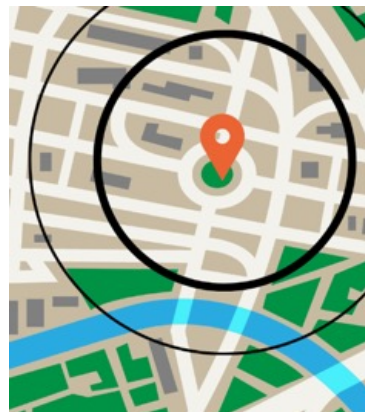
Belanghebbenden

Om op basis van de impactbarometer inzicht te verkrijgen in de reikwijdte van het initiatief, en de belanghebbenden daarbij, kan een cirkeltool ingezet worden. De cirkeltool helpt bij het analyseren van de straal waarbinnen belanghebbenden geraakt worden door het initiatief of beleidsontwikkeling. Concreet kan dit door het tekenen van een cirkel/gebied op een kaart voor elk van de impactfactoren. Waarbij de regel geldt: hoe grotere de impact, hoe groter de cirkel. Zo heeft het bouwen van een dakkapel of schuur aan een woning wellicht alleen gevolgen voor naaste burens. Het bouwen van een appartementencomplex op een braakliggend terrein of de aanleg van een zonnepark of kinderboerderij heeft vaak een grotere impact op de bredere omgeving.

Ook kan gebruik worden gemaakt van criteria die in de rechtspraak zijn ontwikkeld omtrent het belanghebbende-begrip (zoals het zichtcriterium etc.). Het is van belang om flexibel te blijven in het selecteren van belanghebbenden. Zo kunnen sommige partijen kunnen zich betrokken voelen, zonder dat ze in eerste instantie belanghebbende lijken te zijn.

Belangrijk uitgangspunt daarbij is dat bij twijfel een bredere groep belanghebbenden betrokken wordt om zo te voorkomen dat bepaalde belanghebbenden gemist worden.

Het is hierbij goed om te noemen dat de gemeente bij het organiseren van participatie bij haar kerninstrumenten goed kijkt wat het plangebied is. In een specifiek plangebied waarvoor bijvoorbeeld het omgevingsplan wordt gewijzigd worden eigenaren, bewoners, bedrijven, provincie en waterschap betrokken in het participatie traject. Bij sommige ontwikkelingen kan er echter wel impact zijn op bijvoorbeeld verkeer in het aangrenzende plangebied. Een tweede impact cirkel tekenen is dan aan te raden om ook belanghebbenden waarop het plan minder impact heeft inzichtelijk te maken.

Stap 3: Doelen

Op basis van de impact- en belanghebbendenanalyse kan het doel van het participatieproces bepaald worden. Stap 3 van de participatiewaaier heeft daarom betrekking op het doel dat met participatie bereikt dient te worden. Het is van belang dat een initiatiefnemer vooraf bedenkt wat er met de participatie bereikt moet worden. Het kan ook zo zijn dat een participatietraject meerdere doelen dient.

Daarnaast is het belangrijk te benoemen dat deze, en ook andere stappen, elkaar soms kunnen aanvullen/aanpassen. Eventueel kan op basis van de doelbepaling het niveau van participatie worden aangepast, om zo de doelstellingen haalbaar te maken.

Mogelijke doelen zijn:

- **Kwaliteit van het initiatief verbeteren:** gebruik maken van kennis en expertise van belanghebbenden kan tot een beter inhoudelijk plan leiden.

Omwonenden kennen hun eigen buurt het beste en zij kunnen een waardevolle inbreng geven over bijvoorbeeld (on)veilige verkeerssituaties bij de ontwikkeling van een initiatief of het missen van bepaalde (groen)voorzieningen.

- **Bewustwording:** de initiatiefnemer draagt zorg voor bewustwording door het ophalen van zorgen en wensen van belanghebbenden. Dit kan voor iedereen tot nieuwe inzichten leiden.

Een voorbeeld is schaduwvorming; omwonenden willen geen schaduw in hun tuin; De initiatiefnemer toont aan dat schaduw bij het plan beperkt voorkomt in de ochtend.

Bij ruimtelijke initiatieven met een sociaal maatschappelijk element kan ook worden gedacht aan:

- **Verbinden:** het samenbrengen van inwoners of het verbinden van inwoners aan een plek.

Een voorbeeld is een gezamenlijke ontmoetingsplaats in een appartementencomplex voor ouderen.

- **Betrokkenheid:** samen met een bepaald doel bezig zijn en verantwoordelijkheid te voelen voor dit doel.

Bijvoorbeeld een gezamenlijke moestuin onderhouden op gemeentegrond.

Stap 4: Randvoorwaarden

Om tot een wenselijk en passende participatieproces te komen is het belangrijk te definiëren wat de randvoorwaarden omtrent participatie zijn. Bij het organiseren van participatie kunnen praktische mogelijkheden namelijk beperkend werken op het opstellen van een participatieaanpak. Het is daarom belangrijk om randvoorwaarden vast te stellen alvorens (een fase van) de participatieaanpak concreet wordt uitgewerkt.

Bepalende randvoorwaarden zijn:

- **Eventueel budget participatie**

Indien er sprake is van gemiddelde/intensieve participatie zal dit zeker bepaalde kosten met zich meebrengen. Denk hier daarom van tevoren over na.

- **Aanpassingsruimte initiatief/beleidsontwikkeling**

Als een initiatief al grotendeels is uitgewerkt dan betekent dit dat er eigenlijk geen ruimte meer is voor inbreng van belanghebbenden. Zorg daarom dat er een bepaalde mate van aanpassingsruimte is.

- **De doorlooptijd voor participatie**

Zoals eerder benoemd kost participatie tijd. Plan daarom tijd voor zowel de voorbereiding, uitvoering als analyse/verslaglegging. Bij gemiddelde en intensieve participatietraject kan de tijd oplopen omdat er verschillende momenten nodig zijn en meerdere doelgroepen benaderd worden.

- **Capaciteit om een participatietraject op te zetten en te begeleiden.**

Voor het opzetten en begeleiden van participatie is vaak kennis en expertise nodig van zowel inhoudelijke experts als participatie professionals. Stel een team samen dat het volledige traject van a tot z kan uitvoeren.

Stap 5: In kaart brengen

Op basis van voorgaande stappen heeft de initiatiefnemer een beeld van de vormgeving van het participatieproces. De volgende stap is het in kaart brengen van de uitwerking per projectfase van het initiatief en per belanghebbende(groep).

Hoe participatie is ingericht is afhankelijk van de fase waar een initiatief of beleidsontwikkeling in zit. Iedere projectfase vraagt om haar eigen inrichting van het participatietraject. Hierbij is het advies dat de eerste fase van participatie in zo'n vroeg mogelijk stadium van het project plaatsvindt.

Bovengenoemde afhankelijkheid geldt ook voor de verschillende belanghebbenden; doelgroepen van participatie. De achtergrond van belanghebbenden kunnen verschillen, onder belanghebbenden vallen bijvoorbeeld: huidige bewoners, toekomstige bewoners, omwonenden, ondernemers, leerlingen, sporters, de projectontwikkelaar, actiegroepen/ stichtingen, maatschappelijke organisaties, adviesraden en dorpsraden. Denk hierbij ook aan doelgroepen met beperkingen. Een dergelijke groep kan vragen om bijvoorbeeld rekening te houden met toegankelijkheid. Door het in kaart brengen van de verschillende doelgroepen kan participatie zodanig worden ingericht dat het ook aansluit bij de behoeften van die groep.

Fysieke bijeenkomsten worden bijvoorbeeld vaak bezocht door een vaste groep mensen. Laagdrempelige participatievormen, die tijd- en plaats onafhankelijk zijn (bijvoorbeeld een digitale enquête) kunnen eventueel de representativiteit van het participatieproces vergroten. Bij deze analyse is het tevens handig om rekening te houden met bepaalde karakteristieken in een straat, wijk, of gebied. Zo zouden er bijvoorbeeld wijk- /burgerorganisaties actief kunnen zijn die betrokken dienen te worden bij participatie. Breng deze in kaart.

Stap 6: Participatiestappenplan

De eerste vijf stappen van de participatiewaaijer verschaffen de initiatiefnemer inzicht in de indicatoren voor een succesvol participatieproces. In stap 6 staat de concrete uitwerking van deze factoren centraal. Het is uiteraard goed mogelijk dat een dergelijke concretisering leidt tot nieuwe inzichten betreffend de kaders van het initiatief. In dat geval wordt het stappenplan aangepast. Dit vraagt om een flexibele houding van de

initiatiefnemer. Het participatiestappenplan is als volgt:

1: Opstellen participatieplan

Aan de hand van de Impact- en belanghebbendenanalyse wordt duidelijk welke belanghebbenden benaderd dienen te worden en wat het bijpassende participatieniveau is. Een participatieplan in de context van de fysieke leefomgeving dient ten minste te bestaan uit de volgende onderdelen:

1. Doelgroepen en communicatieplan

Een doelgroepen- en communicatieplan maakt duidelijk welke en hoe doelgroepen benaderd worden en wat het doel van participatie is.

Hierbij dient rekening te worden gehouden met:

- Eventuele bijzondere aandacht voor de groepen die weinig of nooit participeren, bijvoorbeeld vanwege een ander opleidingsniveau of door lage geletterdheid. Het uitgangspunt is een gelijke informatiepositie voor alle belanghebbenden.
- Bepaalde karakteristieken en ontwikkelingen in de wijk. Zo zouden er eventueel wijk- / burgerorganisaties actief kunnen zijn. Zij kunnen dan betrokken worden.

2. Kalender

Een kalender stelt de momenten van participatie vast. Op basis van de eerder opgestelde projectfasering kan er onderscheid gemaakt worden tussen de verschillende fasen van een project.

- o Bij het maken van een kalender is het belangrijk dat participatie plaatsvindt op momenten waarop ruimte is voor de inbreng die participanten leveren.

3. Participatie middelen:

- Bepaal aan de hand van het participatieniveau en de belanghebbenden die je wilt bereiken welk participatiemiddel(en) worden ingezet. Onderstaande tabel (tabel 4) maakt duidelijk hoe bij verschillende participatieniveaus participatie ingericht kan worden. In de bijlage (bijlage 6.2) kan een uitgebreidere lijst van participatiemethoden worden teruggevonden. Bij het bepalen van een participatiemethode dient rekening te worden gehouden met de volgende aspecten:
 - Het is belangrijk om een inschatting te maken welke informatiebehoefte er leven bij belang-

hebbenden.

- Het is goed om te beseffen dat iedere vorm van participatie mogelijk participanten uitsluit. Dat geldt zowel offline als online vormen van participatie. Om die reden is het vaak wenselijk verschillende participatiemiddelen toe te passen.
- Tijdens het bepalen van de participatiemiddelen is het goed om verwachtingsmanagement in het oog te houden. Het dient voor deelnemers van het participatieproces duidelijk te zijn op welke schaal participatie plaatsvindt en in welke mate er dus ruimte is voor invloed. Deze openheid dient in het hele proces toegepast te worden.

Tabel 4: Participatieniveaus

	Beperkte participatie	Gemiddelde participatie	Intensieve participatie
Participatieadvies	Informereren & raadplegen: Direct betrokkenen informeren, de mogelijkheid geven om te reageren en vragen naar wensen en zorgen	Raadplegen & adviseren: Belanghebbenden laten meedenken en belanghebbenden laten adviseren	Adviseren, coproduceren & meebeslissen: Belanghebbenden laten meedenken, meewerken en meebeslissen over (een deel van) het plan en breed informeren
Voorbeelden (zie bijlage 4.2 voor meer voorbeelden)	Keukentafelgesprek, informatieavond, e-mail of brief met mogelijkheid te reageren	Opiniepeiling, (online) dialoog, themasessies	Discussiegroepen, Brainstormsessie

2: Deel participatieplan met de participatietoetser en/of -adviseur van de gemeente

Bij complexere initiatieven en plannen is het wenselijk om voorafgaand aan de uitvoering van het participatieplan dit met de gemeente te bespreken. Dit geldt met name voor initiatiefnemers van buitenplanse omgevingsplanactiviteiten, waarbij het participatieproces ook verplicht is gesteld. Dit geeft de initiatiefnemer de kans het participatieplan verder te verbeteren, omdat de gemeente initiatiefnemers vanuit ervaringen kan adviseren. Hierbij wordt vooral gelet op:

- Past het participatieplan bij de impact van het initiatief;
- Worden de juiste belanghebbenden benaderd;
- Passen de participatiemiddelen bij de fasering en doelgroepen?

Een participatieadvies vanuit de gemeente is bindend in het geval van een verplichting tot participatie (zie paragraaf 4.4), en adviserend bij de overige gevallen.

3: Voer participatietraject uit

Op basis van de eerste stappen wordt het participatietraject uitgevoerd. Hierbij is het wenselijk ruimte te laten voor bijstelling van de participatieaanpak. Bijvoorbeeld bij de opkomst van een nieuwe groep belanghebbenden of een verandering die van invloed is op de impact van het initiatief of plan.

Om onder de Omgevingswet binnen de verkorte termijnen tijdig een vergunningsaanvraag te behandelen, kan de gemeente een omgevingstafel faciliteren. Net als bij participatie, helpt de omgevingstafel in de voorbereiding van een aanvraag meer inzicht te krijgen in de kaders en wenselijkheden omtrent een initiatief. De omgevingstafel staat op zichzelf los van participatie, maar door participatie en de omgevingstafel elkaar te laten ondersteunen kunnen deze twee processen elkaar versterken. In de bijlage kan er een verdere toelichting over de wisselwerking tussen de omgevingstafel en participatie worden teruggevonden (zie bijlage 6.7).

4: Maak een participatieverslag

Na het uitvoeren van het participatietraject is het belangrijk om de resultaten van participatie vast te leggen in een participatieverslag (zie bijlage 6.6 voor het format). Het bevoegd gezag let bij het verslag op de drie zaken:

- Wie waren er betrokken bij het participatieproces?
- Hoe is het participatieproces verlopen? Welke activiteiten en/of middelen zijn toegepast?
- Wat is er met de resultaten van de participatie gedaan?

Ook dient door de initiatiefnemer te worden gemotiveerd aan welke adviezen en keuzes uit het participatietraject wel en niet zijn overgenomen bij de uitwerking van het initiatief en/of beleid. In het verslag staan ook de minderheidsstandpunten, zodat deze voor latere fasen in de uitvoering of besluitvorming niet verloren gaan. In het geval dat er geparticipeerd is ter voorbereiding van de aanvraag van een omgevingsvergunning dient het participatieverslag te worden meegestuurd bij de vergunningsaanvraag. Een dergelijk verslag wordt dan meegenomen in het formele besluitvormingstraject.

Stap 7: Evaluatie

Wanneer het in de voorgaande stappen opgezette participatie traject is opgezet en uitgevoerd is het belangrijk om terug te kijken. Evaluatie maakt het namelijk mogelijk om de participatie continu te verbeteren. Onderdelen die in de evaluatie terug kunnen komen:

- Wat is het effect van de inbreng van belanghebbenden?
- Heeft de inbreng tot verdieping geleid?
- Zijn de deelnemers aan het participatieproces tevreden?
- Is de inbreng van de deelnemers representatief?
- Wat kunnen we leren van het participatieproces?

Vervolgens is het ook na een participatiecontact is het goed om in contact te blijven met participanten. Is je aanpak goed aangeslagen? Hoe kijken de betrokkenen er bijvoorbeeld na een jaar op terug? Is er nog iets wat je als gemeente of particuliere initiatiefnemer voor belanghebbenden kunt doen? Dergelijke reflectie biedt een kans om participatie op de lange termijn te verbeteren.

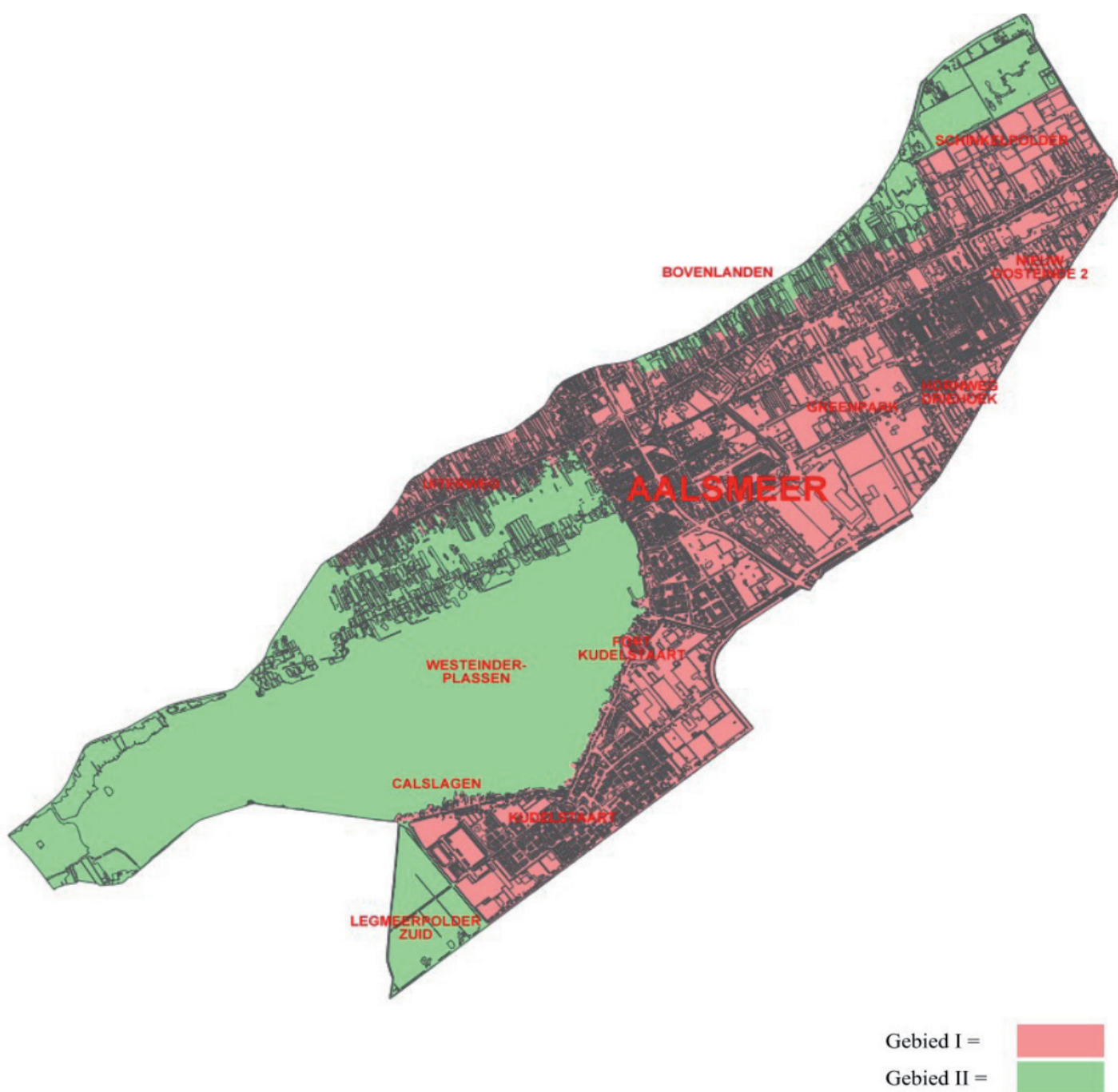
6.1 Lijst gevallen verplichte participatie

Gebiedsaanduiding

Waar in deze bijlage verwezen wordt naar gebied I wordt bedoeld het als gebied I aangeduide gebied op de kaart zoals hieronder opgenomen.

Waar in deze bijlage verwezen wordt naar gebied II wordt bedoeld het als gebied II aangeduide gebied op de kaart zoals hieronder opgenomen.

Figuur 2 Gebiedenkaart Aalsmeer

Specifiek voor gebied I

Onder de aangewezen categorieën van gevallen van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 16.15a, lid b. onder 1 Omgevingswet, specifiek voor gebied I, worden verstaan:

- a. woningbouw in afwijking van ander gemeentelijk beleid;
- b. het oprichten en/of gebruiken van een of meerdere hoofdgebouwen en eventuele bijbehorende bouwwerken (anders dan wonen) op één locatie, met een maximale bruto-vloeroppervlakte (op basis van NEN 2580) van meer dan 2500 m²;
- c. het uitbreiden van een bestaand gebouw (niet zijnde woning), waarbij de functie niet wijzigt en de bestaande bruto-vloeroppervlakte (op basis van NEN 2580) met minimaal 50% wordt uitgebreid;
- d. het oprichten of uitbreiden en/ of gebruiken van bouwwerken, geen gebouwen zijnde, hoger dan 15 meter.

Specifiek voor gebied II

Onder de aangewezen categorieën van gevallen van een buitenplanse omgevingsplanactiviteit, als bedoeld in artikel 16.15a, lid b. onder 1, specifiek voor gebied II Omgevingswet, worden verstaan:

- a. woningbouw in afwijking van ander gemeentelijk beleid;
- b. het oprichten en/of gebruiken van een of meerdere hoofdgebouwen en eventuele bijbehorende bouwwerken (anders dan wonen) op één locatie;
- c. het uitbreiden van een bestaand gebouw (niet zijnde woning), waarbij de bestemming niet wijzigt en de bestaande oppervlakte met minimaal 150 m² wordt uitgebreid;
- d. het oprichten of uitbreiden en/ of gebruiken van bouwwerken, geen gebouw zijnde, hoger dan 6 meter of met een oppervlakte groter dan 50 m², met uitzondering van bouwwerken ten behoeve van nutsvoorzieningen, de waterhuishouding, het meten van de luchtkwaliteit, het telecommunicatieverkeer, het openbaar vervoer of het weg-, spoorweg-, water- of luchtverkeer of de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen en kunstwerken;
- e. het wijzigen van het gebruik van onbebouwde gronden, anders dan ten behoeve van het bouwen, indien dit niet past binnen ander gemeentelijk beleid.

Gevallen waarin geen verplichte participatie noodzakelijk is
Participatie is niet verplicht wanneer de genoemde activiteiten passen binnen kaderstellend beleid waarover reeds door de gemeenteraad is besloten.

6.2 Participatiemethoden

In de volgende lijst staan verschillende participatievormen. Deze participatievormen staan onderverdeeld onder de verschillende doelen die participatie kan hebben. Dit betekent echter niet dat deze methoden enkel te gebruiken zijn ten behoeve van het doel waaronder ze gegroepeerd staan. Door middel van het vermeerderen/vermindere van de invloed van belanghebbenden kunnen deze methodes voor verschillende participatieniveaus gebruikt worden. Het is natuurlijk ook een optie om verschillende methoden te combineren binnen één participatietraject. Daarnaast kunnen deze methoden worden gezien als inspiratie, het kiezen van andere, meer passende methoden is dus zeker mogelijk.

Het vroegtijdig informeren van belanghebbenden en op de hoogte blijven houden zijn vereisten. Belanghebbenden alleen informeren is nog niet voldoende. Voorbeelden van informeren zijn: verspreid een informatiebrief huis-aan-huis, deel het plan op sociale media of organiseer rondleiding door de omgeving waarin u het plan toelicht.

- **Raadplegen:** Belanghebbenden worden betrokken bij het proces. Zij krijgen de ruimte om te delen wat ze belangrijk vinden. De opgehaalde belangen worden afgewogen en waar mogelijk meegenomen in de verdere planvorming.
 - *Voorbeelden:* organiseer een (online) informatie-markt en laat met tekeningen of foto's zien wat u van plan bent. Vraag belanghebbenden wat zij van de plannen vinden. Hou een online of offline opiniepeiling of ga bij de belanghebbenden die de meeste impact ervaren op de koffie.
- **Adviseren:** Belanghebbenden worden betrokken bij het proces. Zij mogen advies geven. De opgehaalde adviezen worden afgewogen en waar mogelijk meegenomen in de verdere planvorming.
 - *Voorbeelden:* organiseer een (online) dialoog of stel een adviescommissie op.

- **Co-creëren of coproduceren:** Belanghebbenden mogen samen met de initiatiefnemer invulling geven aan het plan of de uitvoering.
 - *Voorbeelden:* Organiseer een design-workshop en ontwerp samen met de buurt hoe een gebouw er uit kan komen te zien of organiseer een thematische discussiegroep en bespreek met elkaar hoe het groen rondom een gebouw wordt vormgegeven. De initiatiefnemer kiest welk ontwerp dat in co-creatie is gemaakt wordt voorgelegd aan het college van B&W en gaat na akkoord door naar de raad voor besluitvorming.

- **Meebeslissen:** Belanghebbenden beslissen mee over (een deel van) het project.
 - *Voorbeelden:* zet een referendum op of laat de belanghebbenden kiezen welke maquette of schets wordt uitgewerkt. Bij co-creëren ontwerp je de schetsen samen. Bij meebeslissen beslis je (ook) samen welk ontwerp gekozen en verder uitgewerkt wordt.

6.3 Format stakeholderanalyse

STAKEHOLDERSANALYSE			
Naam initiatiefnemer: Aannemer x (voorbeeld)			
Naam initiatief: Wegreconstructie x (voorbeeld)			
Datum: 15 oktober 2021 (voorbeeld)			
Naam stakeholder	Type/ rol (belanghebbende, belangrijke speler, beïnvloeder, toeschouwer)	Wanneer informeren/ laten participeren	Welke wijze/ inzet middelen
<i>Voorbeeld: Buren in straat van de werk- zaamheden</i>	<i>Voorbeeld: Belanghebbenden</i>	<i>Voorbeeld: Tijdens voorbereiding informeren en vragen om wensen, zorgen en belan- gen. Tijdens uitvoering informeren en contact houden</i>	<i>Voorbeeld: Inloopavond tijdens voorbereiding, i.c.m. brief en bouwapp/ digitale nieuwsbrief</i>

6.4 Format Impactanalyse

IMPACTANALYSE			
Naam initiatiefnemer: Aannemer x (voorbeeld)			
Naam initiatief: Wegreconstructie x (voorbeeld)			
Datum: 15 oktober 2021 (voorbeeld)			
Onderdeel	Gevolg/ korte omschrijving ingreep	Impact (hoog, matig laag)	Beheersmaatregel (incl. wie)
Voorbeeld: Schaal/ omvang ingreep	Voorbeeld: Dorpsstraat wordt geheel vernieuwd waardoor deze 9 maanden slecht bereikbaar is	Voorbeeld: Overlast en klachten omgeving, matig	Voorbeeld: Omleidingen, goede communicatie en informatievoorziening, aannemer
Ingreep is structureel (bv. bedrijf vestigen) of incidenteel (bv. wegreconstructie)			
Kenmerken locatie (ligging, inbreiding, uitbreiding, ondergrond, etc.)			
Eigendom			
Gebruikers			
Veiligheid			
Milieuschade			
Afval			
Geluid			
Verkeer en parkeren			
Bereikbaarheid			
Planning (duur)			

6.5 Format gespreksverslag

Gespreksverslag initiatief:

Naam belanghebbende(n):

Adres:

E-mail:

Wat vindt de belanghebbende van uw initiatief?

Welke belangen en bezwaren heeft de belanghebbende bij uw initiatief?

Welke ideeën heeft de belanghebbende over uw initiatief?

Op welke belangen/bezwaren/ideeën kunt u de belanghebbende tegemoet komen en hoe gaat u dit doen?

Op welke belangen/bezwaren/ideeën kunt u de belanghebbende niet tegemoet komen en waarom niet?

Welke overige afspraken heeft u met de belanghebbende gemaakt?

Schriftelijke reactie van de belanghebbende op uw verslag:

6.6 Format participatieverslag

Participatieverslag (Voorbeeld)	
Naam initiatiefnemer: ...	
Initiatief: Plaatsen speeltoestel	
Participatievorm: Plenaire discussie (voorbeeld)	Datum: 10 april
	Locatie: Woning initiatiefnemer
	Belanghebbenden/rol (+aantal): Directe omwonenden (aantal: 10), belanghebbenden
	Fase initiatief: voorbereidingsfase
	Resultaten participatie: Project toegelicht aan burens, vragen over inrichting en gevolgen werkzaamheden beantwoord, wensen en zorgen van omwonenden opgehaald en plan aangepast. Blijf in contact met de burens om ze op hoogte te houden van ontwikkelingen.
	Vragen/kanttekeningen participanten: Meneer Heeft een bedenking bij de veiligheid.
	Vervolgacties participatie: Nieuwsbrief over initiatief maandelijks verspreiden op sociale media buurt. Aparte afspraak maken met meneer ... over veiligheid initiatief.
	Aanvullende informatie: Sociale mediapagina project
Participatievorm: Digitale brief (informereren)	Datum: 17 april
	Locatie: Woning initiatiefnemer
	Belanghebbenden (+aantal): Buurtgenoten (100)
	Fase initiatief: voorbereidingsfase
	Resultaten participatie:
	Vragen/kanttekeningen participanten:
	Vervolgacties participatie:
	Aanvullende informatie: ...

6.7 Participatie en de omgevingstafel

Onder de Omgevingswet vormt de omgevingstafel een instrument die kan worden toegepast op complexe aanvragen, die een relatief grote impact op de fysieke leefomgeving hebben. Bij complexere ontwikkelingen staat een goede voorbereiding op het indienen van een vergunningaanvraag centraal. Voor dergelijke initiatieven kan de gemeente de initiatiefnemer daarbij faciliteren door een zogenaamde omgevingstafel te organiseren. De omgevingstafel is een informeel overleg, waar de initiatiefnemer vrijwillig aan deelneemt. De omgevingstafel biedt een initiatiefnemer dus de kans om in de voorbereiding op de vergunningsaanvraag een idee of plan inpasbaar te maken aan het lokale beleid.

Aan de omgevingstafel kan (in verschillende fasen) een plan worden besproken door ambtenaren die vanuit verschillende hoeken naar het plan kijken. De ambtenaren geven aan wat wel en niet kan, hoe het plan beter kan worden en welke onderzoeken de initiatiefnemer nog uit moet laten voeren. Belanghebbenden van een initiatief kunnen door de initiatiefnemer aan tafel worden uitgenodigd. Belanghebbenden kunnen zodoende al

in de verkennende fase hun wensen en zorgen kenbaar maken. Dergelijke zorgen kunnen vervolgens worden meegenomen in het ontwerp van de initiatiefnemer.

De omgevingstafel staat op zichzelf los van participatie, een initiatiefnemer voldoet niet aan participatie door iemand uit de wijk uit te nodigen aan de omgevingstafel. Een participatietraject en een omgevingstafel kunnen elkaar daarentegen wel ondersteunen. Zowel tijdens een de omgevingstafel als een participatietraject haalt een initiatiefnemer input op om zijn plan bij te schaven. Door nieuwe inzichten vanuit de omgevingstafel mee te nemen bij participatie en vice versa wordt de kwaliteit van het plan versterkt. Een goede wisselwerking tussen participatie door de initiatiefnemer en de omgevingstafel voorkomt namelijk dat de initiatiefnemer laat in het proces wordt geconfronteerd met onverwachte bezwaren. Bovendien kan een initiatiefnemer op deze manier beschrijven hoe hij de input van de belanghebbenden stapsgewijs heeft verwerkt. Als belanghebbenden participeren in het traject van de initiatiefnemer hebben ze invloed en werken ze mee aan een voor iedereen zo goed mogelijk gedragen en passend plan.

6.8 Checklist participatie voorstellen ruimtelijke projecten

Checklist voor beoordelen van het participatieverslag ingediend door een initiatiefnemer.

1. Zijn de juiste doelgroepen betrokken?

- Wie zijn er betrokken bij het participatieproces?
- Hoeveel belanghebbenden zijn betrokken?
- Zijn er doelgroepen gemist en zo ja, waarom?

2. Is het participatie onderwerp voldoende helder afgebakend?

- Is helder omschreven waarover het participatietraject gaat?
- Over welke onderdelen mochten belanghebbenden meedenken?
- Welke randvoorwaarden zijn vooraf meegegeven?
- Is het voor deelnemers duidelijk wat zij kunnen verwachten met betrekking tot hun inbreng?

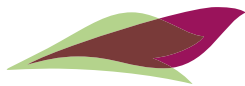
3 Zijn alle belangen juist in beeld gebracht?

- Waarover werden belanghebbenden betrokken?
- Wat zijn de belangen van verschillende groepen belanghebbenden en om hoeveel mensen gaat het daarbij.
- Wat vinden zij van het plan?

4. Zijn er voldoende en geschikte participatiemogelijkheden geweest?

- Wanneer en hoe vaak zijn belanghebbenden betrokken geweest?
- Welke activiteiten en participatiemiddelen zijn toegepast?
- Welke invloed kregen belanghebbenden? (raadplegen, adviseren, co-creëren en/of meebeslissen).

5. Is onderbouwd welke participatieresultaten wel en niet worden meegenomen in het plan?

SAMEN PARTICIPEREN IN DE FYSIEKE LEEFOMGEVING

Samenvatting participatiebeleid Gemeente Aalsmeer

“ Dit is een samenvatting van het participatiebeleid voor de Gemeente Aalsmeer. In dit beleid staan spelregels en handvatten voor participatie. Het beleid is bedoeld voor alle initiatiefnemers die een plan hebben voor de fysieke leefomgeving. Dat kunnen inwoners of ontwikkelaars zijn, maar ook de gemeente zelf. Aalsmeerders tonen zich altijd al betrokken bij hun leefomgeving en willen dat er eerder naar hen wordt geluisterd. En dat zij in de gelegenheid worden gesteld om zorgen, wensen of ideeën te uiten. Die ontwikkeling vraagt om een dienstverlening en bestuursstijl waarbij we als gemeente meer in verbinding staan met inwoners.

We geven de gemeente een gezicht en streven naar participatie op maat, waarbij we inwoners zo vroeg mogelijk een stem geven en naar hen luisteren. Daarnaast hebben we aandacht voor de ‘stille’ meerderheid. Wij vinden het als gemeente belangrijk om de omgeving zo vroeg mogelijk te betrekken bij ontwikkelingen en vragen dat ook van andere initiatiefnemers. Zo kunnen we ervaringen, ideeën en belangen van verschillende belanghebbenden eerder in beeld brengen. Daarmee worden plannen verrijkt en komen we samen tot een betere besluitvorming. Een participatiebeleid met spelregels en handvatten voor alle initiatiefnemers helpt daarbij.

”

(Ver)bouwen, plannen bedenken, een initiatief hebben voor een bouwproject of nieuw beleid opstellen. Dat kan invloed hebben op mensen en organisaties in de omgeving. Daarom is het belangrijk om de omgeving vroegtijdig te betrekken. Dat heet participatie. De gemeente heeft hiervoor participatiebeleid gemaakt.

Het participatiebeleid geeft tips voor participatie en is bedoeld voor initiatiefnemers die een plan hebben voor de fysieke leefomgeving. Denk aan gebouwen, wegen of parken. Inwoners of ontwikkelaars kunnen initiatiefnemer zijn, maar ook de gemeente zelf.

Ook gaat naar verwachting op 1 januari 2023 de Omgevingswet in. Deze wet stimuleert vroegtijdige participatie bij ruimtelijke initiatieven en biedt gemeenten zelf de mogelijkheid om participatie verplicht te stellen. Amstelveen gaat dit doen bij onder andere ontwikkelingen die niet in het omgevingsplan passen.

UITGANGSPUNTEN

1. Participatie is maatwerk;
2. Participatie doe je in een zo vroeg mogelijk stadium;
3. De kaders en participatieruimte zijn voor de start van een participatietraject helder voor alle betrokkenen. Dit betekent dat van te voren is afgebakend over welk onderwerp participatie mogelijk is;
4. Een participatietraject is breed en representatief. Specifieke doelgroepen worden actief betrokken;
5. De manier waarop we participeren sluit aan bij de doelgroep;
6. De informatievoorziening over participatietrajecten is voor alle betrokkenen goed vindbaar;
7. Een participatietraject kan uit meer dan één fase bestaan en kan in elke fase anders zijn;
8. Resultaten van het participatietraject deel je actief met deelnemers, inclusief de reactie daarop van initiatiefnemer en/of gemeente;
9. Evaluatie is belangrijk tijdens en na de uitvoering van participatie.

BELANGRIJKE VOORDELEN PARTICIPATIE

1. Een plan of initiatief sluit beter aan op de leefomgeving.
2. Er is tijdig nagedacht over voor- en nadelen samen met belanghebbenden.

Participatie leidt tot grotere betrokkenheid van inwoners en organisaties bij initiatieven. De betrokkenheid kan leiden tot draagvlak voor het initiatief, maar dat hoeft niet. Het gaat om het maken van een goede afweging van alle ideeën, belangen en bezwaren.

NIVEAUS VAN PARTICIPATIE

Participatie kan op verschillende niveaus plaatsvinden. De gemeente Amstelveen werkt met vier niveaus. Bij elke fase van een initiatief kan een ander participatieniveau passen. Het informeren van belanghebbenden is altijd de eerste stap.

- **Raadplegen:** Belanghebbenden krijgen de ruimte om te delen wat ze belangrijk vinden. De opgehaalde belangen worden gewogen en waar mogelijk meegenomen in de verdere planvorming.
- **Adviseren:** Belanghebbenden mogen advies geven. De adviezen worden gewogen en waar mogelijk meegenomen in de verdere planvorming.
- **Co-creëren of coproduceren:** Belanghebbenden geven samen met de initiatiefnemer invulling aan het plan of de uitvoering.
- **Meebeslissen:** Belanghebbenden beslissen mee over (een deel van) het project.

STAPPENPLAN PARTICIPATIE BIJ RUIMTELIJKE PROJECTEN MET IMPACT OP DE OMGEVING

De belangrijkste vraag voor een initiatiefnemer is natuurlijk wanneer moet ik participeren voor mijn initiatief?

En voor de omgeving: wat kan ik verwachten van een initiatiefnemer?

In het stappenplan participatie worden bij stap 2 een aantal vragen gesteld die helpen te bepalen welk niveau van participatie nodig is. Hieronder staan een aantal voorbeeld initiatieven genoemd die in de verschillende niveaus zitten.

Dakkapel	Aanleg van een oprit	Bouwen van een huis	Bouwen van een school
Niveau 0: (Verbouw)plannen zonder impact op de omgeving	Niveau 1: (Verbouw)plannen met een beperkte impact op de omgeving	Niveau 2: (Verbouw)plannen en ruimtelijke initiatieven met gemiddelde impact op de omgeving	Niveau 3: Ruimtelijke initiatieven, plannen en projecten met een grote impact op de omgeving
Geen participatie Informerende van directe burens is voldoende.	Beperkte participatie Vraag uw burens op de koffie om te kijken naar het ontwerp en vraag of ze nog zorgen hebben.	Gemiddelde participatie Direct omwonenden vanaf het begin betrekken bij het plan, bedenk waar zij last van krijgen tijdens en na de bouw en sta open voor suggesties om aanpassingen te verwerken. Geef aan wat wordt aangepast.	Intensieve participatie Meerdere groepen belanghebbenden betrekken bij ontwerpfasen, zorgen en ideeën ontvangen en verwerken in verschillende versies van het plan, alle belangen afwegen, duidelijke kaders voor de groepen over wat mogelijk is om te wijzigen en wat niet en met welke redenen.

Initiatiefnemers die een plan hebben met impact niveau 2 of 3 kunnen het stappenplan volledig doorlopen om zo tot een participatieplan te komen.

Stap 1: Bepaal wie verantwoordelijk is voor het participatietraject

De initiatiefnemer is verantwoordelijk voor het traject. Dat kan een inwoner of ondernemer zijn, maar ook de gemeente of een andere overheidsorganisatie.

Een manier om de impact te berekenen is door onderstaand schema in te vullen.

1. Vul voor elke factor een cijfer in
2. Tel de gegeven cijfers bij elkaar op.
3. Deel het geheel door 5.
4. De uitkomst geeft een indicatie van de impact.

Stap 2: Schat in wat de impact van het initiatief op de omgeving is

Hoe groter de impact op de omgeving, hoe meer belanghebbenden betrokken mogen worden en is ook het aantal contact momenten groter.

	Geen	Weinig	Redelijk	Groot
Algemeen belang: Heeft het invloed op de samenleving als geheel?	0	1	2	3
Maatschappelijke aandacht: Verwacht je aandacht in politiek, pers of sociale media?	0	1	2	3
Hinder initiatief: Geeft de beleidsontwikkeling/het initiatief hinder voor de omgeving, na realisatie?	0	1	2	3
Veiligheid: Heeft het een effect op de veiligheid van de omgeving?	0	1	2	3
Belang input omgeving: Is de input (van kennis) vanuit de omgeving belangrijk voor de realisatie van het initiatief/ de beleidsontwikkeling?	0	1	2	3

2.1 - 3	Niveau 3: Grote impact op de omgeving	Intensieve participatie
1.1 - 2	Niveau 2: Gemiddelde impact op de omgeving	Gemiddelde participatie
0.1 - 1	Niveau 1: Beperkte impact op de omgeving	Beperkte participatie
0	Niveau 0: Geen impact op de omgeving	Geen participatie

Stap 3: Bepaal de doelen van het participatietraject

Wat zijn de doelen van het participatietraject?

Bijvoorbeeld de kwaliteit van het plan verbeteren en betrokkenheid creëren.

Stap 4: Wees bewust van tijd en geld

Om een participatietraject te starten en uit te voeren is er geld en tijd nodig. Ook zijn er mensen nodig die het traject kunnen opzetten, uitvoeren en begeleiden. Daarnaast is het belangrijk dat het plan nog aangepast kan worden.

Stap 5: Breng de verschillende belanghebbenden in kaart

Door alle belanghebbenden in kaart te brengen kan participatie aansluiten bij de behoeften van elke groep. Per fase van een initiatief kunnen de belanghebbenden verschillen. Daarbij is het advies dat participatie in zo'n vroeg mogelijk stadium van het project plaatsvindt.

Stap 6: Het opstellen en uitvoeren van het participatieplan

Als alle belanghebbenden in kaart zijn gebracht, stel je het participatieplan op. Geef hierin aan welke belanghebbenden je benadert, met welk doel, over welk afgebakend onderwerp en hoe je communiceert.

In het geval van intensieve participatie adviseren we het participatieplan te delen met uw contactpersoon van de gemeente en voer vervolgens het participatietraject uit. Maak ten slotte een participatieverslag om te delen met alle betrokkenen en de gemeente. De gemeente let bij het verslag op de drie zaken:

1. Wie waren er betrokken bij het participatieproces?
2. Hoe is het participatieproces verlopen? Welke activiteiten en/of middelen zijn toegepast?
3. Wat is er met de resultaten van de participatie gedaan? En welke adviezen van belanghebbenden zijn wel en niet overgenomen bij de uitwerking van het initiatief? Motiveer waarom.

Stap 7: Evalueer het participatietraject

Evalueer het participatietraject na de uitvoering. Wat ging goed en wat zou een volgende keer anders kunnen? Dat kan natuurlijk ook tijdens het proces, om op tijd bij te kunnen sturen.

Onderstaande vragen kunnen helpen bij de evaluatie:

- Wat is het effect van de inbreng van belanghebbenden?
- Heeft de inbreng tot verdieping geleid?
- Zijn de deelnemers aan het participatieproces tevreden?
- Is de inbreng van de deelnemers representatief?
- Wat kunnen we leren van het participatieproces?

Betreft: Inspraakreactie Dhr. J.W Kesting bij beeldvormende vergadering van de commissies Ruimte en Maatschappij en Bestuur op 5 september 2023, agendapunt 7 Participatiebeleid fysieke leefomgeving

Ik geef de wethouders steun voor een participatie beleid.

Doel van dit voorstel is om richting en spelregels vast te stellen voor participatie bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Aan alle initiatiefnemers met daarin veel handvatten voor vormgeving en inrichting van de participatie.

Burgerparticipatie beweegt steeds meer naar community vorm.

Burgerparticipatie draaide lang om tijdelijke betrokkenheid van inwoners gemeente Aalsmeer.

Maar de schreeuw om langdurige betrokkenheid wordt steeds luider !!!

PARTICIPATIE:

Betrek burgers zo vroeg mogelijk in het proces.

Participeren en in vloed hebben dan zal je merken dat ze echt meedenken.

Formuleer een helder doel en schets concreet de kaders.

Als boodschap , wat is de vraag aan de burger?niet helder is komen ze niet in beweging.

Maak het traject niet te lang .

De aandacht verslapt snel en je moet ze keer op keer activeren !

Accepteer dat het niet van zelf gaat en leer van de eerste projecten.

Gemeente /Overheidsinstantie s.

Een geheel nieuwe manier (BELEID MAKEN)

Maak een mix tussen online en offline.

Maak gebruik van de maatschappelijke acceptatie van de sociale media.

Geef ruim publiciteit aan het bestaan van het project en het digitale platform.

Bestuurders en politici moeten mee ook meedoen.

Wethouders/Raadsleden/Fractie/ het verhoogd in sterke mate de participatie graad.

Wees transparant over de discussie, de uitkomsten en de resultaten.

Hoop dat ik er iets in kan bijdragen .

Met vriendelijke groet.

Jacques Kesting

Inspreeknotitie bij Agendapunt 7, participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving

Commissie Ruimte Beeldvormend, 5 september 2023

Geachte Commissieleden en alle inwoners van Aalsmeer en Kudelstaart,

Bewoners hebben het beste voor met hun leefomgeving.

Als er samen met direct omwonenden planvorming wordt gemaakt, in plaats van achteraf meningen verzamelen of informeren, worden plannen beter en is de kans op succes vele malen groter. Ook zal het rechtszaken van bewoners tegen de gemeente voorkomen, en zal het vertrouwen in de gemeente hersteld kunnen worden. Deze punten staan uiteengezet in paragraaf 4.2 van het document “Samen Participeren in de fysieke leefomgeving”, onderdeel van dit agendapunt.

En dit zijn precies de zaken die faliekant mis zijn gegaan in het traject voor Fort Kudelstaart. Participatie bestond slechts uit minimale informatie achteraf, NA het maken van plannen. Van enige invloed of samenwerking was geen sprake. Op 3 juni 2020 hebben omwonenden van het fort nog geprobeerd om de participatie vlot te trekken middels een burgerinitiatief, om zo mee te mogen werken aan de vormgeving van het nieuwe bestemmingsplan. Maar daar mocht volgens de toenmalig wethouder absoluut geen sprake van zijn. De toenmalig D66 fractievoorzitter was toen wel van dit initiatief gecharmeerd.

Het is dus goed nieuws dat het participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving opnieuw wordt vorm gegeven. Maar laat het niet slechts bij een stuk papier blijven: Wat ook nodig is, is een andere mindset. Te vaak wordt er gekeken wat het minimale niveau van participatie is om aan de regels te voldoen. Zo wordt de participatie “afgevinkt”. Het is beter, doeltreffender en menselijker om juist in te zetten op het maximaal haalbare niveau van participatie, in een zo vroeg mogelijk stadium. Dan worden de belangen van de inwoners gediend. En precies daarvoor bent u ooit de politiek in gegaan, en bent u door de inwoners gekozen.

Ik hoop dat gemeentebestuur, gemeenteraad en ambtelijke ondersteuning vanaf nu meer op de inwoners durven te vertrouwen. Bewoners hebben namelijk het beste voor met hun leefomgeving. Gezien de jarenlange procedures met het Fort Kudelstaart zou het verstandig zijn ook hier alsnog het nieuwe participatiebeleid op toe te passen. Iedereen is tenslotte gebaat bij een succesvolle en passende invulling.

Dank voor uw aandacht.

Emile Abbing

Vragen naar aanleiding van participatiebeleid voor de fysieke leefomgeving.

1. Wanneer is participatie bindend in het traject?
2. Hoe worden de resultaten van een participatietraject gedeeld?
3. Hoe wordt de raad ingelicht?

FlorAalsmeer

Dirk Biesheuvel.

MEMO RAAD

Signed By: Oude Kotte, G.E. (Gido) <gido.oudekotte@aalsmeer.nl>
05/09/2023 16:33:41 CEST
ID: 386a0233-a3b2-4021-a52e-a3d690d180c5
Auth: Scribble

Signed By: Vellenga, Sij (Sjoerd) <sjoerd.vellenga@aalsmeer.nl>
05/09/2023 14:55:36 CEST
ID: 386a0233-a3b2-4021-a52e-a3d690d180c5
Auth: Scribble

Registratienr.

Aan leden raad
Afkomstig van Burgemeester en wethouders
Datum 5 september 2023
Afschrift aan college, griffie, voorlichting

Betreft Beantwoording technische vragen inzake participatiebeleid fysieke leefomgeving

Op 1 september 2023 heeft de fractie FlorAalsmeer technische vragen ingediend inzake het participatiebeleid Fysieke Leefomgeving. Onderstaand treft u de vragen aan met de beantwoording daaronder.

1. Wanneer is participatie bindend in het traject?

Participatie is verplicht als dat is voorgeschreven in de wet en regelgeving. Vooral bij een bijzondere vergunningprocedure zal de initiatiefnemer zijn omgeving moeten consulteren en de lijst verplichte gevallen zoals in de bijlage is opgenomen. De uitkomsten van participatie zijn alleen bindend als het besluitvormend orgaan dat bepaalt. Het is immers een belangenafweging.

Als het gaat om de opbrengsten van participatie worden deze door de initiatiefnemer meegenomen bij de ontwikkeling van het initiatief. Afhankelijk van het participatiedoel en de participatieruimte zullen de opbrengsten van participatie uiteindelijk in meer of mindere mate gerealiseerd kunnen worden. Het is een onderdeel van de gehele belangenafweging.

2. Hoe worden de resultaten van een participatietraject gedeeld?

In het geval dat de gemeente initiatiefnemer is kunnen de participatieresultaten worden gedeeld aan de deelnemers door middel van de gemeentelijke website, het online participatieplatform, via mail of nieuwsbericht.

In het geval dat er sprake is van verplichte participatie voor een externe initiatiefnemer dan is deze volgens het beleid verplicht om hier een participatieverslag van te overleggen aan de gemeente. In geval van een vergunningtraject zal dat verslag onderdeel vormen van de besluitvorming van het college.

3. Hoe wordt de raad ingelicht?

In het geval dat de gemeente initiatiefnemer is en de raad het besluitvormend orgaan is, worden de participatieresultaten meegenomen in de stukken die voor besluitvorming naar de raad gaan.

Als er sprake is van een externe initiatiefnemer en het college het besluitvormend orgaan is, worden de participatieresultaten meegenomen in de besluitstukken voor het college. Indien de raad het besluitvormende orgaan is dan worden de participatieresultaten meegenomen in de besluitstukken voor de raad.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Aalsmeer,
de secretaris, de burgemeester,
drs. Sj. Vellenga mr. G.E. Oude Kotte

Dit document is elektronisch ondertekend. Zie de elektronische handtekening(en)
rechtsboven op pagina 1.

Stilzwijgend heb ik de afgelopen jaren vanaf de tribune veel van uw raadsvergaderingen met belangstelling gevolgd. En de komende jaren blijf ik het met plezier doen.

Maar vanavond tijdens dit agendapunt 7: *Participatie Fysieke Leefomgeving*, kom ik van mijn plaats af. Want als het over *Participatie* gaat, is luisteren alleen niet genoeg.

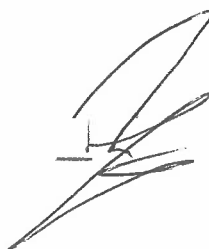
Ik wil graag als betrokken inwoner ons geluid laten horen aan u als raad, bij deze beeldvormende vergadering.

Niet alleen een gemeentebestuur of gemeenteraad is verantwoordelijk voor een goed en transparant participatiebeleid, maar ook wij als inwoners voelen ons verantwoordelijk voor een goed en open participatie beleid. Immers wie weet beter wat er leeft binnen zijn eigen straat of wijk, dan betrokken inwoners.

Ik hoop dat u dit vanavond mee neemt in uw beeldvorming, zodat wij als betrokken inwoners met u als raad en het gemeentebestuur *gezamenlijk* kunnen optrekken, om zo nog meer inhoud te geven aan het nieuwe toekomstige beleid: *Participatie fysieke leefomgeving*.

Ik dank voor uw aandacht. 5 september 2023 Aalsmeer

Groet,
Gerard Zelen

Oplegnotitie Presentatie Beeldvormende Commissie

Onderwerp	Westeinderscheg
Portefeuillehouder	Sven Spaargaren
Toelichting:	<p>1. Doel: Doel van het overleg is raadsleden te informeren over de stand van zaken Westeinderscheg</p> <p>2. Introductie: In februari van dit jaar heeft de stuurgroep Westeinderscheg het werkdocument Westeinderscheg vastgesteld. Op basis van dit werkdocument wordt nu toegewerkt naar een uitvoeringsprogramma. Hier heeft de raad onlangs geld voor vrijgemaakt. In de presentatie wordt aan gegeven:</p> <ul style="list-style-type: none">- Het belang van de Westeinderscheg- Wat hebben we gedaan- Wat gaan we doen ? <p>Naar verwachting zal in oktober van dit jaar de stuurgroep Westeinderscheg weer bij elkaar komen.</p> <p>3. Spreker(s): Titia Witte, beleidsadviseur ruimte</p> <p>4. Bijlage(n):</p> <ul style="list-style-type: none">- Presentatie Westeinderscheg- Werkprogramma Westeinderscheg <p>Let op: een presentatie in de commissie bestaat uit maximaal 10 minuten presentatietijd. Daarna is er 20 minuten gelegenheid om vragen van de commissieleden te beantwoorden.</p>

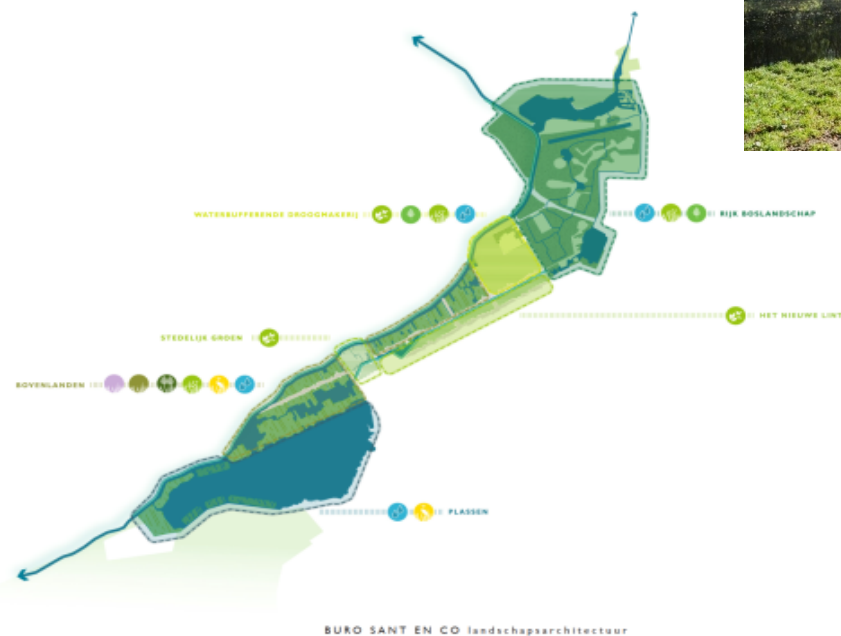

Gemeente Aalsmeer

Westeinderscheg

5 sept 2023

BURO SANT EN CO landschapsarchitectuur

Gemeente Aalsmeer

Inleiding

- Wat is de Westeinderscheg ?
- Wat zijn de kansen voor Aalsmeer ?
- Wat hebben we gedaan ?
- Wat gaan we nader onderzoeken ?
- Vragen

Gemeente Aalsmeer

Wat is de Westeinderscheg ?

Een samenwerking van Aalsmeer, Amstelveen, Amsterdam, Uithoorn, Haarlemmermeer, Rijnland en Provincie Noord-Holland in het gebied tussen IJ en Westeinderplassen om (in) dit gebied:

- Leefbaar en beleefbaar te maken
- (Verbindings) groen en recreatief landschap te realiseren
- Recreatieve voorzieningen en verbindingen te realiseren
- Recreatieve bereikbaarheid vergroten

Gemeente Aalsmeer

Wat is de aanleiding ?

- verstedelijking
- toenemende recreatieve druk
- versnipperd landschap
- opgaven in landelijk gebied: transformatie tuinbouw, klimaatadaptatie, biodiversiteit

Gemeente Aalsmeer

Wat zijn de kansen voor Aalsmeer ?

- realiseren groen /recreatieve verbindingen

- realiseren groen/recreatieve transformaties oude glastuinbouw

Gemeente Aalsmeer

Wat zijn de kansen voor Aalsmeer ?

Uitvoering geven aan:

- Structuurvisie Uiterweg
- Centrumvisie Aalsmeer
- Visie Bovenlanden Oosteinderweg
- Visie Tussen de Linten
- Agenda economie, recreatie en toerisme
- Plan Villagedressing
- Straks: visie Schinkelpolder

Gemeente Aalsmeer

Wat hebben we gedaan ?

Dec 2021

convenant en handelings-
perspectief

Mei-sept 2022

gebiedstafels

Febr 2023

werkprogramma vastgesteld door
stuurgroep en convenantsperiode
verlengd tot medio 2024

Gemeente Aalsmeer

Wat hebben we gedaan ?

Subsidieregeling Westeinderscheg (laaghangend fruit)

Eerste ronde: 3 Aalsmeerse projecten gehonoreerd (trailerhelling, project Bovenlanden en natuurvriendelijke oever bij Fort)

Tweede ronde:

6 aangevraagd door Stichting Bovenlanden (natuurprojecten en natuur/recreatieve projecten)

1 door Aalsmeer en Haarlemmermeer (pontverbinding)

2 door SAWP (bebording en boodschappensteiger Rijssenhout)

Wat gaan we nader onderzoeken ?

- voor de prioritaire acties uit het Werkprogramma eind dit jaar/medio 2024 de globale investeringen in beeld brengen
- die we vanaf medio 2024 op verschillende lobby-momenten kunnen benutten

Wat gaan we nader onderzoeken ?

- Pontverbindingen (w.o. Pontweg)
- in beeld brengen transformatiemogelijkheden tuinbouw en benodigde gelden voor natuurontwikkeling en beheer
- kwaliteitsslag buitenruimte Oosteinderweg
- kwaliteitsslag Stommeer: vergroening en geluidsisolatie

Gemeente Aalsmeer

Wat gaan we nader onderzoeken?

- kwaliteitsslag buitenruimte centrum Aalsmeer: Raadhuisplein en Praamplein
- Drechtdoorsteek
- herontwikkeling Blauwe Beugel en verbindingen Rijsenhout-Park 21
- groen/blauwe structuur Schinkelpolder

Gemeente Aalsmeer

Proces

- September/oktober 2023 Stuurgroep
Westeinderscheg
- Medio 2024 Uitvoeringsovereenkomst

Gemeente Aalsmeer

Vragen ?

Gemeente Aalsmeer

Onderwerp Nota vaste activa 2023 gemeente Aalsmeer

Gevraagd besluit

1. In te stemmen met Nota vaste activa 2023 gemeente Aalsmeer en deze ter vaststelling aanbieden aan de gemeenteraad;
2. In te stemmen met het raadsvoorstel en- en besluit nota vaste activa 2023 gemeente Aalsmeer.

Openbaarheid

Participatie

1. Raadsvoorstel – en besluit Nota vaste activa 2023 gemeente Aalsmeer.
2. Nota vaste activa 2023 gemeente Aalsmeer

Besluit van de raad nodig

Ja

Behandeld in B&W-vergadering d.d.
Besluit B&W

12 JUN 2023, nr 5

Conform advies

Datum 31 mei 2023

Nummer Z23-052573

Portefeuillehouder mr. G.E. Oude Kotte

Besproken in staf met portefeuillehouder op per mail

Afdeling Kernorganisatie

Behandelend ambtenaar Inge Harmsen

Telefoonnummer 06-34559876

E-mail inge.harmsen@aalsmeer.nl

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

De Nota vaste activa 2023 gemeente Aalsmeer laten vaststellen door de gemeenteraad:

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Aanbieden van het document voor vaststellen aan de gemeenteraad.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Alle programma's

Aanleiding

In de Financiële verordening gemeente Aalsmeer ex. artikel 212 van de Gemeentewet regelt de gemeente het raamwerk van het bestuursinstrumentarium en de inrichtingseisen van de financiële functie. Wijzigingen als gevolg van besluiten van de commissie BBV na laatste vaststellen van dat raamwerk zijn reden om deze, ook in het kader van het periodiek onderhoud, tegen het licht te houden. Het resultaat hiervan is onder argumenten toegelicht.

Het is de bevoegdheid van de gemeenteraad om dit kaderstellend document vast te stellen.

In de raadsvergadering van 8 juni jl. heeft de raad de Financiële verordening 2023 en een aantal aanverwante beleidsnota's reeds vastgesteld. In het collegeadvies bij deze documenten is toegelicht dat in verband met het afronden van de uitvoeringstoets door de AA-organisatie het aanbieden van dit document aan de gemeenteraad over het zomerreces heen is getild.

Argumenten

In artikel 14 van de Financiële verordening 2023 gemeente Aalsmeer is bepaald dat de gemeenteraad periodiek een nota vaste activa vaststelt waarin een aantal onderwerpen die niet zijn uitgewerkt zijn in hogere wet- en regelgeving, maar waarin wel een mate van beleidsvrijheid bestaat nader uitwerkt. Te denken valt hierbij bijvoorbeeld aan de afschrijvingstermijnen en afschrijvingsmethode en grensbedragen van activeren.

Voor Aalsmeer is dit een nieuwe nota. De overweging voor een aparte nota is om kaders met betrekking tot waardering en afschrijving op één plek vast te leggen in plaats van deels in de Financiële verordening, deels in een bijlage van de jaarstukken en/ of aparte raadsbesluiten en deels al praktisch zijn, maar nog niet eerder vastgelegd (= huidige werkwijze).

De in de nota vaste activa opgenomen uitgangspunten (20 in totaal) zijn grotendeels het vastleggen op één plek van bestaand beleid, deels nieuw beleid:

Bestaand beleid: uitgangspunt 1, 5, 7 t/m 10, 14 t/m 19

Nieuw beleid: uitgangspunt 2 t/m 4, 6, 11 t/m 13, 20

Toelichting nieuwe beleidsuitgangspunten:

2. In de begroting worden op dit moment nieuwe en vervangingsinvesteringen nog niet in één overzicht op een overzichtelijke wijze opgenomen. Dit artikel beoogt daarin meer structuur aan te brengen en een volledig beeld van de op hand zijnde investeringen (en daarbij horende kapitaallasten) te bewerkstelligen. Met het vaststellen van het MPP is een deel van dat proces al geborgd. Dit artikel beoogt dit ook voor andersoortige investeringen (met ecom.

3. Kaders over het investeren in vastgoed waarin ook commerciële functies zijn opgenomen zijn nog niet eerder vastgelegd.

4. Op dit moment is er, als gevolg van de systematiek uit het verleden (niet alles werd geactiveerd), geen volledig beeld van de op hand zijnde vervangingsinvesteringen.

In artikel 2 is daartoe een bepaling opgenomen om dat inzicht beter te verkrijgen. Het feit dat een investering op een gegeven moment volledig is afgeschreven wil niet zeggen dat het technisch niet

meer bruikbaar is. Dergelijke investeringen worden in het MIP op het verwachte vervangingsmoment opgenomen, maar voordat tot vervanging wordt overgegaan wordt de noodzaak eerst nog een keer afgewogen. Dit komt het inzicht ten goede.

6. De componentenbenadering¹ wordt op dit moment nog niet toegepast. Dat heeft als consequentie dat voor onderdelen van investeringen met een kortere economische levensduur een onderhoudsvoorziening moet worden getroffen. Feitelijk zorgt dit voor dubbele lasten (afschrijvingskosten en dotatie aan de voorziening groot onderhoud). Het voordeel van de componentenmethode is dat dubbele lasten worden voorkomen (al zijn de afschrijvingskosten van componenten met een kortere levensduur wel hoger dan in de huidige systematiek). Omdat de invoering van de componentenmethode een zorgvuldige analyse vraagt van zowel de noodzakelijk investeringen als ook onderhoudsplannen in relatie tot de bestaande onderhoudsvoorziening is invoering aan de orde op het moment dat alle voors- en tegens in beeld zijn. Met dit artikel wordt het mogelijk om de componentenmethode op een daartoe geschikt moment in te voeren.

12. Doel van dit artikel is het realistisch ramen van investeringskredieten. De afschrijvingslasten van investeringen die niet tot uitvoering komen leggen (onnodig) beslag op de exploitatie. Om die reden is het advies om hiervoor kaders te stellen.

13. Dit kader is op advies van de commissie BBV opgenomen en past bij het budgetrecht van de raad.

20. Uitgangspunt is dat in geval van strategische aankopen de waarde van de grond wordt gesplitst van de opstallen (componenten). Op de waarde van de grond wordt conform de afschrijvingstabel niet afgeschreven, op de opstallen wel. Dit artikel biedt de mogelijkheid om in voorkomende gevallen ook af te schrijven tot een restwaarde.

De concept nota vaste activa 2023 is reeds besproken in het college van 13 maart en de auditcommissie van 12 april, tegelijkertijd met de Financiële verordening en aanverwante beleidsnota's. Dit in verband met de samenhang met de andere documenten.

Kanttekeningen

Niet van toepassing

Financiën

Niet van toepassing

Communicatie

Niet van toepassing

Procedure

De stukken bij dit advies zijn ambtelijk afgestemd op de uitvoerbaarheid met/ door de AA-organisatie. Ten opzichte van de concept versie zijn een paar kleine wijzigingen doorgevoerd die het doel en het karakter van de nota niet principieel wijzigen (tekstuele verduidelijking).

Na vaststellen van nota vaste activa 2023 gemeente Aalsmeer door de gemeenteraad wordt deze gepubliceerd op wetten.overheid.nl.

¹ Bij het gebruik van de componentenmethode wordt een kapitaalgoed dat langer dan een jaar meegaat (zoals een machine of gebouw) in meerdere delen opgesplitst met ongeveer een vergelijkbare economische levensduur. Deze delen worden apart geactiveerd en afgeschreven.

Gemeente Aalsmeer

RAADSVOORSTEL

Raadsvoorstel nr Z23-052573

Datum B&W-besluit 12 juni 2023

Voor de vergadering van raad d.d.
5 oktober 2023

Behandelen in de raadscommissie Maatschappij en Bestuur
op 7 en 21 september 2023

Portefeuillehouder Mr. G.E. Oude Kotte

Afdeling Kernorganisatie

Behandelend ambtenaar (voor technische vragen)

I. Harmsen

0297-387575

inge.harmsen@aalsmeer.nl

Onderwerp

Nota vaste activa 2023 gemeente Aalsmeer

Gevraagd besluit

De Nota vaste activa 2023 gemeente Aalsmeer vast te stellen

WAT WILLEN WE BEREIKEN EN WAT GAAN WE DAARVOOR DOEN

Wat willen we bereiken (effectindicatoren)

Geactualiseerde kaderstellende regelgeving waarmee invulling wordt gegeven aan de bepalingen in artikel 212 en 213 Gemeentewet en het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV).

Wat gaan we daarvoor doen (prestatie-indicatoren)

Een nota vaste activa 2023 gemeente Aalsmeer vaststellen.

ACHTERGROND EN OVERWEGINGEN

Programma (speerpunt)

Alle programma's.

Aanleiding

In de Financiële verordening gemeente Aalsmeer ex. artikel 212 van de Gemeentewet regelt de gemeente het raamwerk van het bestuursinstrumentarium en de inrichtingseisen van de financiële functie. Wijzigingen als gevolg van besluiten van de commissie BBV na laatste vaststellen van dat raamwerk zijn reden om deze, ook in het kader van het periodiek onderhoud, tegen het licht te houden. Het resultaat hiervan is onder argumenten toegelicht.

Het is de bevoegdheid van de gemeenteraad om dit kaderstellend document vast te stellen.

In de raadsvergadering van 8 juni jl. heeft u de Financiële verordening 2023 en een aantal aanverwante beleidsnota's reeds vastgesteld. In het raadsvoorstel bij deze documenten is toegelicht dat in verband met het afronden van de uitvoeringstoets door de AA-organisatie het vaststellen van dit document over het zomerreces heen is getild.

Argumenten

In artikel 14 van de Financiële verordening 2023 gemeente Aalsmeer is bepaald dat de gemeenteraad periodiek een nota vaste activa vaststelt waarin een aantal onderwerpen die niet zijn uitgewerkt zijn in hogere wet- en regelgeving, maar waarin wel een mate van beleidsvrijheid bestaat nader uitwerkt. Te denken valt hierbij bijvoorbeeld aan de afschrijvingstermijnen en afschrijvingsmethode en grensbedragen van activeren.

Voor Aalsmeer is dit een nieuwe nota. De overweging voor een aparte nota is om kaders met betrekking tot waardering en afschrijving op één plek vast te leggen in plaats van deels in de

Financiële verordening, deels in een bijlage van de jaarstukken en/ of aparte raadsbesluiten en deels alpraktijk zijn, maar nog niet eerder vastgelegd (= huidige werkwijze).

De in de nota vaste activa opgenomen uitgangspunten (20 in totaal) zijn grotendeels het vastleggen op één plek van bestaand beleid, deels nieuw beleid:

Bestaand beleid: uitgangspunt 1, 5, 7 t/m 10, 14 t/m 19

Nieuw beleid: uitgangspunt 2 t/m 4, 6, 11 t/m 13, 20

Toelichting nieuwe beleidsuitgangspunten:

2. In de begroting worden op dit moment nieuwe en vervangingsinvesteringen nog niet in één overzicht op een overzichtelijke wijze opgenomen. Dit artikel beoogt daarin meer structuur aan te brengen en een volledig beeld van de op hand zijnde investeringen (en daarbij horende kapitaallasten) te bewerkstelligen. Met het vaststellen van het MPP is een deel van dat proces al geborgd. Dit artikel beoogt dit ook voor andersoortige investeringen (met ecom.

3. Kaders over het investeren in vastgoed waarin ook commerciële functies zijn opgenomen zijn nog niet eerder vastgelegd.

4. Op dit moment is er, als gevolg van de systematiek uit het verleden (niet alles werd geactiveerd), geen volledig beeld van de op hand zijnde vervangingsinvesteringen.

In artikel 2 is daartoe een bepaling opgenomen om dat inzicht beter te verkrijgen. Het feit dat een investering op een gegeven moment volledig is afgeschreven wil niet zeggen dat het technisch niet meer bruikbaar is. Dergelijke investeringen worden in het MIP op het verwachte vervangingsmoment opgenomen, maar voordat tot vervanging wordt overgegaan wordt de noodzaak eerst nog een keer afgewogen. Dit komt het inzicht ten goede.

6. De componentenbenadering¹ wordt op dit moment nog niet toegepast. Dat heeft als consequentie dat voor onderdelen van investeringen met een kortere economische levensduur een onderhoudsvoorziening moet worden getroffen. Feitelijk zorgt dit voor dubbele lasten (afschrijvingskosten en dotatie aan de voorziening groot onderhoud). Het voordeel van de componentenmethode is dat dubbele lasten worden voorkomen (al zijn de afschrijvingskosten van componenten met een kortere levensduur wel hoger dan in de huidige systematiek). Omdat de invoering van de componentenmethode een zorgvuldige analyse vraagt van zowel de noodzakelijk investeringen als ook onderhoudsplannen in relatie tot de bestaande onderhoudsvoorziening is invoering aan de orde op het moment dat alle voors- en tegens in beeld zijn. Met dit artikel wordt het mogelijk om de componentenmethode op een daartoe geschikt moment in te voeren.

12. Doel van dit artikel is het realistisch ramen van investeringskredieten. De afschrijvingslasten van investeringen die niet tot uitvoering komen leggen (onnodig) beslag op de exploitatie. Om die reden is het advies om hiervoor kaders te stellen.

13. Dit kader is op advies van de commissie BBV opgenomen en past bij het budgetrecht van de raad.

20. Uitgangspunt is dat in geval van strategische aankopen de waarde van de grond wordt gesplitst van de opstallen (componenten). Op de waarde van de grond wordt conform de afschrijvingstabel niet afgeschreven, op de opstallen wel. Dit artikel biedt de mogelijkheid om in voorkomende gevallen ook af te schrijven tot een restwaarde.

De concept nota vaste activa 2023 is reeds toegelicht in de auditcommissie van 12 april, tegelijkertijd met de Financiële verordening en aanverwante beleidsnota's. Dit in verband met de samenhang met de andere documenten.

Kanttekeningen

Geen

¹ Bij het gebruik van de componentenmethode wordt een kapitaalgoed dat langer dan een jaar meegaat (zoals een machine of gebouw) in meerdere delen opgesplitst met ongeveer een vergelijkbare economische levensduur. Deze delen worden apart geactiveerd en afgeschreven.

Financiën

Niet van toepassing

Communicatie

Geen

Procedure

De stukken bij dit advies zijn ambtelijk afgestemd op de uitvoerbaarheid met/ door de AA-organisatie.

Na vaststellen van nota vaste activa 2023 gemeente Aalsmeer door de gemeenteraad wordt deze gepubliceerd op wetten.overheid.nl.

Bijlagen

1. Nota vaste activa 2023 gemeente Aalsmeer

De secretaris,

De voorzitter,

drs. Sj. Vellenga

mr. G.E. Oude Kotte

BEHANDELING RAAD

Wijziging/aanvullingen na behandeling raadscommissie

Het voorstel aan de raad is	Aanvaarde amendementen / moties
Ongewijzigd aanvaard	
Gewijzigd aanvaard	
Verworpen	

RAADSBSLUIT

Besluit

De Nota vaste activa 2023 gemeente Aalsmeer vaststellen

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van 5 oktober 2023.

De griffier,

De voorzitter,

O. van Kolck

mr. G.E. Oude Kotte

NOTA

VASTE ACTIVA

Gemeente Aalsmeer

2023

De raad van de gemeente Aalsmeer:

gezien het voorstel van burgemeester en wethouders van 12 juni 2023;

gezien het advies van de commissie Maatschappij en Bestuur van 7 en 21 september 2023

gelet op het bepaalde in de Financiële verordening gemeente Aalsmeer 2023;

b e s l u i t:

vast te stellen de Nota vaste activa gemeente Aalsmeer 2023

INHOUDSOPGAVE

1. INLEIDING	1
1.1 Aanleiding	1
1.2 Doel van de nota en wettelijk kader	1
1.3 Uitgangspunten	1
1.4 Beschikbaar stellen investeringskredieten	1
1.5 Begrip activa/ afkadering nota	2
1.6 Bijlagen	3
2. SAMENVATTING UITGANGSPUNTEN NOTA VASTE ACTIVA 2023 GEMEENTE AALSMEER 3	
3.1 Activering	4
3.1.1 Algemeen	4
3.1.2 Vervangingsinvestering	5
3.1.3 Componentenbenadering	5
3.1.5 Activering immateriële vaste activa	6
3.1.6 Activering materiële vaste activa	7
3.1.7 Activering financiële vaste activa	7
3.1.8 Activeren versus (groot) onderhoud	7
3.1.9 Grensbedrag activeren	7
3.1.10 Looptijd investeringskredieten	8
3.2 Waardering	8
3.2.1 Waardering vaste activa	8
4. AFSCHRIJVING	9
4.1 Algemeen	9
4.2 Wettelijke of andere voorschriften	9
4.3 Afschrijvingsbasis	9
4.4 Afschrijvingsmethode	9
4.5 Afschrijvingstermijn	9
4.5.1 Algemeen	9
4.5.2 Afschrijvingstabel	9
4.5.3 Start van de afschrijving	10
4.6 Afschrijven tot restwaarde	10
5. SLOTBEPALINGEN	10
5.1 Inwerkingtreding	10
5.2 Citeertitel	10
Bijlage 1 Afschrijvingstabel Nota vaste activa gemeente Aalsmeer 2023	11

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) wordt in hoofdstuk 5, de artikelen 59 tot en met 65 ingegaan op de waardering, activering en afschrijving van vaste activa. In aanvulling daarop heeft de commissie BBV aanvullend twee notities ([Materiële Vaste Activa · Commissie BBV \(Besluit Begroting en Verantwoording\)](#)) uitgebracht:

- Notitie materiële vaste activa
- Notitie erfpacht gronden

Het is noodzakelijk om aanvullend daarop uitgangspunten vast te stellen voor de waardering en afschrijving van de vaste activa, omdat deze niet rechtstreeks uit voornoemde regelgeving volgt. Het BBV geeft gemeenten de ruimte daarin om een aantal eigen kaders te stellen. Voor Aalsmeer is dit een nieuwe nota en volgt uit artikel 14 van de Financiële verordening 2023 Aalsmeer.

De overweging voor deze aparte nota is om kaders met betrekking tot waardering en afschrijving op één plek vast te leggen in plaats van deels in de Financiële verordening, deels in een bijlage van de jaarstukken en/ of aparte raadsbesluiten (= huidige werkwijze).

1.2 Doel van de nota en wettelijk kader

De gemeente handelt naar het BBV, dat onder meer financiële spelregels voorschrijft ten aanzien van vaste activa. In de uitwerking van deze regels heeft de gemeente op onderdelen beleidsvrijheid. Deze onderdelen zijn: waardering van vaste activa, investeringen, kapitaallasten en onderhoud kapitaalgoederen.

Het doel van deze nota is het formuleren van kaders, beleid en vastlegging van uniforme regels voor:

- a. de wijze waarop voorstellen voor investeringen worden aangeboden en geautoriseerd door de raad, in aanvulling op wat in de financiële verordening is vastgelegd;
- b. de afschrijvingsmethode en afschrijvingstermijn per categorie;
- c. het moment van starten met afschrijven;
- d. grensbedrag activeren;
- e. de componentenbenadering;
- f. restwaarde;
- g. looptijd van investeringskredieten;
- h. vervaardigingsprijs/ toerekenbare kosten;
- i. kosten van onderzoek en ontwikkeling;
- j. automatisch afsluiten van kredieten;
- k. bijdragen in activa in eigendom van derden;
- l. levensduur verlengend onderhoud.

De uitgangspunten van deze nota worden onder andere zichtbaar in de begroting en de jaarrekening, waarbij naast de kaders uit deze nota uiteraard ook rekening wordt gehouden met de richtlijnen uit het BBV.

Deze nota sluit aan bij de Gemeentewet (artikel 212), bij het BBV en de interpretatie van onderwerpen zoals weergegeven in notities van de commissie BBV. In die notities zijn ook stellige uitspraken opgenomen die bedoeld zijn om meer handvatten te geven bij de uitvoering.

1.3 Uitgangspunten

De uitgangspunten in deze nota zijn omkaderd.

In hoofdstuk 2 van deze nota is een samenvatting van de uitgangspunten opgenomen. Uitgangspunt is dat deze leidend zijn, maar van deze uitgangspunten mag door raadsbesluit worden afgeweken. De afwijking moet in dat geval worden onderbouwd in het raadsvoorstel. Dit kan een specifiek voorstel zijn of het (meerjaren) investeringsplan bij de kadernota of de begroting.

1.4 Beschikbaar stellen investeringskredieten

In deze nota staan de interne en externe regelgeving voor de administratieve verwerking van investeringen centraal. Voor investeringen worden via de budgetcyclus of via een separaat voorstel bedragen beschikbaar gesteld zogenaamde investeringskredieten.

Voor de bevoegdheden van college en raad ten aanzien van investeringskredieten wordt verwezen naar de door uw raad vastgestelde Financiële verordening gemeente Aalsmeer 2023 ex. art. 212 Gemeentewet.

Uitgangspunt

1. De bevoegdheden van de raad ten aanzien van investeringskredieten zijn vastgelegd in de Financiële verordening gemeente Aalsmeer 2023 (ex. art. 212 Gemeentewet).

1.5 Begrip activa/ afkadering nota

Voordat in hoofdstuk 2 nader wordt ingegaan op de regels die het BBV gemeenten voorschrijft en de keuzes die een gemeente hierin heeft wordt eerst het begrip activa toegelicht.

Activa kunnen grofweg worden ingedeeld in vaste activa en vlottende activa.

Vaste activa zijn voor lange(re) tijd vastgelegde vermogensbestanddelen, zoals gebouwen, gronden, machines, verstrekte langlopende leningen en deelnemingen (aandelenkapitaal).

Vlottende activa zoals voorraden en liquide middelen zijn bezittingen die voor een kortere tijd (korter dan één jaar) zijn vastgelegd.

In deze nota gaat het om beleid ten aanzien van vaste activa.

De vaste activa kunnen worden onderverdeeld in:

- immateriële vaste activa (bijvoorbeeld kosten van onderzoek en ontwikkeling)
- materiële vaste activa (bijvoorbeeld gebouwen en wegen)
- financiële vaste activa. (bijvoorbeeld leningen en deelnemingen)

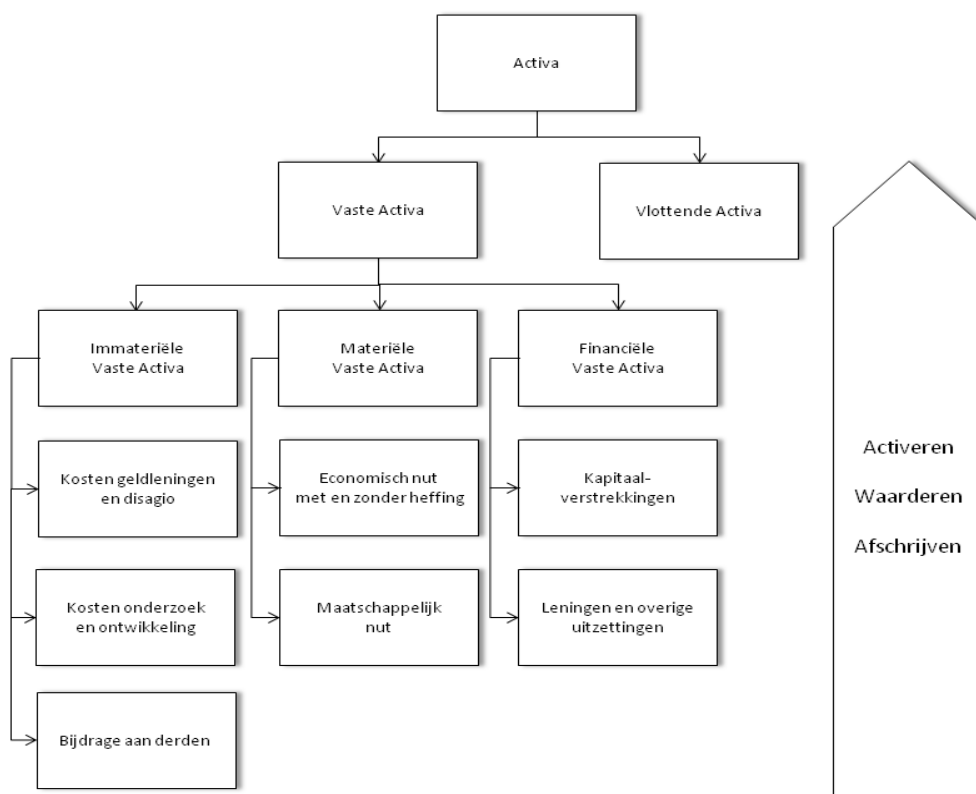
In het BBV wordt een onderscheid gemaakt tussen investeringen met een economisch nut, economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven en maatschappelijk nut.

Investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of een bijdrage kunnen leveren aan het genereren van middelen. Voorbeelden hiervan zijn gebouwen. Iets dat te koop c.q. te verkopen is maakt het echter niet altijd verhandelbaar. Verkeersvoorzieningen, speeltoestellen en bankjes zijn gekwalificeerd als voorzieningen in de openbare ruimte. Al deze goederen leveren geen geld op, maar hebben wel een meerjarig maatschappelijk nut. Dergelijke investeringen worden gekwalificeerd als investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Investeringen voor (riool- en afvalstoffen) heffingen moeten apart op de balans worden opgenomen vanwege de juridische consequenties bij een onjuiste kostentoerekening. Voor dergelijke investeringen is daarom een aparte categorie in het leven geroepen: economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven.

Aalsmeer beschikt daarnaast over gronden die in erfpacht zijn uitgegeven. Deze zijn onderdeel van de materiële vaste activa van de gemeente.

Voor deze vaste activa gaat het eerst om de vraag wanneer en hoe een uitgave als vermogensbestanddeel op de balans wordt gezet (activeren). Vervolgens is de vraag tegen welk bedrag het actief op de balans moet worden gezet (waarderen). Als een actief op de balans is opgenomen resteert de vraag wat de levensduur is van een actief en hoe de waardevermindering zichtbaar wordt gemaakt: afschrijven.

Schematisch wordt het bovenstaande als volgt weergegeven:

1.6 Bijlagen

Als bijlage is aan deze nota toegevoegd: bijlage 1: Afschrijvingstabel nota vaste activa 2023 gemeente Aalsmeer.

2. SAMENVATTING UITGANGSPUNTEN NOTA VASTE ACTIVA 2023 GEMEENTE AALSMEER

1. De bevoegdheden de raad ten aanzien van investeringskredieten zijn vastgelegd in de Financiële verordening gemeente Aalsmeer 2023 (ex. art. 212 Gemeentewet).

Activering

2. De gemeente neemt in haar Kadernota en begroting een meerjaren investeringsplan (MIP) op.
3. "Bouwen voor (commerciële) derden" is in beginsel geen taak van de gemeente is. De uitzonderingen om dit toch te doen zijn het realiseren van combigebouwen waarin (maatschappelijke) functies/voorzieningen sterk verweven zijn. De in het MIP opgenomen posten zijn onder voorbehoud van de nader uit te werken investeringsvoorstellen en daarbij te waarborgen randvoorwaarden
4. Vervanging van een in de staat van investeringen (aan het einde van de economische of technische levensduur) opgenomen investering is geen automatisme. De noodzaak tot vervanging (technisch of economisch) moet onderbouwd worden.
5. Bij een noodzakelijke vervanging van een nog niet volledig afgeschreven actief wordt de restant boekwaarde van het actief direct afgeboekt.
6. De componentenbenadering kan worden toegepast. In het raadsvoorstel wordt gebruik van de componentenbenadering toegelicht.
7. Kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in principe niet geactiveerd. Een uitzondering hierop zijn de voorbereidingskosten voor grondexploitaties waarbij geldt dat moet worden voldaan aan de voorwaarden zoals vastgelegd in de notitie grondbeleid van de commissie BBV.
8. Bijdragen aan activa in eigendom van derden mogen worden geactiveerd indien aan de in artikel 61 BBV ([Artikel 61 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten](#)) genoemde voorwaarden wordt voldaan.
9. In de periodiek te actualiseren beheerplannen wordt duidelijk aangegeven:

- a. wat onder klein onderhoud wordt verstaan.
Het jaarlijks noodzakelijke exploitatiebudget wordt daarop afgestemd;
 - b. wat onder groot onderhoud wordt verstaan.
De kosten worden gedekt via een exploitatiebudget, met eventuele toevoeging aan een daartoe gevormde reserve onderhoud of komen ten laste van een gevormde voorziening groot onderhoud.
10. Activa met een economisch nut of maatschappelijk nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 20.000 worden niet geactiveerd.
 11. Wijzigingen in het investeringsschema en de financiële gevolgen hiervan worden gerapporteerd via de P&C cyclus (conform de kaders in de Financiële verordening).
 12. Niet bestede investeringskredieten mogen maximaal drie keer doorgeschoven. Het college kan een gemotiveerd voorstel aan de raad voorleggen om van dit uitgangspunt af te wijken. Het doorschuiven van een krediet verlangt een raadsbesluit.
 13. Verschuivingen tussen de jaarbedragen van een investering als gevolg van wijzigingen in de planning zijn toegestaan, mits de investering conform de door de raad vastgestelde doelen en voorwaarden wordt gerealiseerd, het totaal beschikbaar gestelde krediet niet wordt overschreden en het moment van start afschrijving niet wijzigt.

Waardering

14. Voor de waardering van een investering geldt de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Er vindt toerekening plaats van personele kosten en indirecte kosten zoals overhead en rente.
15. Voorbereidende kosten van een investeringskrediet worden geactiveerd voor zover deze bestaan uit externe inhuur en/ of advieskosten.

Afschrijven

16. Vaste activa worden afgeschreven volgens de lineaire methode.
17. De afschrijvingstermijn is gebaseerd op de economische levensduur.
18. In principe worden de in de afschrijvingstabel in bijlage 1 vermelde afschrijvingstermijnen gehanteerd.
19. Het eerste jaar waarover wordt afgeschreven is het jaar volgend op het jaar van oplevering.
20. Bij afschrijving wordt geen rekening gehouden met een restwaarde, tenzij er sprake is van een strategische aankoop. In dat geval is de restwaarde maximaal de waarde van de onderliggende grond.

3. ACTIVERING EN WAARDERING

3.1 Activering

3.1.1 Algemeen

Het BBV schrijft voor dat gemeenten gebruik maken van een zogenaamd stelsel van baten en lasten. Dat betekent dat op het begrotingssaldo van een bepaald boekjaar slechts uitgaven mogen drukken die op dat jaar betrekking hebben. Daarom moeten uitgaven voor bezittingen met meerjarige levensduur worden "geactiveerd". Met activeren wordt de waarde van de bezitting op de balans gezet. Elk jaar gedurende de levensduur wordt een deel van de waarde ten laste van het begrotingssaldo gebracht. Dit noemen we afschrijven.

3.1.2 Meerjareninvesteringsplan

Conform artikel 4 lid 1 en 14 lid 3 van de Financiële verordening van de gemeente Aalsmeer biedt het college de raad jaarlijks een meerjareninvesteringsplan (MIP) aan als onderdeel van de Kadernota en de begroting, waarbij inzicht wordt verschaft in de afzonderlijk geplande investeringen en de daarmee gepaard gaande kapitaallasten voor de komende meerjarenperiode. De investeringen uit het meerjarenplan buitenruimte maken daar geen onderdeel van uit. Deze worden apart inzichtelijk gemaakt. Ook wordt inzicht gegeven in het effect van het investeringsplan op de liquiditeitsprognose. Het MIP geeft een overzicht van de nieuwe investeringen en de vervangingsinvesteringen.

De bestaande gedragslijn bij investeringen voor derden tegen kostendekkende vergoeding (rendabele investeringen) is, dat "bouwen voor (commerciële) derden" in beginsel geen taak van de gemeente is. De uitzonderingen om dit toch te doen zijn het realiseren van combigebouwen waarin (maatschappelijke) functies/voorzieningen sterk verweven zijn. De gemeente draagt hier een meerjarig risico, zoals bij eventuele toekomstige (onverhoopte) leegstand en rentestijgingen.

De opgenomen posten zijn onder voorbehoud van de nader uit te werken investeringsvoorstellen en daarbij te waarborgen randvoorwaarden

Uitgangspunten

2. De gemeente neemt in haar Kadernota en begroting een meerjaren investeringsplan (MIP) op.
3. "Bouwen voor (commerciële) derden" is in beginsel geen taak van de gemeente is. De uitzonderingen om dit toch te doen zijn het realiseren van combigebouwen waarin (maatschappelijke) functies/voorzieningen sterk verweven zijn. De in het MIP opgenomen posten zijn onder voorbehoud van de nader uit te werken investeringsvoorstellen en daarbij te waarborgen randvoorwaarden.

3.1.2 Vervangingsinvestering

Op het moment dat een investering is afgeschreven betekent dit in veel gevallen dat de investering het jaar daarop ter vervanging op het investeringsplan wordt opgevoerd.

Vervanging is echter geen automatisme. Het is heel goed mogelijk dat de investering dan technisch nog niet afgeschreven is en nog enige tijd mee kan. In dat geval wordt de vervanging uitgesteld.

Ook is het mogelijk dat vervanging niet meer aan de orde is, omdat andere alternatieven voorhanden zijn.

Dit wordt beoordeeld bij de actualisatie van het meerjaren investeringsplan. De beoordeling vindt plaats voorafgaand aan de kadernota (en bij uitzondering de begroting).

De financiële gevolgen worden verwerkt in respectievelijk de kadernota en eventueel de begroting.

Omgekeerd kan het voorkomen dat een bezitting aan vervanging toe is, terwijl deze nog niet helemaal afgeschreven is. In dat geval dient de restant boekwaarde afgeboekt te worden op het moment van vervanging.

Uitgangspunten

4. Vervanging van een op het investeringsplan opgenomen investering is geen automatisme. De noodzaak (technisch of economisch) moet aangetoond worden.

5. Bij een noodzakelijke vervanging van een nog niet volledig afgeschreven investering wordt de restant boekwaarde direct afgeboekt.

3.1.3 Componentenbenadering

De componentenbenadering houdt in dat de verschillende onderdelen van een actief afzonderlijk worden geactiveerd en dat op deze onderdelen wordt afgeschreven op basis van de voor dat onderdeel geldende economische levensduur.

Indien de componentenbenadering wordt toegepast dan wordt de investering gesplitst in de volgende onderdelen:

- grondkosten
- gebouwen
- technische installaties, verwarming en verlichting
- inventaris

Hierbij wordt bewerkstelligd dat activa die naar aard en gebruik gelijksoortig zijn op dezelfde grondslag worden gewaardeerd en behandeld.

In de tabel met afschrijvingstermijnen (bijlage 1) is reeds rekening gehouden met deze componentenbenadering.

Indien de gemeente voor deze benadering kiest, dan kan geen voorziening meer worden gevormd voor de kosten van groot onderhoud.

Kosten van noodzakelijke vervangingen worden in dat geval namelijk geactiveerd.

Uitgangspunt

6. De componentenbenadering kan worden toegepast. In het raadsvoorstel wordt gebruik van de componentenbenadering toegelicht.

In het BBV (artikel 33) wordt bij de vaste activa onderscheid gemaakt naar immateriële vaste activa, materiële vaste activa en financiële vaste activa.

Dit onderscheid is van belang bij de beantwoording van de vraag of bepaalde uitgaven al dan niet mogen/moeten worden geactiveerd.

3.1.5 Activering immateriële vaste activa

Immateriële vaste activa zijn investeringen waar geen bezittingen tegenover staan.

In artikel 34 van het BBV worden de immateriële vaste activa gedefinieerd als:

1. kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en (dis)agio (zie hierna);
2. kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief;
3. bijdragen aan activa in eigendom van derden.

Indien aan de voorwaarden voldaan wordt kunnen deze kosten geactiveerd worden. In deze paragraaf zijn de uitgangspunten opgenomen.

ad 1 Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en (dis)agio

Disagio is het verschil tussen het bedrag waarvoor een lening wordt aangegaan en het lagere bedrag dat aan de geldnemer wordt uitgekeerd. In het BBV is bepaald dat een lening voor het totaalbedrag van de aangegane schuld moet worden gewaardeerd. Het verschil tussen het schuldbedrag en het door de geldgever verstrekte bedrag – het disagio – kan naar keuze al dan niet worden geactiveerd.

Als het disagio wordt geactiveerd, vindt afschrijving plaats conform art. 64, lid 4 BBV waarin is bepaald dat de afschrijvingsduur van dergelijke kosten maximaal gelijk is aan de looptijd van de lening.

In artikel 14 van de Financiële verordening 2023 gemeente Aalsmeer is opgenomen dat de kosten van het sluiten van geldleningen en (dis)agio worden geactiveerd en afgeschreven over een termijn die maximaal gelijk is aan de looptijd van de lening.

ad 2 Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief

Kosten van onderzoek en ontwikkeling worden op grond van het BBV als immateriële activa aangemerkt. Voorbeelden van dit soort kosten zijn haalbaarheidsonderzoeken of kosten van deskundigen die diverse alternatieven uitwerken. Het zijn kosten die gemaakt worden voordat een definitieve keuze is gemaakt voor een bepaalde investering.

Kosten voor onderzoek en ontwikkeling worden afzonderlijk verantwoord en maken geen onderdeel uit van de uiteindelijke investering.

Op grond van het BBV (artikel 60) mogen deze kosten alleen worden geactiveerd, als aan de volgende vier voorwaarden wordt voldaan:

1. de gemeente heeft de intentie om het actief te gebruiken of te verkopen;
2. de technische uitvoerbaarheid om het actief te voltooien staat vast;
3. het actief zal in de toekomst economisch of maatschappelijk nut genereren;
4. de uitgaven die aan het actief zijn toe te rekenen kunnen betrouwbaar worden vastgesteld.

Als aan deze voorwaarden wordt voldaan is de maximaal toegestane afschrijvingstermijn voor deze immateriële activa 5 jaar.

Als niet aan de hiervoor genoemde verplicht gestelde voorwaarden wordt voldaan mogen de kosten van onderzoek en ontwikkeling voor plannen niet worden geactiveerd maar moeten deze in één keer ten laste van het begrotingssaldo worden gebracht.

Uitgangspunt is dat kosten voor onderzoek en ontwikkeling uit voorzichtigheidsoverwegingen in principe niet geactiveerd worden.

Een uitzondering hierop betreft voorbereidingskosten voor grondexploitaties. Hiervoor geldt dat het activeren van voorbereidingskosten voor grondexploitaties als kosten van onderzoek en ontwikkeling onder de immateriële vaste activa is toegestaan mits voldaan wordt voorwaarde zoals deze in de notitie grondbeleid van de commissie BBV zijn vastgelegd ([5. Bouwgronden in exploitatie - Commissie BBV \(Besluit Begroting en Verantwoording\)](#)).

Uitgangspunt

7. Kosten van onderzoek en ontwikkeling worden in principe niet geactiveerd. Een uitzondering hierop zijn de voorbereidingskosten voor grondexploitaties waarbij geldt dat moet worden voldaan aan de voorwaarden zoals vastgelegd in de notitie grondbeleid van de commissie BBV.

ad 3 bijdragen aan activa in eigendom van derden

Een voorbeeld van de onder dit punt genoemde activa is een bijdrage ineens van de gemeente in de kosten van een clubgebouw. In het BBV (artikel 61) staat dat deze uitgaven mogen worden geactiveerd als aan in dat artikel benoemde vier voorwaarden wordt voldaan:

- a. er sprake is van een investering door een derde;
- b. de investering draagt bij aan de publieke taak;
- c. de derde zich heeft verplicht tot het daadwerkelijk investeren, op een wijze zoals is overeengekomen en;

d. de bijdrage kan worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering.

Uitgangspunt

8. Bijdragen aan activa in eigendom van derden mogen worden geactiveerd indien aan de in artikel 61 BBV ([Artikel 61 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten](#)) genoemde voorwaarden wordt voldaan.

3.1.6 Activering materiële vaste activa

Onder materiële vaste activa worden investeringen verstaan waartegenover een actief staat waarvan het nut zich over meerdere jaren uitstrekt. In artikel 35 van het BBV is opgenomen op welke wijze materiële vaste activa op de balans worden opgenomen.

[Artikel 35 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten](#)

3.1.7 Activering financiële vaste activa

In artikel 36 van het BBV is bepaald wat het BBV onder financiële vaste activa verstaat.

[Artikel 36 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten](#)

3.1.8 Activeren versus (groot) onderhoud

Onderhoudskosten worden gemaakt om het object gedurende de levensduur op een bepaald kwaliteitsniveau te houden of weer te krijgen

Bij onderhoud wordt onderscheid gemaakt tussen klein en groot onderhoud:

1. klein onderhoud

Klein onderhoud betreft regelmatig voorkomend onderhoud (kort cyclisch onderhoud) van beperkte omvang. De commissie BBV geeft aan dat de kosten van klein onderhoud in het jaar van uitvoering ten laste van de exploitatie komen. Dat geldt ook voor kosten van het wegwerken van achterstallig onderhoud. Deze moeten altijd ineens ten laste van de exploitatie te worden gebracht.

2. groot onderhoud

Groot onderhoud (lang cyclisch onderhoud) moet de garantie bieden op een technisch goede en oorspronkelijke staat van de objecten tijdens de levensduur.

Levensduurverlengend onderhoud, zoals reconstructies en renovatie, impliceert het intreden van een nieuwe levensfase van een object. Dit is feitelijk geen groot onderhoud, maar zijn daarom investeringen die worden gepleegd ten behoeve van een bestaand actief en expliciet leiden tot een substantiële levensduurverlenging van betreffend actief.

De toegestane wijze van verwerken van de kosten van groot onderhoud is nader toegelicht in de nota reserves en voorzieningen.

Indien de componentenbenadering wordt toegepast (zie uitgangspunt 4 van deze nota) is er geen sprake van groot onderhoud, maar van een vervangingsinvestering.

Uitgangspunten

9. In de periodiek te actualiseren beheerplannen wordt duidelijk aangegeven:

- a) wat onder klein onderhoud wordt verstaan en het jaarlijks daarvoor beschikbare exploitatiebudget wordt daarop afgestemd;
- b) wat onder groot onderhoud wordt verstaan. De kosten worden gedekt via een exploitatie budget met eventuele toevoeging via resultaatbestemming aan een daartoe gevormde reserve onderhoud of komen ten laste van een vooraf gevormde voorziening onderhoud.

3.1.9 Grensbedrag activeren

Uitgaven die voldoen aan alle voorwaarden om te activeren, maar geen grote omvang hebben, worden om praktische redenen direct in het jaar van aanschaf of vervaardiging ten laste van het begrotingssaldo gebracht. Dit om de administratieve lasten te beperken en de overzichtelijkheid van de investeringsstaat te vergroten. Het minimumbedrag voor activeren bedraagt € 20.000.

Uitgangspunt

10. Activa met een economisch nut of maatschappelijk nut en een verkrijgingsprijs van minder dan € 20.000 worden niet geactiveerd.

3.1.10 Looptijd investeringskredieten

Uitgangspunt is dat de investeringskredieten in gebruik worden genomen in het jaar waarin ze beschikbaar zijn gesteld door de raad.

Met enige regelmaat ontstaat de behoefte om de restant investeringskredieten (gedeeltelijk) over te hevelen naar het volgende boekjaar.

Op vaste rapportagemomenten uit de P&C cyclus (kadernota, bestuursrapportages en jaarstukken) wordt informatie verstrekt over de voortgang/ uitputting van de investeringskredieten. Hiervoor zijn kaders vastgelegd in de Financiële verordening.

Aan de hand van die informatie worden de financiële gevolgen van veranderingen in het investeringsschema op de kredieten en de kapitaallasten gerapporteerd via de P&C cyclus.

Uit het boekjaar wordt het restant van het openstaande investeringskrediet beoordeeld en indien zo mogelijk afgesloten.

Niet bestede investeringskredieten mogen maximaal drie keer doorgeschoven worden. Het college doet in dat geval een gemotiveerd voorstel om van dit uitgangspunt af te wijken.

Indien een investeringskrediet na drie keer doorgeschoven te zijn niet is gestart wordt het krediet automatisch afgesloten. Het college doet indien noodzakelijk bij de Kadernota een nieuw voorstel aan de raad op het moment dat investeren aan de orde is.

Verschuivingen tussen de jaarbedragen van een investering als gevolg van wijzigingen in de planning zijn toegestaan, mits de investering conform de door de raad vastgestelde doelen en voorwaarden wordt gerealiseerd, het totaal beschikbaar gestelde krediet niet wordt overschreden en het moment van start afschrijving niet wijzigt.

Uitgangspunt

11. Wijzigingen in het investeringsschema en de financiële gevolgen hiervan worden gerapporteerd via de P&C cyclus (conform de kaders in de Financiële verordening).

13. Niet bestede investeringskredieten mogen maximaal drie keer doorgeschoven. Het college kan een gemotiveerd voorstel aan de raad voorleggen om van dit uitgangspunt af te wijken. Het doorschuiven van kredieten verlangt een raadsbesluit.

14. Verschuivingen tussen de jaarbedragen van een investering als gevolg van wijzigingen in de planning zijn toegestaan, mits de investering conform de door de raad vastgestelde doelen en voorwaarden wordt gerealiseerd, het totaal beschikbaar gestelde krediet niet wordt overschreden en het moment van start afschrijving niet wijzigt.

3.2 Waardering

3.2.1 Waardering vaste activa

In artikel 63 van het BBV ([Artikel 63 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten](#)) zijn de bepalingen opgenomen met betrekking tot de waardering van activa, namelijk verkrijgingsprijs of vervaardigingsprijs en een toelichting op deze begrippen.

In dat artikel is gesteld dat behalve de directe kosten, in de vervaardigingsprijs ook een redelijk deel van de indirecte kosten, zoals bijvoorbeeld overhead, en de rente over het tijdvak dat aan de vervaardiging van dat actief wordt gewerkt kan worden toegerekend.

Ook is het toegestaan om ook personeelslasten in de vervaardigingsprijs op te nemen zolang ze direct zijn toe te rekenen aan de betreffende vaste activa.

In onze gemeente worden geen personeelskosten en dergelijke toegerekend aan de investeringen. Deze kosten worden gezien als reguliere werkzaamheden en komen ten laste van het begrotingssaldo. Dit om dekkingsproblemen te voorkomen.

Voorbereidende kosten zoals bestek gereedmaken van een bepaalde investering c.q. toezicht op uitvoering worden geactiveerd, voor zover deze bestaan uit externe inhuur en/ of advieskosten.

Indien op investeringen subsidies worden verkregen dan wordt hiermee pas rekening gehouden indien de beschikking is ontvangen. Dit is in lijn met het realisatiebeginsel dat stelt dat winsten pas worden genomen als deze zijn gerealiseerd.

Uitgangspunt

15. Voor de waardering van een investering geldt de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Er vindt toerekening plaats van personele kosten en indirecte kosten zoals overhead en rente.

16. Voorbereidende kosten van een investeringskrediet worden alleen geactiveerd als deze bestaan uit externe inhuur en/ of advieskosten.

4. AFSCHRIJVING

4.1 Algemeen

Afschrijving is het in de begroting en administratie zichtbaar maken van de waardevermindering van een kapitaalgoed dat meerdere jaren meegaat. De afschrijving komt ten laste van het begrotingssaldo. Het meerjarig nut van de investering wordt hiermee in de begroting en administratie zichtbaar en er wordt budget gereserveerd voor vervanging.

Of er mag worden afgeschreven en wat de hoogte van de jaarlijkse afschrijving is wordt bepaald door:

1. wettelijke of andere voorschriften;
2. de afschrijvingsbasis;
3. de afschrijvingsmethode;
4. de afschrijvingstermijn;
5. al dan niet afschrijven tot restwaarde.

4.2 Wettelijke of andere voorschriften

In artikel 64 en 65 van het BBV staan de algemene regels voor afschrijvingen.

[Artikel 64 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten](#)

[Artikel 65 Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten](#)

4.3 Afschrijvingsbasis

De afschrijvingsbasis bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs al dan niet verlaagd met bijdragen van derden die in directe relatie staan met het actief.

4.4 Afschrijvingsmethode

Het BBV laat gemeenten vrij in de keuze van afschrijvingsmethodiek. De gemaakte keuze dient voor gelijksoortige activa, vanuit de gedachte van een bestendige gedragslijn, echter wel eensluidend te zijn.

De meest voorkomende afschrijvingsmethoden zijn:

1. lineaire afschrijving, dat is afschrijven met een vast bedrag per jaar. Bij deze methode blijven de afschrijvingslasten gelijk, terwijl de toegerekende rentelasten en daardoor de totale kapitaallasten in de loop van de gebruiksperiode geleidelijk afnemen (omdat deze worden berekend over de boekwaarde per 1 januari van het verslagjaar);
2. afschrijving op basis van annuïteiten, de jaarlijkse last van rente en aflossing samen is gelijk.

In Aalsmeer wordt afgeschreven volgens de lineaire methode.

Uitgangspunt

17. Vaste activa worden afgeschreven volgens de lineaire methode.

4.5 Afschrijvingstermijn

4.5.1 Algemeen

De afschrijvingstermijn wordt bepaald door de gebruiksduur. De gebruiksduur is de economische levensduur. Deze moet niet worden verward met de technische levensduur.

De economische levensduur wordt bepaald door de totale kosten (vooral afschrijving- en onderhoudskosten) van het huidige en het nieuwe actief. Als de kosten van het nieuwe actief lager zijn dan is vervanging economisch zinvol.

De technische levensduur is de termijn gedurende welke het actief kan worden gebruikt (niet kapot of versleten of wettelijk niet meer toegestaan).

4.5.2 Afschrijvingstabel

Voor de afschrijvingstermijn per soort activa wordt verwezen naar bijlage I waarin een afschrijvingstabel is opgenomen

Van de in deze bijlage opgenomen termijnen mag met een gemotiveerd raadsbesluit worden afgeweken. Voor soorten activa die (nog) niet voorkomen in de bijlage moet met een apart besluit de afschrijvingstermijn vastgesteld worden.

4.5.3 Start van de afschrijving

We starten met afschrijven in het jaar nadat het actief is opgeleverd.

Uitgangspunten

- 18. De afschrijvingstermijn is gebaseerd op de economische levensduur;
- 19. In principe worden de in de afschrijvingstabel in bijlage 1 vermelde afschrijvingstermijnen gehanteerd;
- 20. Het eerste jaar waarover wordt afgeschreven is het jaar volgend op het jaar van oplevering.

4.6 Afschrijven tot restwaarde

De restwaarde is de waarde van het actief aan het einde van de gebruiksduur. Het betreft de verwachte opbrengst die dan nog kan worden gerealiseerd, verminderd met eventueel te maken kosten voor verwijdering of vernietiging van (delen van) het actief. De gemeente kan er voor kiezen om bij het bepalen van het afschrijvingsbedrag rekening te houden met een restwaarde. Aangezien activa worden gebruikt en gedurende de afschrijfperiode technisch en economisch verouderen en slijten zal de praktijk meestal zijn dat naar een boekwaarde van nul moet worden afgeschreven. Dit veronderstelt dat het voornemen bestaat om het actief tot het einde van de mogelijke gebruiksduur dus conform de verwachte technische levensduur te benutten. Op grond van het voorzichtigheidsbeginsel wordt daarom geen rekening gehouden met een restwaarde. Dit uitgangspunt wordt gehanteerd vanwege de grote mate van onzekerheid over de ontwikkelingen omtrent de toekomstige gebruiksduur en het bepalen van de (mogelijke) restwaarde. Restwaarden liggen in de toekomst en zijn in hoge mate onderhevig aan onzekere factoren vanuit de markt.

Een uitzondering kan worden gemaakt voor investeringen die worden gedaan uit hoofde van een strategische aankoop. In dat geval wordt de waarde bepaald op de waarde van de onderliggende grond gewaardeerd tegen de huidige bestemming. Indien er sprake is van een strategische aankoop en afschrijving tot een restwaarde wordt dit in het raadsvoorstel toegelicht.

Uitgangspunt

- 20. Bij afschrijving wordt geen rekening gehouden met een restwaarde, tenzij er sprake is van een strategische aankoop. In dat geval is de restwaarde maximaal de waarde van de onderliggende grond.

5. SLOTBEPALINGEN

5.1 Inwerkingtreding

Deze nota treedt met terugwerkende kracht in werking met ingang van 1 januari 2023.

5.2 Citeertitel

Deze nota wordt aangehaald als: "Nota vaste activa gemeente Aalsmeer 2023".

Aldus besloten door de raad van de gemeente Aalsmeer in de openbare raadsvergadering van 5 oktober 2023.

De griffier,

De voorzitter,

O. van Kolck

mr. G.E. Oude Kotte

Bijlage 1 Afschrijvingstabel Nota vaste activa gemeente Aalsmeer 2023

Bij de materiële vaste activa is er sprake van overige investeringen met een economisch nut, investeringen met een economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven en investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. In de afschrijvingstabel zijn hiervoor aparte categorieën opgenomen.

De genoemde afschrijvingstermijnen betreft het maximaal aantal jaren.

De afschrijvingstabel wordt opgenomen als onderdeel van de grondslagen van waardering en resultaatbepaling van de jaarstukken. Mutaties op de afschrijvingstabel als gevolg van een nadien genomen raadsbesluit worden in de jaarstukken toegelicht. Actualisatie van de afschrijvingstabel in deze nota vindt plaats bij de periodieke actualisatie.

Omschrijving	Afschrijvingstermijn (in jaar)
Immateriële vaste activa	
Kosten van onderzoek en ontwikkeling	5
Bijdragen activa in eigendom derden	**
Materiële vaste activa	
Gronden en terreinen	0
Economisch nut	
<i>Bedrijfsgebouwen</i>	
Gebouwen	40
Schoolgebouwen permanent inclusief speellokaal	40
Schoolgebouwen semi-permanent	max. 20
2e speellokaal semi-permanent	max. 20
Onderwijskundige vernieuwingen	max. 40
Gymlokaal	40
Sportvloer	15
Buitenzwembad	25
Renovatie/restauratie gebouwen	max. 25
Dakranden/gevelplaten	max. 20
Veiligheidsvoorzieningen gebouwen	10
<i>Grond, weg- en waterbouwkundige werken</i>	
Aanlegsteigers	15
Kunstgrasmat toplaag	8
Ondergrondse brengparkjes	10
Riolering, vrijval riolering en bouwkundige delen gemalen *)	50
Riolering, elektromechanische installaties *)	15
Schoolpleinen	30
<i>Machines, apparaten en installaties</i>	
Installaties	15
Rollend materieel groenbeheer en begraafplaats	7
Graafmachines	10
Diverse materiaal begraafplaats	10
Losse inventaris	10
Persluchtcompressor	10
Hefbrug	20
<i>Vervoersmiddelen</i>	
Boot & aanhanger	20
Motor van de boot	7
Personenauto	5
Bedrijfsauto	7

Omschrijving	Afschrijvingstermijn (in jaar)
Kleine vrachtauto/Pick up	6
Trekker fendt	8
<i>Overige materiële vaste activa</i>	
Losse inventaris	10
1e inrichting onderwijsleerpakket en meubilair	10
Portofoons	5
Warmtebeeldcamera	5
Aluminium bekisting begraafplaats	8
Diverse materiaal begraafplaats	10
Zonwering	10
Maatschappelijk nut	
<i>Grond, weg- en waterbouwkundige werken</i>	
Verhardingen - geen specificatie	25
Verhardingen - wegen op veengrond	25
Verhardingen - wegen overig (incl. fundering)	50
Verkeersinstallatie	25
Openbare verlichting	25
Openbaar groen (gras, bermen en beplanting)	25
Bomenstructuur	40
Beschoeiing en vooroevers	30
Betonnen/composiet brug (verkeersfunctie)	100
Houten brug (langzaam verkeer)	25
Stalen brug (verkeersfunctie)	50
Speeltoestellen	15
Straatmeubilair (bankjes, prullenbakken, paaltjes, fietsenrekken)	15
Duikers	100

*) Voor riolering betreft dit de maximale termijn. De te hanteren termijnen zijn de termijnen zoals opgenomen in het gemeentelijk rioleringsplan (GRP).

**) De afschrijvingsduur voor activa in eigendom van derden is maximaal gelijk aan die van de activa waarvoor de bijdrage aan derden wordt verstrekt.
Indien een derde partij geen afschrijvingstermijnen toepast, dan geldt dat de te volgen afschrijvingstermijn ook voor de gemeente nihil is. De bijdrage dient in dat geval direct ten laste van de exploitatie te worden genomen.